

Strategia Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020

Marzec-Lipiec 2014

Autorzy opracowania:

Mgr Agnieszka Szewczyk
Mgr Rafał Graczkowski

z firmy

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Przy współudziale Urzędu Gminy Secemin

Spis treści

Spis treści	3
1. Wstęp.....	6
2. Proces tworzenia strategii i jego uczestnicy.....	9
3. Metodologia	26
Część 1. Charakterystyka Gminy Secemin	34
1.1. Przestrzeń i środowisko	34
1.1.1 Umiejscowienie Gminy w województwie i kraju	34
1.1.2. Charakterystyka sieci osadniczej	35
1.1.3. Zasoby naturalne	40
1.1.4. Zasoby kulturowe.....	42
1.2 Infrastruktura techniczna.....	43
1.2.1. Infrastruktura drogowa.....	43
1.2.2. Infrastruktura wodociągowa	45
1.2.3. Kanalizacja sanitarna	46
1.2.4. Infrastruktura gazowa i zaopatrzenie w ciepło	47
1.2.5. Telekomunikacja.....	48
1.2.6. Gospodarka odpadami	48
1.2.7. Transport i komunikacja	50
1.2.8. Energia elektryczna.....	51
1.3. Obszar gospodarczy	52
1.3.1. Struktura przedsiębiorstw	52
1.3.2. Baza turystyczno-gastronomiczna	53
1.3.3. Zasoby turystyczno-krajobrazowe	54
1.3.4 Obszary i obiekty prawnie chronione.....	64
1.3.4. Rolnictwo	69

1.3.5. Tereny inwestycyjne	71
1.3.6 Budżet Gminy Secemin 2014	71
1.4. Sfera społeczna.....	76
1.4.1. Struktura ludności	76
1.4.2. Bezrobocie	79
1.4.3. Pomoc społeczna.....	82
1.4.4. Bezpieczeństwo.....	85
1.4.5. Ochrona zdrowia	85
1.4.6 Organizacje pozarządowe i kapitał społeczny Gminy	86
1.5. Edukacja i organizacja czasu wolnego	96
1.5.1. Edukacja szkolna	96
1.5.2. Edukacja przedszkolna.....	101
1.5.3. Infrastruktura sportowa	101
1.5.4. Biblioteka Publiczna	103
1.5.5. Kultura	104
1.5.6. Świetlice, domy ludowe i place zabaw	109
Część 2. Obszary problemowe	112
2.1. Zidentyfikowane problemy.....	112
2.2. Mocne strony Gminy i czynniki sprzyjające rozwojowi	138
2.3. Szanse i zagrożenia rozwoju.....	141
Część 3. Misja, wizja, cele i działania.....	143
3.3.1. Misja strategii	143
3.3.2. Wizja strategii rozwoju - cel generalny	144
3.3. Cele strategiczne (obszary priorytetowe)	145
3.4 Wskaźniki realizacji celów	156
3.5. Źródła finansowania	219
Część 4. Monitoring i ewaluacja strategii	238

4.1. Powołanie Zespołu Monitorującego realizację strategii	238
4.2 System monitorowania strategii	239
4.3 Sposoby oceny Strategii	240
4.4 Komunikacja społeczna i promocja	241
4.5 Aktualizacja Strategii	243
Spis tabel	244
Spis map	247
Spis schematów	248
Spis zdjęć.....	249

1. Wstęp

Planowanie strategiczne stanowi ważny obszar projektowania poszczególnych wymiarów działalności gminy, ze szczególnym uwzględnieniem zadań dotyczących sfery społecznej. Większość gmin posiada plany rozwojowe w poszczególnych dziedzinach życia społecznego, jednak kolejność i zakres ich wdrażania zależy zwykle od nacisków różnych grup czy od możliwości pozyskania środków na określony typ zadań. Niejednokrotnie bowiem samorząd ma w swoim budżecie za mało środków w stosunku do potrzeb. Zachodzi zatem konieczność określenia priorytetów w taki sposób, aby osiągnąć możliwie najlepszą efektywność wydatkowanych środków.

Zgodnie z charakterem przemian ustrojowych samorządy od początku lat 90-tych funkcjonują jako podmioty, które muszą uwzględniać wymogi rynku szukając odpowiedzi na pytanie: „Jak działać, aby dostarczyć satysfakcji społeczności lokalnej w zaspokajaniu jej potrzeb, a jednocześnie być konkurencyjnym (przyciągnąć inwestorów zewnętrznych) i zapewniać rozwój gminy?”

Podstawowe zadanie gminy, jakim jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty, którą tworzy ogół jej mieszkańców określa ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, będąca kluczowym aktem prawnym określającym zakres i funkcjonowanie gminy. W celu realizacji tego podstawowego zadania opracowano niniejszą Strategię.

Proces planowania strategicznego w Gminie Secemin rozpoczęto od dokładnej analizy jej funkcjonowania w podstawowych sferach życia społecznego. Diagnoza zasobów oraz problemów uświadamianych i zgłaszanych przez mieszkańców gminy podczas spotkań warsztatowych stanowiła przyczynek do określenia mocnych i słabych stron Gminy, a następnie zdefiniowania wynikających z nich szans i zagrożeń dla jej rozwoju. Przyjęty sposób wyznaczenia obszarów priorytetowych – oparty na mocnych stronach gminy - pozwolił określić cele strategiczne i zadania. Planowanie jako proces powinien mieć charakter ciągły. Niezbędny jest bieżący monitoring i ocena wdrażania planów strategicznych. Ustawiczny monitoring i ewaluacja pozwoli na wprowadzanie we właściwym czasie korekt i poprawek w założonych przedsięwzięciach.

Długofalowe planowanie rozwoju ma szczególne znaczenie dla właściwego ukierunkowania bieżącej i perspektywicznej działalności samorządów gminnych. Wspólnym mianownikiem dla rozwiązywania pojawiających się problemów społecznych

i gospodarczych jest właściwe wykorzystywanie zasobów przestrzeni oraz zasobów gospodarczo-społecznych gminy. Zrównoważony rozwój sfery środowiskowej, społecznej, gospodarczej i przestrzennej odbywający się bez degradacji środowiska, to jedyny możliwy i najbardziej obiecujący kierunek działań. Takie podejście nabiera szczególnego znaczenia na terenach, które czeka w najbliższych latach proces głębokiej restrukturyzacji. Bowiem potrzebują one wytyczenia dróg rozwojowych, nieprowadzących do krótkotrwałego dobrobytu kosztem degradacji środowiska, ale do rozwoju przyjaznego dla środowiska i dla ludzi. Takie warunki spełnia właśnie rozwój zrównoważony, określany również jako ekorozwój.

Opracowując niniejszą strategię uwzględniano ważny aspekt planowania strategicznego, jakim są możliwie wszechstronne konsultacje społeczne planowanych rozwiązań, w których brali udział zarówno przedstawiciele władz gminy na czele z Wójtem Sławomirem Krzysztofikiem, przedstawiciele różnych grup społecznych oraz mieszkańcy poszczególnych miejscowości. Wyznaczone w ten sposób cele strategiczne są akceptowane przez większość mieszkańców – co zdecydowanie ułatwi ich realizację i zwiększy zrozumienie społeczne dla decyzji podejmowanych przez Radę Gminy.

Władze Gminy Secemin podejmują decyzje dotyczące gminy w drodze partycypacji społecznej, dlatego też wnikliwa analiza uwag mieszkańców zgłaszanych również w trakcie wdrażania strategii może stanowić cenne wskazówki do ewentualnych korekt planów działania.

Warto także zwrócić uwagę, że Urząd Gminy Secemin jest instytucją, która „pragnie” się rozwijać, podnosząc przy tym standardy wykonywanych usług na rzecz mieszkańców. Świadczy o tym realizacja dwóch projektów.

Projekt pn. „**e-Urząd – satysfakcja, komfort i wygoda dla Mieszkańców**” uzyskał dotację w wysokości 1 495 760,00 zł w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V, działanie 5.2, poddziałanie 5.2.1 i jest realizowany w okresie od 01.02.2014 – 30.06.2015. Jego celem jest:

- wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wdrożenia standardów świadczenia publicznych usług elektronicznych oraz elektronicznej wymiany korespondencji za pomocą ePUAP,
- wdrożenia dziedzinowych systemów informatycznych,

- podniesienie kwalifikacji pracowników samorządowych w zakresie wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych podnoszących stopień wykorzystania e-usług.

Drugi projekt pn. „**Świętokrzyscy Liderzy Administracji – nowa jakość dla Mieszkańców**” realizowany jest wspólnie z 5 innymi samorządami. Jego celem jest doskonalenie i podnoszenie jakości usług świadczonych przez urząd dla mieszkańców oraz innych klientów poprzez realizację szkoleń dla kadry zarządzającej i pracowników oraz stworzenie warunków do poprawy komunikacji i przepływu informacji pomiędzy urzędem i mieszkańcami, a także opracowania strategii rozwoju i narzędzi do badania satysfakcji klientów. Okres realizacji projektu to: 01.09.2012-31.08.2014, zaś jego wartość: 1 955 554,80 zł.

2. Proces tworzenia strategii i jego uczestnicy

Strategia rozwoju to opracowany świadomie i celowo plan działań, wskazujący sposób osiągnięcia wyznaczonych celów. W Gminie Secemin przyjęta została koncepcja budowy strategii oparta na szeroko pojmowanej metodzie partycypacji społecznej, aby możliwie najpełniej umożliwić mieszkańcom uczestnictwo w jej tworzeniu. Prace związane z opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020 rozpoczęte zostały w marcu 2014r., przy szerokim ich uspołecznieniu. Podstawowe cechy charakteryzujące ten tok działania to:

- partnerstwo międzysektorowe, tzn. udział w spotkaniach przedsiębiorców, rolników, pracowników Urzędu Gminy, a także przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- zasada konsensusu przy podejmowaniu decyzji,
- komunikacja społeczna w lokalnych mediach o pracach nad Strategią na każdym jej etapie itp.
- W związku z powyższym podjęto następujące kroki:
- zaangażowana została firma konsultingowa GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., której doradcy współpracowali przy budowie strategii;
- utworzona została grupa robocza, do której zaproszeni zostali lokalni liderzy, uczestnicy późniejszych prac warsztatowych nad strategią;
- przeprowadzono szereg spotkań konsultacyjnych.
- Najważniejsze etapy pracy nad opracowaniem strategii dotyczyły:
- przyjęcia wizji gminy,
- przyjęcia celu nadrzędnego i celów głównych rozwoju Gminy,
- identyfikacji problemów wpływających na rozwój Gminy,
- przyjęcia celów szczegółowych rozwoju Gminy,
- opracowania planu operacyjnego strategii z określeniem zadań planowanych do realizacji,
- opracowania koncepcji wdrażania, monitoringu i ewaluacji strategii.

Budując Strategię Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014-2020 postawiono sobie cele szczegółowe, do których należy zaliczyć:

- podnoszenie poziomu życia mieszkańców,
- podejmowanie działań mających na celu „zatrzymanie” tendencji spadkowych w demografii Gminy,

- zaproponowanie rozwiązań umożliwiających wzrost gospodarczy Gminy,
- przeciwdziałanie wzrostowi bezrobocia oraz niwelowania już istniejącego,
- tworzenie warunków służących przyciąganiu kapitału z zewnątrz do inwestowania na terenie Gminy,
- promocja walorów i zalet Gminy.

Prace związane z opracowaniem strategii trwały do września 2014r. W okresie tym odbyło się 16 warsztatów, w których uczestniczyli czynnie Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin oraz inni przedstawiciele Urzędu Gminy, radni i sołtysi, członkowie organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy, młodzież, rolnicy oraz mieszkańcy poszczególnych miejscowości. W pracach tych udział wzięło 186 osób; w okresach między warsztatami i po ich zakończeniu miały miejsce dodatkowe spotkania konsultacyjne.

W trakcie prac nad strategią wykorzystane zostały udostępnione przez Urząd Gminy materiały dotyczące stanu Gminy, w tym materiały statystyczne i opracowania analityczne, w szczególności dane dotyczące struktury ludności, statystyka migracyjna, wykaz jednostek oświatowych, wykaz jednostek OSP, dane dotyczące infrastruktury technicznej oraz zestawienia środków budżetowych i wieloletniej prognozy finansowej Gminy z wykazem planowanych przedsięwzięć.

Pierwsze spotkanie warsztatowe z cyklu konsultacji Strategii Rozwoju Gminy Secemin, w którym uczestniczyli radni i sołtysi odbyło się 28.03.2014. W spotkaniu udział wzięli:

1. Sławomir Krzysztofik – Wójt Gminy Secemin
2. Paweł Ruksza – sekretarz Urzędu Gminy Secemin
3. Janusz Bartyzel – radny
4. Krzysztof Krzyżanowski – radny
5. Bogdan Wcisło – radny
6. Mirosław Wiekiera – sołtys
7. Andrzej Rajca – radny
8. Ewa Bartyzel – radna
9. Monika Rak - sołtys
10. Brygida Jura – sołtys
11. Anna Musiał – sołtys
12. Stanisław Sobala – sołtys
13. Jerzy Stępnik – radny

14. Bogdan Wasik – radny
15. Antoni Stolarski – sołtys
16. Sławomir Kochanowski – radny
17. Ryszard Śliwiński – sołtys
18. Marian Gawlikowski – sołtys
19. Marian Leśniak – radny
20. Marian Marek – sołtys
21. Roman Marciniak – radny
22. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
23. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 1: Spotkanie 1 z radnymi i sołtysami – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Do udziału w kolejnym spotkaniu, zorganizowanym 28.03.2014 zaproszono przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Secemin. W gronie obecnych osób znaleźli się:

1. Sławomir Krzysztofik – Wójt Gminy Secemin
2. Paweł Ruksza - sekretarz Gminy Secemin
3. Teresa Kącka - "Złoty Kłos" Secemin
4. Jan Suliga – Ochotnicza Straż Pożarna w Wałkonowach
5. Krzysztof Rajca - Ochotnicza Straż Pożarna w Czaryżu
6. Ryszard Chorzępa - Ochotnicza Straż Pożarna w Seceminie
7. Anna Musiał - Stowarzyszenie Kobiet Sołectwa Brzozowa
8. Jarosław Krzyżanowski - Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Secemin
9. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

10. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 2: Spotkanie 2 z przedstawicielami organizacji pozarządowych z terenu Gminy Secemin.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Podczas spotkania z młodzieżą, które odbyło się 29.03.2014 obecne były następujące osoby:

1. Sławomir Krzysztofik – Wójt Gminy Secemin
2. Paweł Ruksza - sekretarz Gminy Secemin
3. Justyna Wasilewska - II klasa technikum
4. Aleksandra Kurzak - II klasa liceum
5. Paulina Marzec - III klasa gimnazjum
6. Martyna Znojek - III klasa gimnazjum
7. Karina Konieczna - III klasa gimnazjum
8. Anna Ożarowska - III klasa gimnazjum
9. Małgorzata Dudek
10. Magdalena Żmuda
11. Maryla Żmuda
12. Agnieszka Gul
13. Agnieszka Pietrzak
14. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
15. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 3: Spotkanie 3 z młodzieżą z terenu Gminy Secemin
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

W kolejnym spotkaniu warsztatowym, które odbyło się 29.03.2014r. uczestniczyli przedsiębiorcy z terenu Gminy Secemin. Podczas warsztatu obecni byli:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Paweł Ruksza - sekretarz Gminy Secemin
3. Zdzisław Ziętara - BIG-WOOD
4. Alicja Danek - BIG-WOOD
5. Mirosław Klimas - Usługi Remontowo-Budowlane
6. Marcin Wydrych - Metalex-Wydrych
7. Agnieszka Pietrzak - Grupa Inicjatywna Spółdzielni Socjalnej
8. Marian Gwiazda - Spaw-Star
9. Tomasz Znojek – Liternictwo nagrobkowe
10. Zbigniew Stefański - Usługi Remontowo-Budowlane
11. Wojciech Zawada - Z.U. Hydrokom
12. Krzysztof Konieczny - KRISBUD Usługi Remontowe
13. Ireneusz Bernat - BUDBER s.c.
14. Zbigniew Nowak - Usługi Handlowe
15. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
16. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 4: Spotkanie 4 z przedsiębiorcami z terenu Gminy Secemin
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zgodnie z przekonaniem, że w dobrze rozwijającej się gminie nie można pominąć rozwoju rolnictwa, zorganizowano również spotkanie warsztatowe z rolnikami z terenu Gminy Secemin. Warsztat odbył się 05.04.2014, a czynny udział wzięły w nim następujące osoby:

1. Sławomir Krzysztofik – Wójt Gminy Secemin
2. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
3. Iwona Ciągadlak - Psary Wieś
4. Andrzej Wilk – Bichniów
5. Andrzej Szymański – Secemin
6. Piotr Fąfera – Secemin
7. Marian Śliwiński – Wałkonowy
8. Mirosław Wiekiera - Wola Czaryska
9. Wojciech Głodkowski - Wola Czaryska
10. Andrzej Rajca - Wola Czaryska
11. Krzysztof Wójcik – Żeliszawiczki
12. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
13. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 5: Spotkanie 5 z rolnikami z terenu Gminy Secemin
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Ponadto przeprowadzono cykl jedenastu spotkań warsztatowych z mieszkańcami poszczególnych sołectw w Gminie Secemin. Spotkania odbywały się: w lokalnych szkołach, remizach OSP, w „Jenotówce” w Międzyzlesiu oraz w byłym sklepie w Krzepinie. Każdorazowo mieszkańcy mogli w obecności wójta Sławomira Krzysztofika oraz trenera prowadzącego warsztat podzielić się spostrzeżeniami na temat swojej miejscowości oraz opinią dotyczącą kierunków rozwoju Gminy Secemin. Z jednej strony wskazywano na zasoby i pozytywne strony mieszkania w poszczególnych miejscowościach, z drugiej zaś omawiano różnorodne problemy zarówno natury społecznej, jak i infrastrukturalnej, które wymagają opracowania strategicznej wizji ich rozwiązania.

W dniu 04.04.2014r. odbyły się dwa spotkania. Jedno z mieszkańcami Brzozowej, Gabrielowa i Małeńca, a drugie z mieszkańcami Secemina. W spotkaniu w Brzozowej uczestniczyli:

1. Sławomir Krzysztofik – Wójt Gminy Secemin
2. Paweł Ruksza – sekretarz Gminy Secemin
3. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
4. Anna Musiał – Brzozowa
5. Andrzej Tkacz – Maleniec
6. Ewa Pawlik – Brzozowa
7. Henryk Adamczyk – Brzozowa

8. Ryszard Kabała – Maleniec
9. Anna Kabała – Maleniec
10. Olga Golańska – Brzozowa
11. Danuta Koza – Gabrielów
12. Dorota Marek – Brzozowa
13. Leszek Włoszycki – Gabrielów
14. Tomasz Pośpiech – Brzozowa
15. Mariusz Napora – Gabrielów
16. Dariusz Pawlik – Gabrielów
17. Andrzej Koza – Gabrielów
18. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
19. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 6: Spotkanie 6 w miejscowości Brzozowa
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

W kolejnym spotkaniu wzięli udział następujący mieszkańcy Secemina:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
3. Krzysztof Krzyżanowski
4. Joanna Burzawa
5. Barbara Pośpiech
6. Dominik Stawiarz

7. Tomasz Bąk
8. Roman Marciniak
9. Jarosław Krzyżanowski
10. Elżbieta Matwin
11. Jan Dudzik
12. Ryszard Chorzępa
13. Marcin Wasik
14. Brygida Jura
15. Stanisław Paszkiewicz
16. Anna Czerwonka
17. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
18. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 7: Spotkanie 7 w miejscowości Secemin
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Podczas spotkania z mieszkańcami miejscowości Marchocice w dniu 05.04.2014r. czynny udział wzięły następujące osoby:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
3. Eliza Rumin
4. Janusz Rumin
5. Andrzej Rak
6. Monika Rak
7. Bożena Balska
8. Henryka Ciszewska

9. Beata Spaczyńska
10. Marcin Spaczyński
11. Paweł Gwiazda
12. Ireneusz Piekacz
13. Ryszard Marczak
14. Adam Marczak
15. Ryszard Mrozek
16. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
17. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 8: Spotkanie 8 w miejscowości Marchocice
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

W dniu 05.04.2014r. odbyło się również spotkanie z mieszkańcami miejscowości Międzylesie, przy udziale następujących osób:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
3. Grażyna Stępniaak
4. Piotr Biały
5. Ireneusz Szumiak
6. Henryk Mrozek
7. Dominik Plich
8. Tadeusz Czech
9. Artur Stępniaak
10. Stanisław Brzózka
11. Halina Balska
12. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

13. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 9: Spotkanie 9 w miejscowości Międzyzlesie
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Kolejne dwa spotkania warsztatowe z mieszkańcami Gminy Secemin odbyły się 06.04.2014r. w Woli Czaryskiej oraz w Bichniowie. Wśród uczestników spotkania w Woli Czaryskiej znaleźli się:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Zenona Grzesik - Wola Czaryska
3. Jolanta Wiekiewicz - Wola Czaryska
4. Józef Bujak - Wola Czaryska
5. Barbara Bujak - Wola Czaryska
6. Jacek Tkacz – Czaryż
7. Monika Lecińska – Czaryż
8. Tomasz Pilarski - Wola Czaryska
9. Paweł Balcerek - Wola Czaryska
10. Robert Pilarski - Wola Czaryska
11. Anna Pilarska - Wola Czaryska
12. Halina Tarnowska - Wola Czaryska
13. Piotr Wiekiera - Wola Czaryska
14. Jowita Tropka - Wola Czaryska
15. Maciej Wylęgły - Wola Czaryska
16. Adrian Szumliński - Wola Czaryska
17. Jan Derda
18. Mirosław Wiekiera - Wola Czaryska

19. Andrzej Rajca - Wola Czaryska
20. Wojciech Głodkowski - Wola Czaryska
21. Henryk Rajca – Czaryż
22. Piotr Rajca – Czaryż
23. Aleksander Oracz - Wola Czaryska
24. Andrzej Oracz - Wola Czaryska
25. Mieczysław Łuszcz - Wola Czaryska
26. Paulina Wawrzak – Czaryż
27. Piotr Wawrzak – Czaryż
28. Lech Matysiak - Wola Czaryska
29. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
30. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 10: Spotkanie 10 Wola Czaryska -fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Uczestnikami kolejnego spotkania byli następujący mieszkańcy Bichniowa:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
3. Robert Kłapa
4. Marcin Kłapa
5. Ryszard Jagiełło
6. Grzegorz Dyszkowski
7. Henryk Trepka
8. Stanisław Zdrada
9. Tomasz Zasuń
10. Jan Małek

11. Grażyna Wilk
12. Ryszard Śliwiński
13. Sławomir Kochanowski

Zdjęcie 11: Spotkanie 11 w miejscowości Bichniów- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Następne spotkania konsultacje zrealizowano 07.04.2014r. w Psarach oraz w Kuczkowie. Uczestnikami spotkania w Psarach byli:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
3. Bogdan Wcisło – Psary
4. Teresa Kopanicka – Psary
5. Anna Gil - Psary Kolonia
6. Mieczysław Wasik – Psary
7. Urszula Oracz – Krzepice
8. Andrzej Oracz – Krzepice
9. Kazimierz Malinowski – Psary-Kolonia
10. Renata Kaczmarek – Psary-Kolonia
11. Krzysztof Pełka – Psary-Kolonia
12. Danuta Kwiecień – Psary
13. Halina Krzysztofik

Zdjęcie 12: Spotkanie 12 w miejscowości Psary - fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Natomiast w spotkaniu warsztatowym w Kuczkowie wzięli udział:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
3. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
4. Krzysztof Marek
5. Elżbieta Walasek
6. Stanisława Lis
7. Stanisław Sobola
8. Rajmund Gil
9. Tadeusz Wiek
10. Stefan Pudło
11. Stanisław Walasek
12. Krzysztof Grabowski
13. Sylwester Kurzak
14. Mariusz Marek
15. Marta Piątkowska
16. Arkadiusz Jędras
17. Andrzej Sęk

Zdjęcie 13: Spotkanie 13 w miejscowości Kuczków- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

W miejscowości Wałkonowy Dolne odbyły się dwa spotkania. Z powodu niskiej frekwencji podczas pierwszego spotkania 09.04.2014r. zorganizowano drugie spotkanie, które odbyło się 22.05.2014r. Podczas pierwszego z nich wzięli udział:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
3. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
4. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
5. Krzysztof Gładysław
6. Jerzy Stępiak
7. Waclaw Kowalczyk
8. Jan Suliga

Z kolei w spotkaniu, które odbyło się w dniu 22.05.2014r. udział wzięli:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
3. Agnieszka Szewczyk – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
4. Kozdęba - Wałkonowy Dolne
5. Jerzy Stępiak - Wałkonowy Dolne
6. Tomasz Stępiak - Wałkonowy Dolne
7. Sebastian Toborek - Wałkonowy Dolne
8. Wojciech Kozdęba – Secemin
9. Ewelina Kostecka - Wałkonowy Dolne
10. Zbigniew Krawczyk - Wałkonowy Dolne
11. Stanisław Toborek - Wałkonowy Dolne
12. Radosław Toborek - Wałkonowy Dolne
13. Rafał Pośpiech - Wałkonowy Dolne
14. Dominik Foszmańczyk - Wałkonowy Dolne
15. Marcin Klimas - Wałkonowy Dolne
16. Żesławski - Wałkonowy Dolne
17. Szymon Kłapa - Wałkonowy Dolne

Zdjęcie 14: Spotkanie 14 w miejscowości Wałkonowy Dolne –

fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Konsultacje w formie warsztatów zorganizowano również w miejscowości Krzepin w dniu 09.04.2014. W spotkaniu uczestniczyli:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Jarosław Krzyżanowski – kierownik Referatu Gospodarczego w Urzędzie Gminy Secemin
3. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
4. Edyta Turczyn
5. Małgorzata Żesławska
6. Grzegorz Żesławski
7. Daniel Żesławski
8. Stefan Kwieciński
9. Sławomir Żesławski

Podczas spotkania, które miało miejsce w Szkole Podstawowej w Żeliszławicach w dniu 22.05.2014r. obecni byli:

1. Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin
2. Rafał Graczkowski – firma GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.
3. Zbigniew Myszkowski - Żeliszławiczki
4. Waldemar Żmuda - Żeliszławiczki
5. Magdalena Żmuda - Żeliszławiczki
6. Krzysztof Bernat - Żeliszławiczki
7. Mariola Kaleta - Żeliszławice
8. Ewelina Rokita - Żeliszławiczki

9. Aneta Kaczyńska - Żeliszawice
10. Justyna Osiak - Żeliszawice
11. Renata Bąk - Międzylesie
12. Małgorzata Chrabąszcz - Żeliszawice
13. Dariusz Grzesik – Żeliszawice

Zdjęcie 15: Spotkanie 16 w miejscowości Żeliszawice
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

W odpowiedzi na zadawane pytanie podczas spotkań z mieszkańcami co wyróżnia poszczególne miejscowości okazało się m.in., że mieszkańcy Woli Czaryskiej dumni są ze swojej aktywności, licznego udziału w spotkaniach wiejskich i umiejętności integrowania się, dzięki której udało im się zorganizować dożynki. Jako atut miejscowości wymieniają również Dom Pomocy Społecznej. Z kolei mieszkańcy Secemina twierdzą, że zaletą ich miejscowości jest łatwy dostęp do służby zdrowia, edukacji i publicznych sieci komunikacyjnych. Dumni są również z Kościoła i zespołu ludowego „Złoty Kłós”. Mieszkańcy Brzozowej natomiast podkreślają, że doceniają infrastrukturę w postaci kanalizacji i wodociągów, ale również walory krajobrazowe Brzozowej i okolic, podziwiane przez podróżujących drogą wojewódzką nr 786 oraz przyciągające mieszkańców miast np. na osiedle domków letniskowych w Gabrielowie. Warto również nadmienić, że w odpowiedzi na pytanie o pozytywne cechy miejscowości mieszkańcy Międzylesia odpowiadają, że ich największym atutem są „dobrzy ludzie”. W Bichniowie są z kolei „wyjątkowo” gościnni.

3. Metodologia

Strategia Rozwoju Gminy Secemin obejmuje horyzont czasowy do roku 2020. Jest ona produktem planowania strategicznego wykonanego przez zewnętrznych ekspertów wspólnie z Wójtem, pracownikami Urzędu Gminy Secemin, radnymi, sołtysami, przedstawicielami przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Do jej opracowania wykorzystano metodę planowania społecznego połączoną z metodą ekspercką. W procesie opracowywania dokumentu przyjęto założenie, że zastosowana **metoda planowania strategicznego** to systematyczne i ciągłe działanie, podczas którego samorząd przewiduje i planuje przyszłość, określa odpowiednie etapy realizacji i realne środki do jej osiągnięcia. Planowanie strategiczne jako proces ciągły łączy w sobie dużą liczbę małych projektów w celu osiągnięcia szerszych celów ekonomicznych. Jednym z warunków pełnej realizacji tego procesu jest zastosowanie **metody partycypacji społecznej**, czyli włączenia lokalnych liderów oraz grup mieszkańców Gminy w zespoły zadaniowe dążące do zintegrowanego opracowania planu rozwoju Gminy. Proces uspołeczniania planowania rozwoju Gminy odbywał się w następujących płaszczyznach:

- opis statystyczny, w który zaangażowani zostali kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy, organizacji pozarządowych,
- włączenie liderów społeczności lokalnych w przygotowanie strategii, udział przedsiębiorców, szkół i stowarzyszeń w dyskusjach strategicznych.

Dokonano także analizy:

1. Strategii Rozwoju Gminy Secemin z 2001r.
2. Budżetu Gminy Secemin na 2014r.
3. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Secemin na lata 2014-2020 przyjętej uchwałą Rady Gminy w Seceminie w dniu 20 grudnia 2013r.

Rozwój każdej gminy zawsze stanowi integralną część rozwoju powiatu, województwa w skali mikro oraz rozwoju kraju i wspólnoty europejskiej w skali makro. Strategiczne decyzje podejmowane na poszczególnych poziomach pozostają ze sobą w interakcji i są wzajemnie uwarunkowane, dlatego też Strategia Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020 musi być powiązana z dokumentami strategicznymi obowiązującymi w szerszym otoczeniu Gminy. Założono zatem komplementarność Strategii Rozwoju Gminy Secemin z następującymi dokumentami strategicznymi:

- Dokumenty UE
- ✓ Strategia EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu, jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Strategia „Europa 2020” zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską i jest próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ujawniły się szczególnie podczas ostatniego kryzysu. Strategia Europa 2020 przedstawia wytyczne dla działań prorozwojowych Unii Europejskiej na najbliższą dekadę (2010-2020); zatwierdzona 17 czerwca 2010 r. przez Radę Europejską
- ✓ Wspólne Ramy Strategiczne 2014-2020 – fundusze obejmujące politykę spójności, politykę rozwoju obszarów wiejskich oraz politykę rybacko – morską.

- Dokumenty krajowe:
- ✓ Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (DSRK) – dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r.
- ✓ Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK 2020) - dokument stanowiący aktualizację Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, przyjęty 25 września 2012 r. przez Radę Ministrów.
- ✓ 9 Strategii rozwoju (tzw. strategie zintegrowane):
 - Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki (Ministerstwo Gospodarki)
 - Strategia rozwoju kapitału ludzkiego (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej)
 - Strategia rozwoju transportu (Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej)
 - Strategia Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko (Ministerstwo Gospodarki)
 - Strategia Sprawne państwo (Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji)
 - Strategia rozwoju kapitału społecznego (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
 - Krajowa strategia rozwoju regionalnego – Regiony Miasta Obszary wiejskie (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego)
 - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi)
 - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP (Ministerstwo Obrony Narodowej).
- ✓ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). Kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do

prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim, przyjęty 13.07.2010 r. przez Radę Ministrów

- ✓ Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020. Strategia jest dokumentem wypełniającym lukę między horyzontalną polityką wobec wszystkich polskich regionów sformułowaną w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020, a polityką rozwoju poszczególnych regionów w Polsce Wschodniej, wyrażoną w Strategiach Rozwoju Województw. Dokument identyfikuje dodatkowy, makroregionalny poziom potrzeb i celów rozwojowych w perspektywie do 2020r., komplementarny z krajowymi i regionalnymi strategiami rozwoju, przyjęta 11.07.2013 r. przez Radę Ministrów
- ✓ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Dokument określający zasady ładu przestrzennego w Polsce, przyjęty 13.12.2012 r. przez Radę Ministrów.
 - Programy Rozwoju, czyli programy operacyjne, które będą realizowane w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 zgodnie z Załoženiami Umowy Partnerstwa przyjętymi przez Radę Ministrów w dniu 15 stycznia 2013 roku, w tym::
 - ✓ Polityka Spójności
 - 1. Program dotyczący innowacyjności, badań naukowych i ich powiązań ze sferą przedsiębiorstw
 - 2. Program dotyczący gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, transportu i bezpieczeństwa energetycznego
 - 3. Program dotyczący rozwoju cyfrowego
 - 4. Program pomocy technicznej
 - 5. Program dotyczący Polski Wschodniej – program ponadregionalny
 - 6. Program dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności oraz dobrego rządzenia
 - 7. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej
 - 8. Regionalne Programy Operacyjne
- Wspólna Polityka Rolna i Wspólna Polityka Rybacka składająca się z 2 programów:
 - 1. Program dotyczący rozwoju obszarów wiejskich
 - 2. Program dotyczący rozwoju obszarów morskich i rybackich
- Dokumenty regionalne:
 - ✓ Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020
 - ✓ Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020
 - ✓ Strategia Rozwoju Powiatu Włoszczowskiego z 2001r.

- ✓ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Secemin na lata 2004-2006 oraz 2007-2013.
- ✓ Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006-2014.

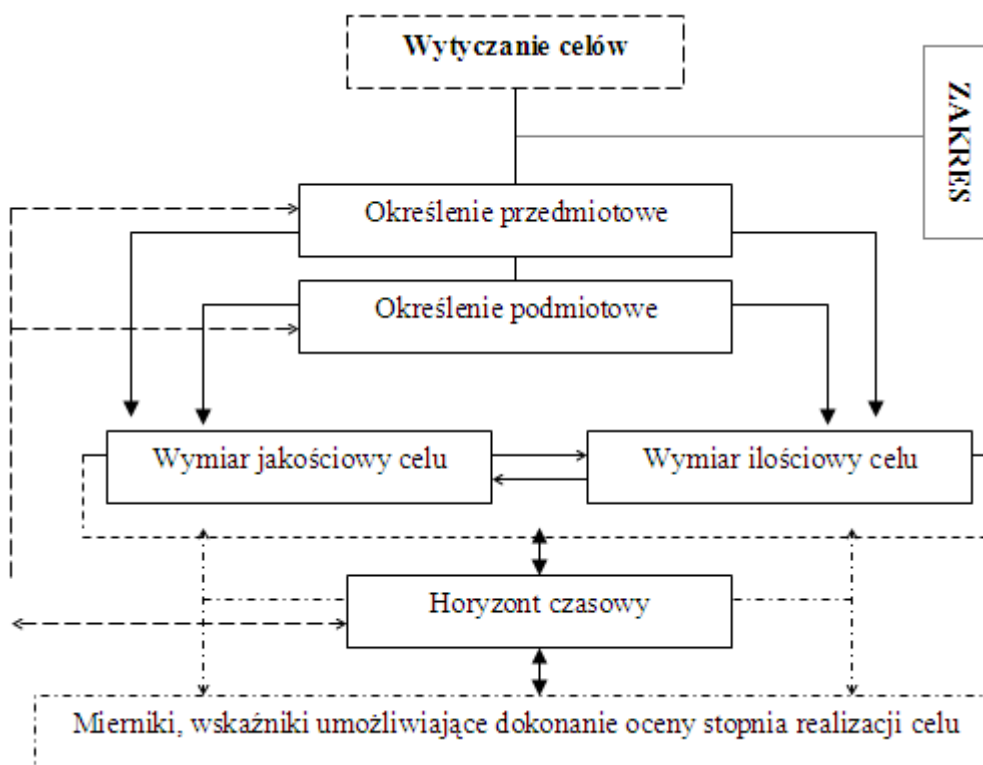
Tabela 1: Zestawienie celów Strategii Rozwoju Gminy Secemin z celami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego i z celami Strategii Rozwoju Kraju

Zgodność z celami Strategii Rozwoju Województwa	Cele Strategii Rozwoju Gminy Secemin		Zgodność z celami Strategii Rozwoju Kraju
<p>Cel 2. Rozwój zasobów ludzkich</p> <p>Priorytet 3. Rozwój form kształcenia ustawicznego</p> <p>Cel3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury</p> <p>Priorytet 1</p> <p>Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji</p> <p>Priorytet 2</p> <p>Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturalnego</p> <p>Cel 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej</p> <p>Priorytet 1</p> <p>Rozbudowa i podnoszenie standardów infrastruktury społecznej</p>	I obszar strategiczny	<p>Cel 1</p> <p>Zwiększenia liczby działań na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży do 25 roku życia</p>	<p>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</p> <p>Cel.I.2Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela</p> <p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.1. Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej</p> <p>Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</p> <p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</p> <p>Cel III.1.Integracja społeczna</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p>
<p>Cel 2</p> <p>Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych</p>			
<p>Cel 6</p> <p>. Współpraca i wsparcie organizacji pozarządowych</p>			

<p>Cel 4. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa</p> <p>Priorytet 4 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych</p> <p>Priorytet 5. Marketing regionalny</p> <p>Cel 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej</p> <p>Priorytet 2 Podnoszenie standardów i stworzenie spójnego układu komunikacyjnego oraz gospodarki przestrzennej stymulującej rozwój regionu</p>	II obszar strategiczny	Cel 1	<p>Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Secemin wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)</p>	<p>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</p> <p>Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe</p> <p>Cel I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego</p> <p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.7.2 Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych.</p> <p>Cel II.6.2 Poprawa efektywności energetycznej</p>
<p>Cel 2. Rozwój zasobów ludzkich</p> <p>Priorytet 4 Aktywna polityka rynku pracy</p> <p>Cel 6. Aktywizacja rolnictwa wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</p> <p>Priorytet 1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych</p> <p>Priorytet 2 Rozwój i modernizacja produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego</p>	III obszar strategiczny	Cel 1	<p>Wzrost przedsiębiorczości</p>	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.2.3. Zwiększanie konkurencyjności i modernizacji sektora rolno – spożywczego</p> <p>Cel II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej</p>
Cel 5	<p>Dochodowe rolnictwo</p>			

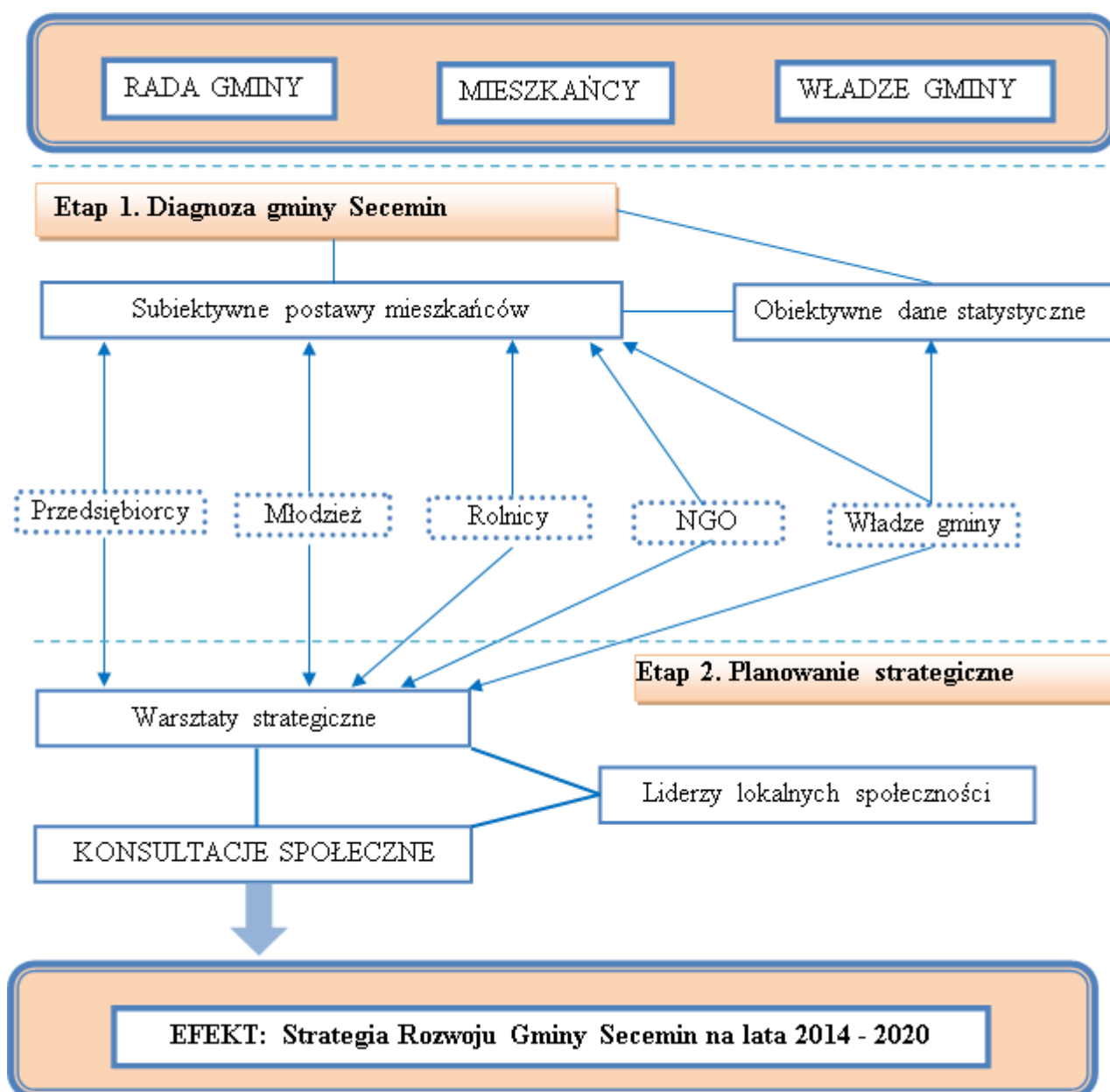
Źródło: opracowanie własne.

Ważnym aspektem związanym z procesem formułowania celów jest horyzont czasowy oraz trafne określenie i dobór właściwych wskaźników umożliwiających dokonanie precyzyjnej i rzetelnej oceny realizacji działań będących pochodną założonego celu. Schemat 1 zawiera wizualizację metodyki przejrzystego i zrozumiałego wytyczania celów, którą uwzględniono w procesie tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.

Schemat 1: Metodyka wytyczania celów. Źródło: Waldemar Walczak, Rola fazy planowania w zarządzaniu projektami, E-mentor nr 1 (33) / 2010.

Na schemacie 2 zaprezentowano graficzną interpretację planu prac nad Strategią Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 - 2020, w którym uwzględniono przyjęte wyżej założenia metodologiczne.

Schemat 2: Graficzny obraz harmonogramu prac nad Strategią Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.

Część 1. Charakterystyka Gminy Secemin

1.1. Przestrzeń i środowisko

1.1.1 Umiejscowienie Gminy w województwie i kraju

Gmina Secemin usytuowana jest w zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie włoszczowskim, na pograniczu z województwem śląskim. Gmina graniczy z dwiema świętokrzyskimi gminami, Włoszczową i Radkowem oraz z gminami Koniecpol i Szczekociny zlokalizowanymi na obszarze województwa śląskiego. Powiat włoszczowski wchodzi w skład prowincji Małopolskiej, podprowincji Wyżyny Środkowo-Małopolskiej i makroregionu - Wyżyny Przedborskiej. Wyróżnia się tu pięć mezoregionów: Nieckę Włoszczowską (obejmującą zachodnią i środkową część powiatu - po obu stronach Pilicy), Pasma Przedborsko - Małogoskie (jego środkowa i północno-wschodnia część znajduje się na terenie powiatu), Wzgórza Opoczyńskie i Wzgórza Łopuszańskie (obejmujące północny i północno-wschodni fragment powiatu) oraz Płaskowyż Jędrzejowski (położony w południowo - wschodniej części powiatu i oddzielony od Niecki Włoszczowskiej rzeką Białą Nidą)¹. Gmina zajmuje powierzchnię 163 km². Gmina stanowi 18% powierzchni powiatu.

¹ http://www.powiat-wloszczowa.pl/index.php?akcja=opowiecie_polozenie

Mapa 1. Mapa powiatu włoszczowskiego. Źródło: Wirtualne Muzeum Ziemi Włoszczowskiej, <http://www.wmzw.plenerownia.com/page/38/Mapa>

1.1.2. Charakterystyka sieci osadniczej

W skład Gminy Secemin wchodzi 21 sołectw:

1. Sołectwo Bichniów
2. Sołectwo Brzozowa
3. Sołectwo Celiny
4. Sołectwo Czaryż
5. Sołectwo Dąbie
6. Sołectwo Kluczyce
7. Sołectwo Krzepice
8. Sołectwo Krzepin
9. Sołectwo Kuczków
10. Sołectwo
Marchocice
11. Sołectwo
Międzylesie
12. Sołectwo Psary
13. Sołectwo Psary – Kolonia

14. Sołectwo Secemin
15. Sołectwo Wałkonowy Dolne
16. Sołectwo Wałkonowy Górne
17. Sołectwo Wola Czaryska
18. Sołectwo Wola Kuczkowska
19. Sołectwo Żelisławice
20. Sołectwo Żelisławiczki
21. Sołectwo Zwlecza

We wszystkich wsiach występuje zabudowa zagrodowa jednorodzinna z zabudowaniami gospodarczymi. Gminę Secemin w 2010r. zamieszkiwało 5118 osób. W kolejnych latach obserwujemy tendencję spadkową:

- 31.12.2011r. – 5087 mieszkańców,
- 31.12.2012r. – 5058 mieszkańców,
- 31.12.2013 – 5005 mieszkańców.

Głównym powodem takiej sytuacji są czynniki naturalne takie jak: przyrost naturalny oraz liczba zgonów. Jeśli zaś chodzi o inne uwarunkowania zmian demograficznych zachodzących w Gminie Secemin, z jednej strony możemy przypuszczać, że część mieszkańców podejmuje decyzje o migracji zarobkowej. Z drugiej jednak strony współczesne społeczeństwa europejskie określa się mianem „starzejących się”, a jak wiadomo ludzie starsi są mniej chętni do radykalnych zmian takich jak przeprowadzka do większego miasta w poszukiwaniu pracy i lepszego życia. Nie ulega jednak wątpliwości fakt, że potencjał społeczny poszczególnych miejscowości uzależniony jest od ilości jej mieszkańców. Największą miejscowością w Gminie, o liczbie mieszkańców powyżej 1000 jest Secemin. Liczba ludności z przedziału od 300 do 500 osób dotyczy sołectw Brzozowa, Żelisławice oraz Żelisławiczki. W każdym z pozostałych sołectw mieszka mniej niż 300 osób.

Krótki rys historyczny

W dokumentach zauważyć można różny zapis nazwy Secemin: Sechemin (1268), Szczemyn (XV w.), Siecimin, Secymin (1508), Seczemyn (1520), Secemin (XVI w.), Siecemin (XVII w.), Secymin (XVIII w.), Sycymin (XIX w.). Powstanie Secemina jako osady wiązało się zapewne z obszarem w przeważającej części ukształtowanym jako bagnisty

i lesisty płaskowyż, przez który przebiega dział wodny między dopływami Pilicy i Nidy. Osada Secemin oraz położone w najbliższym otoczeniu siedliska ludzkie, od wieków rozwijały się jakby pośrodku „wielkiej polany”, zewsząd otoczonej lasami. Tutaj właśnie, jeszcze w pełni średniowiecza, wytworzył się lokalny węzeł komunikacyjny, gdyż z Secemina wybiegały gościńce w różnych kierunkach, łącząc ten obszar z najważniejszymi szlakami komunikacyjnymi Polski Piastowskiej. Najwcześniejsza wzmianka o Seceminie znajduje się w dokumencie Bolesława Wstydlwego z 2 czerwca 1268 roku, z którego wynika, że książę krakowski i sandomierski, wraz ze swoimi dostojnikami, spotykał się tu z mnichami reprezentującymi klasztor henrykowski. Kolejna zapisana nazwa tej miejscowości pochodzi z 24 września 1291 roku, kiedy to przyszły król Władysław Łokietek wystawił w Sandomierzu dokument poświadczający posiadanie przez komesa Bokse kompleksu majątkowego „pospolicie zwanego Secamin”. W pierwszej połowie XIV wieku Secemin musiał być osadą dość znaną w tej części kraju, skoro w dokumencie arcybiskupa gnieźnieńskiego Jarosława Bogorii Skotnickiego, wystawionym w 1345 roku na okoliczność nadania kuźnicy we wsi Gościęcín w pobliżu Kurzelowa, zostało wyraźnie zaznaczone, że wymieniona wieś leży przy drodze do Secemina.

Secemin był miastem królewskim lokowanym przed rokiem 1370 za czasów Kazimierza Wielkiego. W roku 1395 król Władysław Jagiełło w wydanym dokumencie nazywa Secemin „miastem” (oppidum). Tym aktem monarcha nadał swoje miasto wraz z przedmieściem (Nawieś) oraz pobliską wsią Bichniów, podstolemu krakowskiemu Piotrowi Szafrącowi z Łuczyc herbu Stary Koń. Wkrótce królowa Jadwiga potwierdziła Szafrącowi nadanie majątku Secemin, który pozostawał własnością dziedziczną potomków tego rodu aż do początków XVII stulecia. Z fundacji Piotra Szafrąca wybudowany został kościół w Seceminie pw. św. Katarzyny i św. Jana Ewangelisty.

Szafrąccowie herbu Stary Koń to jedna z najbardziej majątnych rodzin średniowiecznej Polski. Zgromadzony majątek lokował ją w ścisłej czołówce możnowładztwa koronnego. Majątek zgromadzony przez Szafrąców opierał się w połowie na nadaniach królewskich. Wystarczyło jednak tylko 14 lat, aby wiecznie potrzebujący gotówki Piotr (4) Szafraniec roztrwonął majątek gromadzony przez trzy pokolenia rodziny. Szczytem kryzysu rodziny okazały się wyczyny Krzysztofa Szafrąca. Jego rozbójnictwo zaprowadziło go na szafot (ścięcie) w 1484 roku. Dwa lata później (1486) najmłodszy synowie Piotra (4), Stanisław

i Piotr (6), podzielili resztki dużego niegdyś majątku. Piotr (6) młodszy – syn Piotra (4) a brat Piotra (5) starszego, Stanisława i Krzysztofa dał początek secemińskiej linii rodziny Szafranców. Wnuk Piotra (6) Stanisław Szafraniec w latach 1550-1570 skupił w swoich rękach dawne dobra rodowe oraz nabył nowe kompleksy dóbr. Porzucił też katolicyzm i stał się gorliwym wyznawcą kalwinizmu. Włączywszy się w nurt reformacji, zakładał zbory kalwińskie i reformował kościoły w swoich dobrach. W latach 1550-54 zamienił kościół w Seceminie na zbór kalwiński.

Ostatnim przedstawicielem Szafranców był zmarły bezpotomnie w 1608r. Andrzej. Majątek w okolicy Secemina przeszedł w ręce rodziny jego matki Anny Dembińskiej. Secemin z przyległościami stał się własnością jej bratanka Aleksandra Seweryna Dembińskiego. W 1632r. majątek odziedziczyła córka Aleksandra Seweryna Zofia, która wyszła za mąż za Jana Samuela Czarnockiego herbu Lis.

W 1857r. na krótko majątek przejęli Michałowscy herbu Dąbrowa. W drugiej połowie XIX w. kompleks dóbr secemińskich stał się własnością Lohmannów, którzy przebywali w Seceminie do 1946r. W 1859r. Secemin miał 114 domów, 852 mieszkańców, w tym 96 Żydów. W 1862r. do osady należało 1978 mórg rozdzielonych na 217 części. Dobra Secemin składały się z w 1885r. z folwarku Secemin i folwarku Zaróg, nomenklatury leśnej Marianów. Folwark Secemin posiadał 422 morgi gruntów ornych i ogrodów, 346 mórg łąk, 321 mórg pastwisk, 2184 mórg lasu, 664 morgi nieużytków, razem 3938 mórg. Było tu 8 budynków murowanych, 13 drewnianych oraz urządzone lasy.

Secemińska ludność utrzymywała się także z handlu i rzemiosła. W XVII w. było tu pięć jarmarków, w 1821r. cztery, w 1866r. i w 1902r. sześć jarmarków. Na początku XIX w. rzemiosło było reprezentowane przez: cieśli, krawców, kuśnierzy, rymarzy.

Pod względem administracji państwowej do czasów rozbiorów Secemin przynależał do powiatu checińskiego w województwie sandomierskim. W czasie rozbiorów kilkakrotnie zmieniał przynależność polityczną i administracyjną. Po kongresie wiedeńskim 1815r. Gmina weszła administracyjnie w obręb Królestwa Polskiego. Szczególny okres w dziejach Gminy zapoczątkował wybuch powstania styczniowego. Okolice Secemina stały się terenem licznych walk. Walczyły tu oddziały Zygmunta Chmieleńskiego. W walkach brał czynny udział Adam Chmielowski – późniejszy św. Brat Albert.

W roku 1867 Secemin wszedł w skład powiatu włoszczowskiego. W 1869 w wyniku tzw. reformy miejskiej stracił prawa miejskie, których już nigdy nie odzyskał.

W roku 1962 powstało w Seceminie Koło Gospodyń Wiejskich, a w jego ramach do dziś działa w Seceminie zespół ludowy Złoty Kłós, który rozpoczął swą działalność 3 lipca 1977 r. przy Spółdzielni Kółek Rolniczych. Szkoła w Seceminie istniała już w XV w.

1.1.3. Zasoby naturalne

Kopaliny

Zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce” (według stanu na dzień 31 XII 2012 r.) na terenie gminy Secemin występują dwa złoża piasków kwarcowych oraz jedno złożo piasków i żwirów zlokalizowane w miejscowości Żeliszawice. Pierwsze złożo piasków kwarcowych nosi nazwę Żeliszawice. Zasoby geologiczno-bilansowe tego złoża 441,7 tys. m³, jednak wydobycie z tego złoża zostało zaniechane. Drugie złożo o nazwie Żeliszawice I posiada zasoby geologiczno-bilansowe na poziomie 825,79 tys. m³, zaś zasoby przemysłowe również wynoszą 825,79 tys. m³. Zložo to jest aktualnie eksploatowane, a wydobycie oszacowano na poziomie 13,51 tys. m³. Zložo piasków i żwirów o nazwie Jeziorna Góra również jest eksploatowane, a wydobycie z tego złoża oszacowano na poziomie 2 tys. ton. Zasoby geologiczno-bilansowe złoża Jeziorna Góra według bilansu z 2012 r. wynoszą 42 tys. ton.

Wody podziemne²

Cały obszar Gminy położony jest w Nidziańskim Regionie Hydrologicznym (Niece Mie

chowskiej). Niecekę wypełniają utwory kredowe (margle, wapienie, opoki kredy górnej), będące jednocześnie szczelinowym poziomem użytkowym wód podziemnych. Cechują się one średnią wodonością (od 10-30 m³/h w części południowo-wschodniej do 30-70 m³/h w części pozostałej) i występują przeważnie na głębokości 20m, lokalnie 40m. Przeważająca część tego obszaru charakteryzuje się pełną lub częściej połowiczną izolacją pierwszego poziomu użytkowego wód podziemnych od powierzchni terenu. Istnieje zatem ryzyko antropogenicznego zanieczyszczenia tych wód. Ponadto cały obszar Gminy położony jest na terenie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych - GZWP Nr 408 „Niecka Miechowska NW” i GZWP Nr 409 „Niecka Miechowska SE”. Są to hydrogeologiczne zbiorniki typu otwartego, o charakterze szczelinowo – porowym zasilane bezpośrednio z infiltracji wód opadowych oraz pośrednio przez wody rzeczne. Wody tych zbiorników

² Dane dotyczące wód podziemnych i powierzchniowych podano za Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Secemin na lata 2010-2017, s. 38-39.

o charakterze strategicznym dla regionu świętokrzyskiego są ujmowane z poziomu wodonośnego zlokalizowanego w utworach górnokredowych poprzez szereg studni głębinowych. Dla zbiorników na terenie Gminy zostały określone obszary chronione OWO (obszary wymagające wysokiej ochrony) znajdujące się w jej zachodniej, północno-zachodniej oraz wschodniej części (lasy ochronne). Na terenie Gminy nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego jakości wód podziemnych.

Wody powierzchniowe

Obszar Gminy Secemin leży w lewostronnym dorzeczu górnej Wisły, w obrębie zlewni dwóch jej lewobrzeżnych dopływów: Pilicy oraz Nidy (Białej Nidy). Przez teren Gminy przebiega dział wodny tych cieków.

Do ważniejszych cieków wodnych należy zaliczyć rzekę Zwleczę i Jeżówkę. Ponadto występuje tu szereg nienazwanych strumieni i cieków wodnych. Powierzchniową sieć hydrograficzną wzbogaca gęsta sieć rowów melioracyjnych o łącznej długości 21,3 km oraz zbiorniki wodne pochodzenia antropogenicznego - głównie kompleksy stawów hodowlanych. Największe kompleksy tych stawów znajdują się w rejonie miejscowości Marianów w dolinie rzeki Zwleczy. Spośród przepływających przez teren Gminy Secemin cieków Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach wykonywał w 2007 roku badania w ramach monitoringu wód powierzchniowych płynących na rzece Zwleczka na wysokości miejscowości Gościencin w Gminie Włoszczowa. W oparciu o pięciostopniową klasyfikację wód wody rzeki zaklasyfikowano do III klasy czystości (spełniających wymagania wód do spożycia po typowym uzdatnieniu fizycznym i chemicznym).

Zdjęcie 16: Rzeka Zwleczka. Źródło: <http://www.garnek.pl/kalus15/7203825/rzeka-zwleczka>

1.1.4. Zasoby kulturowe

Gmina Secemin posiada zasoby kulturowe zarówno w charakterze zabytków, jak i lokalnych twórców. Charakterystyce poszczególnych zabytków w Gminie Secemin poświęcono punkt w rozdziale dotyczącym obszaru gospodarczego, natomiast charakterystyki społecznych zasobów kulturowych dokonano w jednym z podrozdziałów sfery społecznej.

1.2 Infrastruktura techniczna

Wśród zasobów technicznych każdego samorządu wymienić można m.in. infrastrukturę drogową, wodociągową, sanitarną, gazową, zaopatrzenia w ciepło czy energię elektryczną. W tej części Strategii nawiązano również do gospodarki odpadami, zaopatrzenia w energię elektryczną, dostępności usług telekomunikacyjnych oraz transportu i komunikacji.

1.2.1. Infrastruktura drogowa

Przez teren Gminy przebiegają drogi o różnym zasięgu administracyjnym (od dróg wojewódzkich do dróg gminnych). Brak jest w Gminie dróg o zasięgu krajowym. Poniższa tabela zawiera szczegółową charakterystykę dróg na terenie Gminy Secemin.

Tabela 2: Przebieg dróg na terenie Gminy Secemin

L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy (mb)
Drogi gminne			
1.	375001 T	Kuczków – Dąbie	1750
2.	375002 T	Secemin –Zwleczka-Kluczyce	4450
3.	375003 T	Psary – Celiny	2000
4.	375004 T	Psary - Daleszec	2000
5.	375005 T	Marchocice - Ropocice	2200
6.	375006 T	Wałkonowy Górne-Zakrzów	850
7.	375007 T	Secemin – Marianów	3000
8.	375008 T	Żeliszawice –Wincentów	950
9.	375009 T	Żeliszawice- Nadolnik	3000
10.	375010 T	Brzozowa -Maleniec	1300
11.	375011 T	Międzylesie do stacji PKP	1250
12.	375012 T	Bichniów –Mileje	1500
13.	375013 T	Bichniów przez wieś	1300
	375014 T	Krzepice przez wieś	350
14.	375015 T	Wola Kuczowska do granicy gminy Koniecpol	3700
15.	375016 T	Żeliszawice – Papiernia	600
16.	375017 T	Gabrielów przez wieś	1100
17.	375018 T	Psary – Wola Czaryska	4000
18.	375019 T	Celiny – Wola Czaryska	3400
19.	375020 T	Wola Czarska do gr. Gm. Radków	800
20.	375021 T	Żeliszawiczki – stacja PKP	600
21.	375022 T	Kluczyce – Gródek	1150
22.	375023 T	Kluczyce – do toru	950
23.	375024 T	Kluczyce do CMK	750
24.	375025 T	Wola Kuczowska - Wolica	1100
25.	375026 T	Wola-Kuczowska -do przejazdu	1100
26.	375027 T	Wola Kuczowska – Cegielnia - Dąbie	1300
27.	375028 T	Marchocice - Komorniki	350

L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy (mb)
28.	375029 T	Ropocice - do CMK	230
29.	375030 T	Bichniów przez wieś	1000
30.	375031 T	Krzepin - Zagórcze	2200
31.	375032 T	Krzepice – Czarna Góra- Czaryż	3200
32.	375033 T	Czaryż przez wieś do parku	350
33.	375034 T	Czaryż – do gr. gm. Radków	400
34.	375035 T	Czaryż do drogi pow. 0233 T	230
35.	375036 T	Żeliszawiczki do końca wsi	650
36.	375037 T	Żeliszawice do kościoła	150
37.	375038 T	Krzepin nad lasem	850
38.	375039 T	Lipiny przez wieś	450
39.	375040 T	Wałkonowy Dolne - pola	700
40.	375041 T	Bichniów – Czarna Góra	2200
41.	375042 T	Dąbie-Cegielnia	1000
42.	375043 T	Ropocice do byłych PZZ	300
43.	375044 T	Gabrielów - działki	450
44.	375045 T	Pniaki przez wieś	1300
45.	375046 T	Bichniów przez wieś	450
46.	375047 T	Psary- Błonie	320
47.	375048 T	Zwleczka przez wieś	500
48.	375049 T	Zwleczka przez wieś	150
49.	375050 T	Secemin - Jamice	400
50.	375051 T	Secemin - Rakarnia	600
51.	375052 T	Secemin za b. SKR	170
52.	375053 T	Secemin-Piaski-Partyzantów	900
53.	375054 T	Secemin - ul. Kościelna	600
54.	375055 T	Secemin- osiedle w ulicy Koniecpolskiej	300
55.	375056 T	Secemin do ul. Partyzantów	800
56.	375057 T	Secemin ul. Partyzantów	700
57.	375058 T	Secemin ul. Jędrzejowska	1100
58.	375059 T	Secemin ul. Krótka	120
59.	375060 T	Secemin ul. Ogrodowa	100
60.	375061 T	Secemin ul. Plac Wolności	80
61.	375062 T	Secemin ul. Plac Wolności	200
62.	375063 T	Secemin od ul. Kolejowej do ul. Czarnieckiego	750
63.	375064 T	Secemin ul. Kościelna	700
64.	375065 T	Psary - Góry	600
Ogółem			72100

Drogi powiatowe			
L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy (mb)
1.	0229 T	Krzepin – Wałkonowy – Ropocice – dr. Woj. Nr 786	7833
2.	0230 T	(Kuźnica Grodziska) – gr. Woj. Świętokrzyskiego - Żeliszawice	3892
3.	0231 T	Secemin – Marchocice – Żeliszawiczki – Míny	7830
4.	0232 T	Kuczków – Wolica – gr. Woj. Świętokrzyskiego – (Brzostek)	1380

5.	0233 T	Secemin – Czaryż – Bałków – Dzieżgów	6800
6.	0234 T	Bichniów – Psary – Kuczków – gr. Woj. Świętokrzyskiego – (Koniecpol)	12340
7.	0235 T	Wałkonowy Górne – Bałków – dr. Powiatowa 0229 T	4070
8.	0242 T	Czaryż – Ojsławice – gr. Woj. Świętokrzyskiego – (Rędziny)	2936
9.	0243 T	Dzierzgów - Bieganów	420
		Ogółem	47501

Drogi wojewódzkie			
L.p.	Aktualny numer drogi	Nazwa drogi	Długość na terenie Gminy
1.	786	Kielce – Włoszczowa – Secemin – Koniecpol - Częstochowa	12,365 km
2.	795	Secemin - Szczekociny	7,300 km

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

1.2.2. Infrastruktura wodociągowa

Gmina Secemin jest w 95% zwodociągowana. Poniższa tabela prezentuje podstawowe wskaźniki odnośnie wodociągów m.in. długość sieci, ilość podłączeń oraz średnie zużycie wody w gospodarstwach domowych.

W latach 2010/2011 Gmina Secemin zrealizowała projekt pn. „Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Secemin II etap i Wałkonowach Dolnych” o wartości 1 969 867,14 zł³.

W 2014r. budowana jest sieć wodociągowa w miejscowościach: Zakrzów, Wałkonowy Górne i Lipiny⁴.

Tabela 3: Wskaźniki zwodociągowania w gminie

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 01.03.2014
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	95
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	36,815
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	1732

³ Projekt został zrealizowany w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działania 3.3. - Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskie. Dotacja wyniosła 75 % całkowitych kosztów kwalifikowanych.

⁴ Gmina Secemin pozyskała na realizację tej inwestycji 840 265,00 zł dotacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 działania 3.3. - Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej. Całkowita wartość inwestycji 1 635 938,11 zł.

4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m3/mieszk./rok	81700
----	---	----------------	-------

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

Tabela 4: Ujęcia wody pitnej i stacje uzdatniania wody.

L.p.	Ujęcia wody pitnej			Stacje uzdatniania wody		Powierzchnia strefy ochronnej
	Nazwa ujęcia / lokalizacja	Rodzaj: wody podziemne lub wody powierzchniowe	Wydajność m ³ /dobę	Nazwa / lokalizacja	Wydajność m ³ /dobę	
1.	Ujęcie wody Secemin	podziemne	1728	-	-	Bezpośrednia w obszarze działki na której zlokalizowano ujęcie.
2.	Ujęcie wody Żeliszawiczki	podziemne	300	-	-	Bezpośrednia w obszarze działki na której zlokalizowano ujęcie.
3.	Ujęcie wody Kuczków	podziemne	768	-	-	Bezpośrednia w obszarze działki na której zlokalizowano ujęcie.

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

Mieszkańcy nie podłączeni do sieci wodociągowej zaopatrują się w wodę ze studni. Ryzyko stanowi jednak fakt, że czerpana woda nie zawsze odpowiada warunkom wody do picia i do potrzeb gospodarczych.

1.2.3. Kanalizacja sanitarna

Infrastrukturę kanalizacyjną posiadają miejscowości wchodzące w skład aglomeracji Secemin: Secemin, Marchocice, Brzozowa i Gabrielów. Inwestycję zrealizowano w latach 2009 - 2011r. w ramach projektu „Budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Secemin oraz budowa wodociągu w miejscowości Secemin”. Wartość projektu wyniosła 18 039 238,91 zł (w tym: 40% kosztów pokryła Gmina Secemin, a 60% Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013).

Tabela 5: Kanalizacja sanitarna na terenie Gminy Secemin

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 01.03.2014
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	25
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	54,75

3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	701
4.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	799
5.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m ³ /rok	55 000

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

Gmina Secemin posiada jedną oczyszczalnię ścieków, której charakterystykę zawarto w tabeli 6. Większość gospodarstw domowych w Gminie posiada wewnętrzną instalację kanalizacyjną odprowadzającą ścieki do zbiorników (tzw. szamba). Pojedyncze gospodarstwa korzystają również z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 6: Oczyszczalnia ścieków komunalnych - stan na dzień 01.03.2014

Nazwa /lokalizacja	RLM (liczba)	Dociążenie %
Oczyszczalnia ścieków Secemin	2330	51,1

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

Obecnie oczyszczalnia ścieków posiada średnią przepustowości 220 m³/d, a maksymalną 280 m³/d. Parametry te są osiągnięte dzięki wybudowanym 12 przepompowniom ścieków.

1.2.4. Infrastruktura gazowa i zaopatrzenie w ciepło

Gmina Secemin nie posiada systemu sieci ciepłowniczej i gazowniczej. Wprawdzie powstał projekt realizacji gazociągu przez dwie grupy gazownicze Karpacką i Śląską, ale nie został zrealizowany z powodu małej rentowności przedsięwzięcia. Z punktu widzenia inwestora (grup gazowniczych) jest to nieopłacalne, ze względu na małą liczbę gospodarstw oraz ich pokaźne rozproszenie, co generuje znaczną przewagę kosztów inwestycji w budowę infrastruktury gazociągu nad potencjalnym dochodem z eksploatacji sieci gazowniczej przez mieszkańców. Głównym źródłem ciepła jest zatem energia pozyskiwana ze spalania węgla kamiennego w indywidualnych kotłowniach i paleniskach. Emitowane z nich gazy i pyły przyczyniają się do pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego. W Gminie Secemin istnieją potencjalne możliwości zastosowania odnawialnych źródeł energii pozyskiwanej z biomasy, głównie drewna – bazującego na odpadach pochodzących z gospodarki leśnej

i przemysłu drzewnego oraz roślin energetycznych (np. uprawa wierzby energetycznej na gruntach odłogowych)⁵.

1.2.5. Telekomunikacja

Dostęp do automatycznej centrali telefonicznej posiadają wszystkie miejscowości w Gminie. Gospodarstwa indywidualne korzystają głównie z sieci telefonicznej Telekomunikacji Polskiej S.A. oraz usług telefonii komórkowych wszystkich sieci. Podczas zebrań wiejskich m.in. w miejscowości Krzepin mieszkańcy podkreślali, iż problemy z zasięgiem są dosyć uciążliwe w codziennym funkcjonowaniu.

1.2.6. Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy działa kilka podmiotów zajmujących się zbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, które posiadają stosowne zezwolenia na ich prowadzenie. Stosowne dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 7: Wykaz jednostek (zakładów) zajmujących się wywozem odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych na terenie Gminy Secemin – stan na 26.04.2014r.

Lp.	Nazwa jednostki	Adres	Rodzaj wywożonych odpadów	
			Stale odpady komunalne zmieszane i zbierane selektywnie	Ciekle
1.	P.P.H.U „TAMAX” Tadeusz Cieślak	ul. Dworcowa 46 28-340 Sędziszów	x	
2.	P.P.H.U „PAVER” Karol Sienkiewicz	ul. Sienkiewicza 58 A 29-100 Włoszczowa	x	
3.	P. H. U „Mag-Bruk” Magdalena Sienkiewicz	ul. Sienkiewicza 58 A 29-100 Włoszczowa	x	
4.	Usługi Transportowe Leszek Król	ul. Kopernika 36, 26-110 Skarżysko-Kamienna	x	

⁵ Za Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Secemin na lata 2010-2017, s. 47.

5.	Małopolskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o.	ul. Barska 12 30-307 Kraków	x	
6.	P. U. K „TAMAX” Szczepan Cieślak	ul. Dworcowa 46 28-340 Sędziszów	x	
7.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o. o.	ul. Sienkiewicza 31 29-100 Włoszczowa	x	
8.	SITA POŁUDNIE Sp .z. o. o.	ul. Dębowa 26/28 42-200 Częstochowa	x	
9.	CZYSTOPOL Adam Bielas	ul. Partyzantów 114 29-100 Włoszczowa	x	
10.	„EKOM” Maciejczyk Sp. J.	ul. Paderewskiego 18 25-004 Kielce	x	
11.	WC Serwis, Bańska, Kucharski, spółka jawna	ul. Pod Borem 10, 41-808 Zabrze		x
12.	Usługi transportowo – asenizacyjne Piotr Józefowski	Czarnca, ul. Kasztanowa 29-100 Włoszczowa		x
13.	Usługi transportowe, wywóz nieczystości płynnych Marek Świerczyna	ul. Łąkowa 23 42-230 Koniecpol		x
14.	Włoszczowski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.	ul. Wiejska 55 29-100 Włoszczowa		x
15.	Usługi transportowo-aseinizacyjne Michał Wójcik	Żeliszawice 56 29-145 Secemin		x

Źródło: Urząd Gminy Secemin, kwiecień 2014.

Od 1 lipca 2013r. obowiązuje nowa ustawa tzw. „śmieciowa”, w której za gospodarke odpadami na terenie gminy odpowiada Urząd Gminy. Do końca 2013r., czyli po 6 miesiącach funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami - odebrano łącznie 221,31 ton śmieci, w tym 171,37 t odpadów zmieszanych, 42,11 t odpadów segregowanych (plastik, szkło, metal oraz wielomateriałowe), 2,30 t odpadów wielkogabarytowych oraz 5,527 t zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Łącznie złożono 1547 deklaracji, w tym 1427 od mieszkańców przebywających na stałe i 120 deklaracji od mieszkańców

przebywających sezonowo. Na dzień 31.12.2013r. liczba gospodarstw segregujących odpady wyniosła 793, natomiast nie segregujących odpady wyniosła 732⁶.

Odbiór odpadów komunalnych zmieszanych odbywa się raz na miesiąc, zaś odbiór odpadów segregowanych odbywa się co dwa miesiące. Zainteresowane gospodarstwa domowe w celu płacenia niższej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi muszą prowadzić selektywne zbieranie odpadów z podziałem na:

- tworzywa sztuczne i metal oraz opakowania wielomateriałowe (worek kolor żółty),
- opakowania szklane (worek kolor zielony: szkło kolorowe, worek kolor biały: szkło białe),
- papier, tektura (worek: kolor niebieski).

Dodatkowo, w celu zminimalizowania i zapobiegania powstawania odpadów komunalnych organizowane są:

- zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, a także świetlówki, żarówki i opony,
- zbiórki odpadów wielkogabarytowych i remontowo - budowlanych,
- organizowane są wywozy wraz z unieszkodliwianiem odpadów azbestowych.

Na terenie Gminy Secemin nie znajduje się składowisko odpadów komunalnych, przemysłowych oraz niebezpiecznych.

1.2.7. Transport i komunikacja

Mieszkańcy Gminy Secemin mogą przemieszczać się autobusami, busami i koleją. Większość sołectw ma zapewnioną możliwość korzystania z komunikacji. Jednak są też miejscowości, które wciąż borykają się z trudnościami wynikającymi z braku możliwości transportu środkami transportu zbiorowego – co podkreślali podczas spotkań konsultacyjnych mieszkańcy wielu sołectw.

⁶ Prosto z Gminy. Biuletyn Informacyjny Gminy Secemin, Marzec nr 1/2014, s. 6.

Przewóz osób na terenie Gminy Secemin realizują głównie prywatni przewoźnicy, którzy ze względów na ekonomiczną opłacalność świadczą usługi transportowe w większych miejscowościach, gdzie osób korzystających jest dużo więcej niż w małych wsiach.

1.2.8. Energia elektryczna

Teren Gminy Secemin podlega obsłudze Zakładu Energetycznego Skarżysko-Kamienna, Rejon Energetyczny Kielce. Na terenie Gminy pracują stacje transformatorowe, zaś zasilanie w energię elektryczną odbywa się poprzez linię niskiego napięcia oraz linię średniego napięcia.

1.3. Obszar gospodarczy

1.3.1. Struktura przedsiębiorstw

W Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Secemin na koniec 2013r. w rejestrze było 138 firm.

Tabela 8: Liczba podmiotów zarejestrowanych w Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Urząd Gminy w latach 1989-2013

Rok	Liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw	Liczba wyrejestrowanych przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw figurujących w ewidencji na koniec roku
1989	32	2	30
1990	41	14	57
1991	52	24	85
1992	60	28	117
1993	18	36	99
1994	22	31	90
1995	32	19	103
1996	17	15	105
1997	23	14	114
1998	30	12	132
1999	23	23	132
2000	26	17	141
2001	32	34	139
2002	12	26	125
2003	35	18	142
2004	19	33	128
2005	13	18	123
2006	18	6	135
2007	15	16	134
2008	15	21	128
2009	21	13	136
2010	20	16	140
2011	29	38	131
2012	21	19	133
2013	15	10	138

Źródło: Urząd Gminy Secemin dane na koniec 2013r.

Znaczna część mieszkańców Gminy utrzymuje się dzięki zatrudnieniu w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych, a także w placówkach zdrowotnych i oświatowych oraz z działalności rolniczej.

Statystyki na koniec każdego roku kalendarzowego wskazują, iż co roku odnotowuje się określoną liczbę nowych rejestrowanych przedsiębiorstw oraz liczbę wyrejestrowanych. W latach 1989 – 1992 liczba podmiotów z roku na rok rosła, jednak później zaobserwowano spadek i na koniec 1994 odnotowano 90 przedsiębiorstw. Od 1995 roku wskaźnik liczby podmiotów figurujących w Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy utrzymuje się na poziomie powyżej 100, a najwięcej, bo 142 zarejestrowane przedsiębiorstwa zanotowano na koniec 2003 roku. W ostatnich latach nie zaobserwowano wyraźnej jednoznacznej tendencji wzrostowej lub spadkowej w kształtowaniu się liczby przedsiębiorstw.

Liczba nowopowstałych i wyrejestrowywanych przedsiębiorstw wpływa na sytuację na rynku pracy dla mieszkańców Gminy Secemin. Powstające podmioty gospodarcze dają bowiem zatrudnienie nie tylko ich właścicielom, ale również są szansą mieszkańców Gminy na podjęcie pracy zawodowej. Im większa liczba wyrejestrowywanych podmiotów tym bardziej zmniejszają się szanse mieszkańców Gminy na otrzymanie pracy, co w konsekwencji wpływa na zwiększenie liczby osób bezrobotnych oraz negatywnie przesądza o atrakcyjności inwestycyjnej Gminy i aktywności mieszkańców. Tutaj największy kryzys, bo aż 38 wyrejestrowanych przedsiębiorstw odnotowano w 2011 roku, czyli w czasie globalnego kryzysu gospodarczego, który „dotknął” także firmy z Gminy Secemin.

1.3.2. Baza turystyczno-gastronomiczna

Na terenie Gminy Secemin nie działają gospodarstwa agroturystyczne, pomimo czynników sprzyjających: pokaźnego obszaru leśnego, przestrzennej atrakcyjności Gminy wyrażającej się w obszernym powierzchniowo terytorium oraz jej rolniczego charakteru. Na terenie Gminy nie ma również ośrodków wypoczynkowych. Bazę gastronomiczną Gminy Secemin stanowi 1 restauracja, której adres zaprezentowano w poniższej tabeli. Miejscowością idealną dla rozwój agroturystyki jest np. Zwleczka.

Tabela 9: Restauracje w Gminie Secemin.

L.p.	Adres restauracji
1.	Secemin ul. Czarnieckiego 80

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014.

1.3.3. Zasoby turystyczno-krajobrazowe

W Gminie Secemin nie ma wielu zabytków. Warto tu jednak zobaczyć parki podworskie w miejscowościach Czaryż, Bichniów i Krzepin oraz zabytkowe kościoły w Seceminie i Kuczkowie. Niecka Włoszczowska, na obszarze której leży Gmina Secemin przypomina pod względem ukształtowania powierzchni terenu misę o płaskim dnie i wyniesionych brzegach. Margliste podłoże kredy pokrywają czwartorzędowe piaski, przewiane w wydmy, pomiędzy którymi występują tereny podmokłe, bagniste i torfiaste⁷. Znaczne powierzchnie na terenie Gminy zajmują lasy, obfitujące w owoce runa leśnego. Lasy stanowią niezastąpione miejsca do odpoczynku oraz podziwiania piękna przyrody.

W poniższej tabeli zestawiono informacje na temat zabytków z terenu Gminy Secemin widniejących w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego.

Tabela 10: Zabytki na terenie Gminy Secemin według nazw i numerów w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego.

L.p.	Miejscowość	Nr zabytku	
1	Bichniów	zespół dworski:	
		dwór	453 (cz.) z 01.02.1989
2		park	668 z 18.12.1957 oraz 453 (cz.) z 01.02.1989
3	Czaryż	park dworski	647 z 17.12.1957 oraz 580 (cz.) z 04.11.1998 i 09.11.1998
4	Krzepin	park dworski	651 z 17.12.1957 oraz 581 (cz.) z 04.11.1988 i 09.11.1998
5	Kuczków	kościół parafialny pw. Podwyższenia Krzyża	374 z 14.01.1957 oraz 424 z 21.06.1967
6	Secemin	zespół kościoła par. pw. św. Katarzyny i Jana:	
		kościół	235 z 02.10.1956 oraz 415 z 21.06.1967 i 228 (cz.) z 25.01.1978
		najbliższe otoczenie w granicach ogrodzenia	228 (cz.) z 25.01.1978
		zespół dworski:	

⁷ Za Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Secemin na lata 2010-2017, s. 25.

8	fosa (pozostałości fortyfikacji ziemnych)	332 z 03.12.1956
9	park	659 z 18.12.1957 oraz 579 (cz.) z 04.11.1998 i 09.11.1998

Źródło: Rejestr zbytków nieruchomości województwa świętokrzyskiego - <http://zabkielce.prot.pl/dane/nieruchome.pdf>

Dwór w Bichniowie

Został wybudowany w 1925 roku przez Adama Makólskiego. Obecnie jest on odrestaurowany i znajduje się w rękach prywatnych. Wokół budynku rozciąga się zabytkowy park, założony w XVIII wieku i przekomponowany w XIX w. Cztery rosnące tam dęby szypułkowe to pomniki przyrody. Obecnie stanowi własność prywatną⁸.

Zdjęcie 17: Dwór w Bichniowie – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Park dworski w Czaryżu

Z kolei park dworski w Czaryżu jest jedyną pamiątką po zespole dworskim z przełomu XIX i XX wieku. Do 1939 był on własnością Morsztynów⁹. Obecnie obiektu użytkuje Urząd Gminy Secemin. Park ma kształt prostokąta wydłużonego ze wschodu na

⁸ *Wirtualne muzeum Ziemi Włoszczowskiej*

<http://wmzw.plenerownia.com/exhibit/115/Cz.%203:%20Rycerze,%20szlachta...>

⁹ Tamże.

zachód oraz leży na terenie płaskim, nie ma ogrodzenia i jest w stanie zaniedbanym. Po dworze, który był w zachodniej części parku, nie pozostało już żadnego śladu¹⁰.

Zdjęcie 18: Dwór w Czaryżu – fot. arch. ze zbiorów Jarosława Krzyżanowskiego.

Park dworski w Krzepinie

Kolejnym obiektem w Gminie Secemin podnoszącym walory turystyczne Gminy jest park dworski w Krzepinie będący pozostałością po zespole dworskim z przełomu XVIII/XIX w. Obiekt składa się z parku, alei dojazdowej, stawu z wyspą, łąki i nowego budynku, w którym mieściła się szkoła. Do 1939r. cały zespół był własnością prywatną. Park dworski założono na przełomie XIX w. na powierzchni 1,5 ha. Ma kształt prostokąta, nie jest ogrodzony i leży na terenie płaskim, miejscami podmokłym, pocięty groblami. W północnej części znajdował się parterowy budynek dworu, po którym zachowały się tylko fundamenty. W parku pozostał najciekawszy drzewostan - okazała jest aleja grabowo-kasztanowa na zachodniej granicy parku. Wiekowe drzewa to takie gatunki jak: kasztanowiec zwyczajny, lipa drobnolistna, buk zwyczajny, klon jawor, wierzba biała¹¹.

¹⁰ Strona internetowa gminy Secemin - <http://secemin.net.pl/>. Zakładka miejscowości.

¹¹ Tamże.

Zdjęcie 19: Kościół p.w. św. Katarzyny i Jana Ewangelisty w Seceminie –
fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Kościół w Seceminie

Wśród obiektów zabytkowych wymienia się również kościół p.w. św. Katarzyny i Jana Ewangelisty w Seceminie. Świątynia wzniesiona z cegły w 1402 roku z fundacji Piotra Szafrąca herbu Stary Koń. W połowie XVI stulecia została rozbudowana i zamieniona na zbór kalwiński przez Stanisława Szafrąca. Świątynię przywrócono katolikom w 1617 roku. Kościół zbudowany jest w stylu gotyckim z barokowym szczytem fasady. W XVII – wiecznym ołtarzu głównym znajduje się obraz Matki Bożej Królowej Korony Polskiej, po bokach figury św. Stanisława i Wojciecha, a na szczycie św. Jana. Ponieważ na synodzie innowierczym w Seceminie w 1556 roku podważono dogmat o Trójcy Świętej, symbolicznie na zasuwie obrazu przedstawiono wizerunek Trójcy Świętej z patronami kościoła - św. Katarzyną i Janem Ewangelistą. W lewym ołtarzu bocznym znajduje się krucyfiks z XVII/XVIII wieku, w prawym rokokowym obraz św. Anny. W secemińskiej świątyni warto zwrócić uwagę na epitafia, głównie dawnych właścicieli Secemina oraz fragment nagrobka z mieczem i rękawicami w kruhcie kościoła z drugiej połowy XVI wieku¹². Kościół w Seceminie jest jednym z przystanków szlaku rowerowego „Miejsca Mocy” łączącego miejsca kultu religijnego, sanktuaria maryjne oraz inne ważne obiekty sakralne zlokalizowane w województwie świętokrzyskim¹³.

¹² http://zwiedzajmy.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=68&Itemid=120

¹³ http://www.powiat-wloszczowa.pl/turystyka/mapa_mm_2.pdf

Pozostałości fortalicji Szafranców

Innym pomnikiem przeszłości Secemina są sąsiadujące z kościołem parafialnym pozostałości średniowiecznej fortalicji Szafranców z 1402 roku, mające postać rozległego kopca, powstałego przez otoczenie fosą suchej kępy na skraju mokradeł. Napelniona wodą fosa jest elementem rozległego systemu stawów, położonego na dawnym terenie dworskim w zachodniej części miejscowości. Porośnięty drzewostanem parkowym kopiec połączony jest z otoczeniem dwiema krótkimi groblami i kładką. Na kopcu wznosił się dawniej zbudowany w 1752r. dwór Czarnockich - później Lohmannów¹⁴. W październiku 2013r. miało miejsce oddanie do użytkowania inwestycji zrealizowanej przez Urząd Gminy Secemin pod nazwą: „Zagospodarowanie kopca Fortalicji Szafranców wraz z otoczeniem i parkiem podworskim w Seceminie na cele dydaktyczne – sportowe i rekreacyjne.” Rewitalizacja tego miejsca obejmowała uporządkowanie terenu i drzewostanu, wyczyszczenie fosy remontu mostka, ułożenie alejek spacerowych, ustawienie nowych pomostów oraz wyciągnięcie ponad powierzchnię ziemi murów wieży i dworu¹⁵.

Zdjęcie 20: Fortalicja Szafranców – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

O miejskiej przeszłości Secemina świadczy zachowany w centrum miejscowości układ przestrzenny z ośrodkiem w postaci dużego, czworobocznego rynku. W 2014r. jako priorytetowa inwestycja dla Gminy Secemin zostanie zrealizowana przebudowa płyty Rynku i jej pierzei w części północnej i zachodniej. Dookoła Rynku powstaną nowe miejsca

¹⁴ Strona internetowa gminy Secemin - <http://secemin.net.pl/>. Na podstawie opracowania Zbigniewa Beresz.

¹⁵ Tamże

parkingowe, będą nasadzenia kwiatów, fontanna, mini plac zabaw oraz symboliczny most Szafranców¹⁶.

Zdjęcie 21: Rynek w Seceminie (wygląd sprzed modernizacji marzec 2014).

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Kościół w Kuczkanie

Ważnym obiektem sakralnym zlokalizowanym na terenie Gminy Secemin jest Kościół w Kuczkanie, który został wzniesiony ok. 1510 r. Wówczas to był on drewniany, kryty gontem, otoczony cmentarzem. Literatura często błędnie podaje, że kościół parafialny w Kuczkanie został założony w 1313 r. Dokument erekcyjny z tego roku jest jednak fałszyfikatem sfabrykowanym w XVII lub XVIII w. z grubego pergaminu, z podwieszoną blaszaną puszką z wyciśniętą w niej czerwoną woskową pieczęcią z rycerzem maltańskim. Obecny kościół murowany wzniesiony został w 1779 r. z fundacji księdza Marcina Zabiegalskiego miejscowego proboszcza i Michała Czapskiego wojewody malborskiego, miejscowego dziedzica. Był konsekrowany w r. 1783. Kościół przebudowywano w latach 1881 – 1887, powiększono w 1931 r. poprzez dobudowanie wielobocznej kruchty i remontowano w 1976 r. Polichromię wykonano w 1954 r., a odnowiono w 1996 r. Jest to kościół jednonawowy z węższym, prostokątnym prezbiterium, przykryty dwuspadowymi

¹⁶ Gmina Secemin realizuje obecnie projekt „Rewitalizacja miejscowości Secemin” współfinansowany z Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013. Oś priorytetowa 6 – Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych miast, Działanie 6.2 - Rewitalizacja małych miast. Wartość całkowita - 3 040 261,00 zł, z tego RPOWŚ - 1 824 156,60 zł, budżet gminy - 1 216 104,40 zł.

dachami z ośmioboczną blaszaną wieżyczką na sygnaturkę o barokowej sylwecie. Posadzka jest z marmuru w szachownicę i została ułożona w 1882 r. Oryginalne jest urządzenie głównego ołtarza w tym kościele, który składa się jakby z dwóch części. Na sklepieniu umieszczonej w tyle ołtarza zakrystii, znajduje się rodzaj kaplicy, wzniesionej nad poziom posadzki i w niej mieści się ołtarz z kamienną mensą. Obraz zastępuje duża marmurowa płyta z wyrytym na niej i malowanym obrazem Pana Jezusa na krzyżu. Po obu stronach obrazu wyryto napis: *Fundator figury Aleksander Maszczyński. 10 marca 1823 roku*. Na dole stoi druga mensa ołtarzowa z tabernakulum. Z daleka te dwa ołtarze sprawiają wrażenie jednego. Pod głównym ołtarzem są groby z czterema trumnami. W nawie po lewej stronie stoi ołtarz z obrazem Matki Boskiej Bolesnej. Po prawej stronie ołtarz św. Józefa. Chór jest rozpięty na szerokiej arkadzie. Obecnie do Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Kuczkowie należą wsie: Kuczków, Dąbie, Gródek, Kuźnica Wąsowska, Wola Kuczowska, Wolica.

Zdjęcie 22: Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w Kuczkowie
– fot. Sławomir Krzysztofik Wójt Gminy Secemin

Ponadto na terenie Gminy znajdują się liczne kapliczki przydrożne, które przykuwają uwagę dzięki staranności z jaką troszczą się o nie mieszkańcy.

(1)

(2)

(3)

Zdjęcie 23: Kapliczki w Psarach (1), Brzozowie (2) oraz w Marchocicach (3)
– fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Należy również pamiętać, że znajdująca się na terenie Gminy Secemin miejscowość Bichniów została tragicznie doświadczona podczas II wojny światowej. W niedzielę 28 listopada 1943 roku we wsi doszło do zaciętych walk między partyzantami Armii Krajowej a niemieckimi żandarmami. Ogółem tej „krwawej niedzieli” śmierć poniosło 44 bezbronnych mieszkańców wsi i pięciu partyzantów. Ofiarom tej zbrodni poświęcono pomnik w kształcie kolumny z czerwonego piaskowca, na którym widnieją nazwiska mieszkańców Bichniowa, którzy wówczas zginęli¹⁷.

Zdjęcie 24: Pomnik poświęcony mieszkańcom Bichniowa pomordowanym przez hitlerowców – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Odwiedzając Gminę Secemin warto zobaczyć również **stadninę koni w Marchocicach** oraz prywatne **Muzeum Wsi Polskiej w Seceminie**, którego kustoszem jest Sławomir Krzysztofik Wójt Gminy Secemin. Wśród eksponatów znajduje się wiele cennych obiektów sakralnych, przedmiotów użytku codziennego oraz narzędzi i urządzeń rolniczych charakterystycznych dla funkcjonowania wsi polskiej w XX wieku. Obecnie podejmowane są prace na rzecz właściwego wyeksponowania zbiorów zgromadzonych przez państwa Krzysztofików.

¹⁷ http://kielce.gazeta.pl/kielce/1,87991,10099959,Odkrywamy_Swietokrzyskie_Bichniow.html#ixzz30kHP5jX6

Zdjęcie 25: Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin prezentuje zbiory prywatnego Muzeum Wsi Polskiej – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

1.3.4 Obszary i obiekty prawnie chronione.

Aż 68,5 km² terenu Gminy zajmują lasy, które stanowią 42,1 % powierzchni gminy, zaś w jej bezpośrednim sąsiedztwie zlokalizowany jest utworzony w 1995r. Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Gmina Secemin leży w prowincji Nizowo-Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, działu A-Bałtyckiego w poddziale A4 Pasa Wyżyn Środkowych, w krainie 17 – Świętokrzyskiej, w okręgu d-Przejsciowym. Między Koniecpolem a Seceminem ciągną się lasy sosnowe. Sosna *Pinus silvestris* jest tu podstawowym gatunkiem lasotwórczym (79% powierzchni). Wchodzi ona w skład drzewostanów, zarówno liściastych, jak i borowych, tzn. borów sosnowych i borów mieszanych.

Przez teren Gminy Secemin przebiegają dwa centralne korytarze ekologiczne Dolina Nidy i Częstochowa -wschód.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy

Na terenie gminy Secemin znajduje się część Ostoi siedliskowej o kodzie PLH260018 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy. Ostoja obejmuje duży obszar 11 193,22 ha i położona jest w Krainie Świętokrzyskiej w okręgu Włoszczowsko-Jędrzejowskim. Ostoja ta obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych kraju. Występują tutaj zbiorowiska łąkowe, bardzo dobrze zachowane lasy łąkowe, bory bagienne oraz (rzadziej) bory chrobotkowe. Obszar ostoi ma też znaczenie dla ochrony starorzeczy. Zlokalizowane są tu liczne popularne gatunki roślin chronionych i ginących. Dolina Górnej Pilicy należy do najistotniejszych ostoi fauny w Polsce środkowej. Jedne z najliczniejszych i najlepiej zachowanych populacji w tej części kraju mają tu¹⁸:

- bocian biały - *ptak*
- bocian czarny - *ptak*
- żuraw - *ptak*
- mopek - *ssak*
- nocek duży - *ssak*
- bóbr europejski - *ssak*
- wydra - *ssak*
- traszka grzebieniasta - *plaz*
- kumak nizinny - *plaz*

¹⁸ Za: <http://obszary.natura2000.org.pl/index.php?s=obszar&id=1012>

- minóg ukraiński - *ryba*
- nur czarnoszyi - *ptak*
- bąk - *ptak*
- ślepowron - *ptak*
- czapla modronosa - *ptak*
- czapla biała - *ptak*
- czapla purpurowa - *ptak*
- łabędź krzykliwy - *ptak*
- trzmielojad - *ptak*
- kania czarna - *ptak*
- bielik - *ptak*
- błotniak stawowy - *ptak*
- błotniak łąkowy - *ptak*
- rybołów - *ptak*
- kropiatka - *ptak*
- zielonka - *ptak*
- derkacz - *ptak*
- batalion - *ptak*
- dubelt - *ptak*
- rybitwa zwyczajna (rzeczna) - *ptak*
- rybitwa czarna - *ptak*
- lelek - *ptak*
- zimorodek - *ptak*
- gąsiorek - *ptak*
- ortolan - *ptak*
- dzięcioł średni - *ptak*
- lerka - *ptak*
- podróżniczek - *ptak*
- jarzębatka - *ptak*
- dzięcioł czarny - *ptak*
- cietrzew (podgatunek kontynentalny) - *ptak*
- dzięcioł białoszyi - *ptak*
- muchołówka białoszyja - *ptak*
- muchołówka mała - *ptak*
- świergotek polny - *ptak*

- dzięcioł zielonosiwy - *ptak*
- puszczyk uralski - *ptak*
- mewa mała - *ptak*
- łączak - *ptak*
- szablodziób - *ptak*
- orlik krzykliwy - *ptak*
- orzeł przedni - *ptak*
- orzełek włochaty - *ptak*
- bielaczek - *ptak*
- bączek - *ptak*
- piskorz - *ryba*
- głowacz białopłetwy - *ryba*
- koza - *ryba*
- koza złotawa - *ryba*
- poczwarówka zwężona - *bezkregowiec*
- poczwarówka jajowata - *bezkregowiec*
- skójka gruboskorupowa - *bezkregowiec*
- trzepla zielona - *bezkregowiec*
- czerwńczyk fioletek - *bezkregowiec*
- zatoczek łamliwy - *bezkregowiec*
- modraszek telejus - *bezkregowiec*
- czerwńczyk nieparek - *bezkregowiec*
- modraszek nausitous - *bezkregowiec*
- kreślinek nizinny - *bezkregowiec*
- pachnica dębowa - *bezkregowiec*

Do podstawowych zagrożeń fauny na terenie ostoi należą: niedotowana do potrzeb ochrony gatunków gospodarka leśna i stawowa, utrata siedlisk gatunków w wyniku zaorywania łąk i pastwisk, zanikanie tradycyjnego użytkowania łąk i pastwisk, niewłaściwe lokowanie zalesiania i plantacji wierzby energetycznej, zarastanie (sukcesja w kierunku zarośli i lasu) siedlisk półnaturalnych – muraw na piaskowcach, łąk świeżych i wilgotnych, torfowisk przejściowych, presja urbanizacyjna, obniżenie się poziomu wód gruntowych, miejscami niewłaściwa gospodarka leśna – nasadzenia niezgodne z typem siedliska, a także chemizacja rolnictwa.

Warto dodać, że obszar ostoi ma znaczenie dla ochrony starorzeczy. Zlokalizowane są tu liczne populacje gatunków roślin chronionych i ginących. Wśród rozlewisk w Dolinie Pilicy występują liczne mikrosiedliska dogodne dla występowania poczwarówki jajowej *Vertigo moulinsiana*. Pilica i jej dopływy są dobrym siedliskiem dla występowania skójki gruboskorupowej *Unio krassus*. Występują tutaj istotne z punktu widzenia regionu populacje: pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*, piskorza *Misgurnus fossilis*, modraszka telejusa *Maculinea teleius* i modraszka nausitousa *Maculinea nausithous*. Ostoja posiada bogaty zestaw gatunków owadów i innych organizmów wpisanych na czerwoną listę lub wymienianych w załącznikach do konwencji międzynarodowych. Ponadto w Dolinie Górnej Pilicy licznie reprezentowane są przyrodniczo cenne gatunki ptaków.

Pomniki przyrody i użytki ekologiczne

Na terenie Gminy Secemin znajdują się formy ochrony przyrody objęte ochroną indywidualną zgodnie z przepisami w/w ustawy, tj. 7 pomników przyrody oraz 3 użytki ekologiczne.

Tabela 11. Pomniki przyrody na terenie Gminy Secemin

L.p.	Nr w ewidencji Regionalnego Konserwatora Przyrody	Rodzaj Pomnika Przyrody	Opis pomnika			Określenie położenia pomnika	Rok ustanowienia
			Obwód	Wysokość	Wiek		
1.	414	Dąb szypułkowy	330	17	250	Bichniów – park podworski	1994
2.	415	Dąb szypułkowy	370	17	300	Bichniów – park podworski	1994
3.	416	Dąb szypułkowy	340	18	300	Bichniów – park podworski	1994
4.	417	Dąb szypułkowy	385	24	160	Bichniów – park podworski	1994
5.	418	Dąb szypułkowy	395	25	250	Leśnictwo Bałków	1996
6.	419	Dąb szypułkowy	352	25	250	Leśnictwo Bałków	1996
7.	420	Dąb szypułkowy	435	29	300	Leśnictwo Marchocice	1996

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Secemin, s. 40.

Tabela 12. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Secemin

L.p.	Nr w ewidencji Regionalnego Konserwatora Przyrody	Podstawowy opis obiektu	Rok utworzenia	Powierzchnia [ha]	Położenie

1.	47	„Na Stoku” – wydma piaskowa	1996	0,1	Leśnictwo Bałków oddz. 257c
2.	48	„Łosiowy Dół” – bagno, ostoja zwierzyny	340	0,37	Leśnictwo Zaróg, oddz. 121
3.	49	„Kościński Dół” - bagno	395	0,36	Leśnictwo Zaróg, oddz. 34a

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Secemin, s. 40.

System rzeczny na terenie Gminy

Przez obszar Gminy Secemin przepływają:

- rzeka Zwleczka (III rząd) dopływ Pilicy – wypływa koło miejscowości Zwleczka na wys. 210 m n. p. m., uchodzi do Pilicy na wys. 210 m n. p. m.,
- rzeka Jeżówka (IV rząd) dopływ Zwleczy – wypływa koło Kuzek na wys. ok. 250 m n. p. m. uchodzi do Zwleczy na wys. ok. 210 m n. p. m.

Ww. rzeki mają charakter rzek nizinnych o bardzo małym spadku, ich koryta są w większości wąskie, nieuregulowane, w sposób naturalny meandrujące w szerokich dolinach. W XV w. na rzece Zwleczce istniała kuźnica żelaza.

Ponadto charakterystycznym elementem krajobrazu są liczne tereny torfowisk i bagien, które występują w dolinach rzek, bezodpływowych zagłębieniach terenu, na obszarach o utrudnionej infiltracji wód opadowych.

Zagrożenia dla obszarów przyrodniczych

Do głównych zagrożeń przyrodniczych zaliczyć należy:

- fragmentaryzację siedlisk, powstawanie barier ekologicznych,
- zanik siedlisk wskutek zmiany użytkowania terenu np. siedlisk hydrogenicznych wskutek błędnych melioracji,
- uproszczenie struktury krajobrazu rolniczego (monokultury),
- intensywną gospodarkę leśną,
- dzikie wysypiska stanowiące ogniska rozprzestrzeniania obcych dla flory krajowej, migrujących w głąb fitocenozy leśnych, mogą być także bezpośrednią przyczyną pożarów,

- intensywną penetrację (wydeptywanie, mechaniczne niszczenie runa, zbieranie owoców runa leśnego, niszczenie grzybni i pośrednio organizmów mikroryzowych),
- synantropię szaty roślinnej związaną z siecią dróg i linii kolejowych.

1.3.4. Rolnictwo

Ogólna powierzchnia użytków rolnych w Gminie Secemin wynosi 4276,82 ha, co stanowi 25,35 % ogólnej powierzchni Gminy, która charakteryzowana jest jako Gmina o charakterze rolniczym¹⁹. W poniższych tabelach przedstawiono dane dotyczące rodzajów użytkowania gruntów w Gminie.

Tabela 13: Rodzaje gruntów w Gminie - wg stanu na dzień 14.03.2014r.

Rodzaje gruntów	Powierzchnia	
	ha	%
Grunty orne	4752,67	28,17%
Sady	199,66	1,18%
Łąki	866,29	5,13%
Pastwiska	957,09	5,67%
Lasy	1467,34	8,70%
Pozostałe	8627,29	51,14%
Powierzchnia ogółem	16870,34	100,00%

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

Tabela 14: Użytkowanie gruntów - wg stanu na dzień 14.03.2014r.

Ogółem	Użytki rolne (w ha)	Nieuzytki
--------	---------------------	-----------

¹⁹ Województwo Świętokrzyskie. Panorama Gospodarcza. Region. Gminy, Wyd. Unitex, Kielce 1999, s. 44.

użytki i nieużytki (w ha)	I klasa	II klasa	III klasa	IV klasa	V klasa	VI klasa	rolne (w ha)
4752,67	0	7	715,66	954,66	975,79	1623,71	475,85

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

Najwięcej użytków rolnych pojawia się na terenach III, IV, V i VI klasy. Gleby klasy I w ogóle nie występują. Dominują tutaj uprawy żyta, pszenicy, pszenżyta jarego, jęczmienia, owsa i ziemniaków. Hoduje się bydło i trzodę chlewną²⁰.

Tabela 15: Dane dotyczące powierzchni i liczby gospodarstw - wg stanu na dzień 11.04.2014r.

L.p.	Sołectwo	Liczba gospodarstw	Powierzchnia sołectwa w ha	Średnia powierzchnia gospodarstwa
1.	Bichniów	128	520,02	4,0626
2.	Brzozowa	181	514,6	2,8431
3.	Celiny	45	90,01	2,0002
4.	Czaryż	157	401,81	2,5592
5.	Dąbie	59	166,85	2,8279
6.	Kluczyce	58	143,71	2,4777
7.	Kuczków	99	665,55	6,7227
8.	Krzepice	61	243,71	3,9952
9.	Krzepin	98	327,14	3,3381
10.	Marchocice	104	378,49	3,6393
11.	Międzylesie	35	104,6	2,9886
12.	Psary-Kolonia	115	298,43	2,595
13.	Psary Wieś	111	303,02	2,7299
14.	Secemin	427	1416,63	3,3176
15.	Wąłkonowy Dolne	85	340,03	4,0003
16.	Wąłkonowy Górne	60	265,07	4,4178
17.	Wola Czaryska	100	369,3	3,693
18.	Wola Kuczkowska	126	478,01	3,7937
19.	Żeliszawiczki	126	346,15	2,7472
20.	Żeliszawice	198	655,39	3,31
21.	Zwlecza	51	139,06	2,7266

Źródło: Urząd Gminy Secemin, kwiecień 2014.

²⁰ Tamże.

Powyższa tabela zawiera informacje dotyczące powierzchni i liczby gospodarstw w Gminie Secemin. Analiza danych pokazuje, że liczba gospodarstw w danym sołectwie jest wprost proporcjonalna do obszaru terytorium zajmowanego przez sołectwo. Wyjątek stanowią pojedyncze przypadki, jak np. sołectwo Kuczków, w którym na powierzchni ponad 665 ha jest tylko 99 gospodarstw. Dla porównania w sołectwie Psary-Kolonia na blisko 299 hektarach funkcjonuje aż 115 gospodarstw. Problemy rolnictwa zostały omówione z rolnikami podczas dyskusji w dniu 05.04.2014r. w Urzędzie Gminy Secemin. Rolnictwo w Gminie koncentruje się głównie na hodowli krów mlecznych i oddawaniu przez rolników mleka – w większości - do Mleczarni w Szczekocinach.

1.3.5. Tereny inwestycyjne

Potencjalnym terenem inwestycyjnym w Gminie Secemin jest działka położona w Seceminie przy drodze wojewódzkiej nr 786. Jej usytuowanie po lewej stronie wspomnianej drogi, wyjeżdżając z Secemina w kierunku Częstochowy sprawia, że teren ten jest łatwo dostępny zarówno dla mieszkańców jak i osób podróżujących drogą nr 786. Obecnie obszar działki nie jest zagospodarowany, w większości stanowi otwartą przestrzeń, w niewielkim stopniu porośniętą drzewami iglastymi rozsianymi z sąsiedniego lasu. Wśród mieszkańców Gminy teren ten potocznie nazywany jest „laskiem”.

1.3.6 Budżet Gminy Secemin 2014

Dochody budżetu Gminy Secemin na rok 2014

W roku 2014r. planowane są dochody w wysokości 16 010 000,00 zł, z czego:

- dochody bieżące 12 285 800,00 zł
- dochody majątkowe 3 724 200,00 zł

Planowane ważniejsze źródła dochodów bieżących:

- I. Subwencja ogólna 6 335 655,00 zł (w 2013r. była to kwota 6 677 871,00 zł, czyli większa o 342 216 zł, w tym:
 - część oświatowa 3 409 471,00 zł (wydatki 5 285 tys. zł)

- część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gminy – 2 902 906,00 zł
 - część równoważąca – 23 278,00 zł
- II. Udziały Gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych 1 391 206 zł
- III. Dotacje od Wojewody na zadania zlecone i własne oraz na zadania realizowane na podstawie porozumień z administracją rządową 2 035 092,00 zł, w tym:
- Administracja publiczna, rozdział urzędy wojewódzkie – 38 928,00 zł
 - Pomoc społeczna – 1 990 164,00 zł
 - Działalność usługowa – cmentarze 6000,00 zł
- z tego:
- na zadania zlecone 1 881 356,00 zł
 - na zadania własne 147 736,00 zł
 - zadania realizowane na podstawie porozumień z AR 6000,00 zł
- IV. Dotacja na zadania zlecone z Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Kielcach – 885,00 zł
- V. Ważniejsze wpływy dochodów podatkowych
- Podatek od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych – 1 020 000,00 zł
 - Podatek rolny od osób fizycznych i prawnych – 510 000,00 zł
 - Podatek leśny od osób fizycznych i prawnych – 170 000,00 zł
 - Podatek od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych – 58 600,00 zł
 - Koszty upomnienia i odsetki od nieterminowych wpłat – 12 159,00 zł
 - Wpływy z podatków realizowane przez Urzędy Skarbowe – 81 000,00 zł
 - Opłata od posiadania psów i wpływy z opłaty targowej – 2000,00 zł
- VI. Pozostałe dochody bieżące to kwota 669 203,00 zł, w tym środki z Unii Europejskiej 10 600,00 zł

Dochody majątkowe budżetu gminy Secemin na rok 2014 to kwota 3 724 200,00 zł

w tym:

1. ze sprzedaży majątku gminy – 370 000,00 zł
2. dochody z Unii Europejskiej w dziale Rolnictwo i łowiectwo – 840 256,00 zł na zadanie budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Wałkonowy Górne, Zakrzów i Lipiny

w dziale Informatyka rozdziale Pozostała działalność – 261 260,00 zł, w tym

- a. e-świętokrzyskie – Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST – 196 175,00 zł
- b. e-świętokrzyskie – Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego – 65 085,00 zł

w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa naturalnego w rozdziale Pozostała działalność na zadanie Rewitalizacja miejscowości Secemin – 2 052 684,00 zł

dotacja w dziale Transport i łączność na zadanie Przebudowa drogi gminnej Nr 375031T w miejscowości Zagórcze w kwocie – 200 000,00 zł

Wydatki budżetu Gminy Secemin na rok 2014

Planowane wydatki na rok 2014 – 17 636 640,00 zł (1 626 640,00 zł więcej niż dochody)

z tego:

1. wydatki bieżące – 11 519 399,00 zł

w tym:

- wydatki jednostek budżetowych – 8 825 580,00 zł
- z tego wynagrodzenia i składki od nich naliczone – 6 141 730,00 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań – 2 683 850,00 zł
- dotacje na zadania bieżące – 230 000,00 zł
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 2 243 219,00 zł
- wydatki bieżące na programy unijne – 10 600,00 zł
- obsługa długu – 210 000,00 zł

2. wydatki majątkowe – 6 117 241,00 zł

finansować będą zadania inwestycyjne:

- Rozbudowa przepompowni na ul. Kościelnej w Seceminie – 60 000,00 zł
- Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Zagórcze, Celiny, Żeliszawiczki i odwodnienie drogi na ul. Kościelnej w Seceminie – 550 000,00 zł
- Dotacja dla Powiatu Włoszczowskiego na zadania inwestycyjne – przebudowa drogi powiatowej Nr 0229T na odcinku Krzepin – Bebelno w kwocie 100 000,00 zł
- Zadania z programu RPO „e-świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST – kwota 237 310,00 zł
- środki unijne 196 175,00 zł
- dochody własne 41 135,00 zł

- Zadania z programu RPO „e-świętokrzyskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego” w kwocie 84 968,00 zł
w tym:
 - środki unijne 65 085,00 zł
 - dochody własne 19 883,00 zł
- Wydatki majątkowe w kwocie 20 000,00 zł zostaną na zakupy inwestycyjne w Urzędzie Gminy – zakupy środków trwałych,
- Zadanie Rewitalizacja miejscowości Secemin – 3 040 261,00 zł, w tym środki unijne 1 824 156,00 zł, pozostałe 1 216 105,00 zł z budżetu gminy
- Adaptacja pomieszczeń Ośrodka Zdrowia w Seceminie na Gminne Centrum Kultury – 352 000,00 zł w tym z budżetu gminy – 123 472,00 zł pozostała kwota – 228 528,00 zł
z budżetu Unii Europejskiej,
- Budowa sieci wodociągowej z przyłączeniami w miejscowości Wałkonowy Górne, Zakrzów, Lipiny – 1 636 000,00 zł, w tym z budżetu Gminy – 795 744,00 zł ze środków unijnych 840 256,00 zł
- Wydatki na zakup samochodów dla jednostek OSP Bichniów, Kuczów, Wola Czaryska
i bramy garażowej dla OSP Żelisławice – 36 702,00 zł

Dotacje dla innych podmiotów – zadania bieżące to kwota – 230 000,00 zł planuje się wydatkować:

- dotacja podmiotowa dla Gminnej Biblioteki Publicznej w Seceminie – 160 000,00 zł
- dotacja celowa na zadania prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych (wyłoniona w drodze konkursu) – 15 000 zł
- dotacja celowa na zadania upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w gminie (wyłoniona w drodze konkursu) – 55 000 zł

W budżecie na rok 2014 zaplanowano wydatki na zadania jednostek pomocniczych w ramach funduszu sołeckiego w kwocie 219 725,00 zł

Rozchody budżetu gminy w 2014r. to kwota 820 360,00 zł

tytułem spłaty pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na zadanie:

- budowa kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Secemin oraz budowa wodociągu w miejscowości Secemin – 720 360,00 zł
- spłata kredytu długoterminowego zaciągniętego na realizację zadań inwestycyjnych w 2011r. – 100 000,00 zł

1.4. Sfera społeczna

1.4.1. Struktura ludności

Nie ulega wątpliwości, że sytuacja demograficzna gminy wyrasta - w perspektywie obecnie 5000 osób (dane na dzień 10.04.2014r.). Liczba ludności na terenie Gminy zmniejszyła się w 2013r. o 53 osoby w porównaniu do stanu liczby ludności na koniec 2012r.

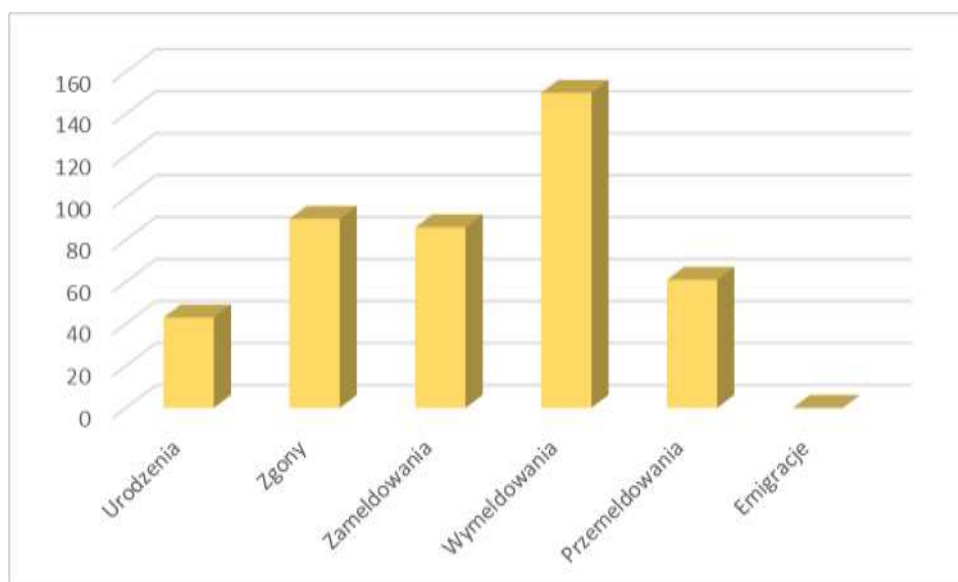
Tabela 16: Struktura ludności na terenie Gminy Secemin w latach 2010-2013

STRUKTURA LUDNOŚCI	31.12.2010r	31.12.2011r.	31.12.2012r	31.12.2013r.
Stan ludności ogółem, w tym:	5118	5087	5058	5005
Kobiety	2578	2561	2543	2516
Mężczyźni	2540	2526	2515	2489
Urodzenia żywe ogółem	56	47	41	38
Zgony ogółem	91	62	61	80
Przyrost naturalny	-35	-15	-20	-42
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	931	903	871	847
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	K-1355, M-1743	K-1329, M-1745	K-1330, M-1743	K-1312, M-1731
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	K-766, M-323	K-784, M-326	K-778, M-335	K-781, M-334

Źródło: Urząd Gminy Secemin, styczeń 2014

Najważniejszym czynnikiem wpływającym na dynamikę i strukturę rozwoju ludności są urodzenia. Przyrost naturalny w ostatnich okresach sprawozdawczych regularnie przyjmuje wartości ujemne, co wynika z większej liczby zgonów niż urodzeń. Analizując strukturę płci zauważa się porównywalny procentowy udział kobiet (50,27%) i mężczyzn (49,73%) w ogólnej liczbie mieszkańców.

Porównując dane dotyczące liczby mieszkańców w latach 2011-2013 zauważyć można utrzymujący się spadek całkowitej liczby mieszkańców Gminy w ostatnich latach. Sytuacja taka spowodowana jest stale zmniejszającym się przyrostem naturalnym, ale także migracją mieszkańców Gminy (głównie zarobkową). Dodatkowo młodzi ludzie wchodzący w okres produkcyjny wybierają naukę poza domem (w Gminie nie ma filii ośrodka kształcenia wyższego), co również powoduje, że mniejszy odsetek absolwentów uczelni wyższych wraca do swoich rodzinnych miejscowości po zakończonym kształceniu. Co więcej, ludzie rozpoczynający dorosłe życie w pogoni za pieniędzmi, sukcesem i karierą nie spieszą się z zakładaniem rodziny. Efektem tego jest ograniczona i niska liczba urodzeń. Poniższy wykres przedstawia dane dotyczące ogólnego ruchu migracyjnego w Gminie, zaś tabela zawiera szczegółowe statystyki migracyjne według sołectw.

Wykres 1: Ruch migracyjny w Gminie Secemin w okresie od 01.01.2013r. do 10.04.2014r.

Tabela 17: Statystyka migracyjna w okresie od 01.01.2013r. do 10.04.2014r.

Miejscowość	Urodzenia	Zgony	Zameldowania	Wymeldowania	Przemeldowania	Emigracje
BICHNIÓW	2	4	2	8	2	0

BRZozowa	2	2	3	3	4	0
CELINY	1	1	2	2	0	0
CZARYŻ	1	3	2	7	1	0
DALESZEC	0	1	0	1	0	0
DĄBIE	1	0	3	4	0	0
GABRIELÓW	0	0	0	1	0	0
GRÓDEK	1	1	1	2	0	0
KLUCZYCE	1	0	1	2	0	0
KRZEPICE	0	3	0	4	0	0
KRZEPIN	0	2	1	4	0	0
KUCZKÓW	2	5	5	7	4	0
LIPINY	0	0	1	0	0	0
MALENIEC	0	0	0	0	0	0
MARCHOCICE	2	3	5	8	1	0
MIĘDZYLESIE	0	1	2	2	0	0
MINY	0	2	1	4	6	0
NADOLNIK	0	0	0	0	0	0
OSINY	0	1	0	1	0	0
PAPIERNIA	0	0	0	0	0	0
PNIAKI	0	1	0	2	0	0
PSARY	0	0	1	0	0	0
PSARY WIEŚ	0	6	0	9	0	0
PSARY-KOLONIA	2	2	6	5	0	0
ROPOCICE	1	1	1	1	0	0
SECEMIN	15	17	39	32	22	0
WAŁKONOWY DOLNE	0	7	2	12	0	0
WAŁKONOWY GÓRNE	1	0	3	1	0	0
WINCENTÓW	0	0	0	0	0	0
WOLA CZARYSKA	3	7	3	9	0	0
WOLA KUCZKOWSKA	1	2	1	4	0	0
WOLICA	0	4	0	4	0	0
ZAKRZÓW	1	2	1	2	0	0
ZWLECZA	0	0	3	6	0	0
ŻELISŁAWICE	4	4	7	8	4	0
ŻELISŁAWICZKI	2	8	7	12	0	0

Razem	43	90	103	167	44	0
-------	----	----	-----	-----	----	---

Źródło: Urząd Gminy Secemin

Tabela 18: Procentowy udział mieszkańców poszczególnych sołectwa a ogólna liczba mieszkańców Gminy Secemin na dzień 29.04.2014

Nazwa sołectwa	Stan na 29.04.2014	%
Ogółem liczba mieszkańców Gminy Secemin	4987	100,00%
Sołectwo Bichniów	221	4,43%
Sołectwo Brzozowa	353	7,08%
Sołectwo Celiny	64	1,28%
Sołectwo Czaryż	177	3,55%
Sołectwo Dąbie	99	1,99%
Sołectwo Kluczyce	115	2,31%
Sołectwo Kuczków	180	3,61%
Sołectwo Krzepice	66	1,32%
Sołectwo Krzepin	63	1,26%
Sołectwo Marchocice	229	4,59%
Sołectwo Międzylesie	62	1,24%
Sołectwo Psary	213	4,27%
Sołectwo Psary - Kolonia	190	3,81%
Sołectwo Secemin	1300	26,07%
Sołectwo Wałkonowy Dolne	189	3,79%
Sołectwo Wałkonowy Górne	129	2,59%
Sołectwo Wola Czaryska	218	4,37%
Sołectwo Wola Kuczkowska	213	4,27%
Sołectwo Zwleczka	78	1,56%
Sołectwo Żeliszawice	465	9,32%
Sołectwo Żeliszawiczki	363	7,28%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Secemin

1.4.2. Bezrobocie

Wśród ważniejszych przyczyn bezrobocia na terenie Gminy Secemin wymienić można:

- likwidację zakładów pracy,
- zbyt małą przedsiębiorczość mieszkańców (jedynie 15 osób założyło firmę w 2013r.),
- małe chęci do zakładania własnych firm co spowodowane jest m.in. brakiem środków finansowych na uruchomienie działalności,
- światowy kryzys, którego skutki dotyczą także Polskę, Powiat Włoszczowski oraz Gminę Secemin (38 firm wyrejestrowanych w 2011r.)
- nieopłacalność produkcji rolnej (minimalna opłacalność małych gospodarstw rolnych nie nastawionych na specjalizacje. Szanse mają jedynie te nastawione np. na mleko),

- małą motywację do pracy - przeświadczenie o jej nieopłacalności, zbyt rozbudowany system świadczeń socjalnych.

Tabela 19. Liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia GOPS w Seceminie z tytułu bezrobocia w latach 2010 - 2013.

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Bezrobocie	87	342	90	296	90	303	92	295

Źródło: GOPS w Seceminie, marzec 2014

295 osób bezrobotnych na koniec 2013 stanowi 20% ogółu osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W gminie jest tym samym 92 rodziny borykające się z problemem braku pracy, co również stanowi 20% wszystkich rodzin korzystających z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Sytuacja jest niepokojąca, bowiem z roku na rok rośnie w Gminie liczba osób bezrobotnych o czym świadczy poniższa tabela.

Tabela 20. Bezrobotni z terenu Gminy zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2010-2013.

	2010	2011	2012	2013
Teren miasta	0	0	0	0
Teren wiejski	344	355	333	372
Liczba osób bezrobotnych ogółem	344	355	333	372
Kobiety	183	189	196	197
Absolwenci	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	0	0	6	12
Z prawem do zasiłku	34	41	52	42
W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	240	262	243	268
Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	137	118	119	141

Źródło: GOPS w Seceminie, marzec 2014

Z powyższych tabel wynika, że liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włoszczowie znacznie wzrosła w roku 2013, bowiem o 12% w stosunku do liczby bezrobotnych z roku 2012. Wzrosła również liczba osób zwolnionych z

przyczyn dotyczących zakładu pracy. Bezrobotne kobiety z terenu Gminy Secemin stanowiły w 2013r. 50% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych we włoszczowskim Urzędzie Pracy. Wskaźnik ten obniżył się w stosunku do poziomu odnotowanego w latach poprzednich, gdyż w roku 2012 wyniósł on 58%, a w 2011 i 2010 był na poziomie 53%. Procentowy udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych we PUP rósł w latach 2010 – 2012 i wyniósł kolejno 10%, 12% i 16%, a w 2013 obniżył się w stosunku do poprzedniego roku i uplasował się na poziomie 11% ogółu bezrobotnych. Od ponad czterech lat procent bezrobotnych w wieku produkcyjnym w stosunku do ogółu bezrobotnych utrzymuje się na wysokim poziomie i mieści się w przedziale od 70% do 74%. Duży odsetek bezrobotnych na terenie Gminy stanowią osoby pozostające bez pracy dłużej niż przez okres 12 miesięcy. W kolejnych latach 2010 – 2013 odsetek ten wynosił 40%, 33%, 36% oraz 38%. Bezrobocie jest zatem poważnym problemem, z którym musi zmierzyć się Gmina Secemin. Optymizmem nie napawa fakt, że trudna sytuacja rynku pracy dotyczy również całego powiatu włoszczowskiego, o czym świadczą dane zawarte w poniższych tabelach.

**Tabela 21. Struktura wieku osób bezrobotnych
z terenu powiatu włoszczowskiego w latach 2010-2013**

Przedział wieku	2010	2011	2012	2013
18-24 lat	736	773	732	742
25-34 lat	927	848	853	903
35-44 lat	534	535	547	615
45-54 lat	545	479	524	569
55-59 lat	248	237	216	244
60-64 lat	59	58	93	99

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy we Włoszczowie

**Tabela 22. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych
z terenu powiatu włoszczowskiego w latach 2010-2013**

Wykształcenie	2010	2011	2012	2013
Wyższe	357	376	396	418

Policealne i średnie zawodowe	716	744	749	785
Średnie ogólnokształcące	395	391	353	368
Zasadnicze zawodowe	820	741	797	878
Gimnazjalne i poniżej	761	678	670	723

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy we Włoszczowie

Tabela 23. Czas pozostawania bez pracy wśród osób bezrobotnych z terenu Gminy w latach 2010-2013

Czas pozostawania bez pracy	2010	2011	2012	2013
do 1 mies.	287	210	316	289
od 1 do 3 m-cy	592	460	607	452
od 3 do 6 m-cy	540	511	470	494
od 6 do 12 m-cy	584	640	491	594
od 12 do 24 m-cy	518	648	499	650
powyżej 24 m-cy	528	461	582	693

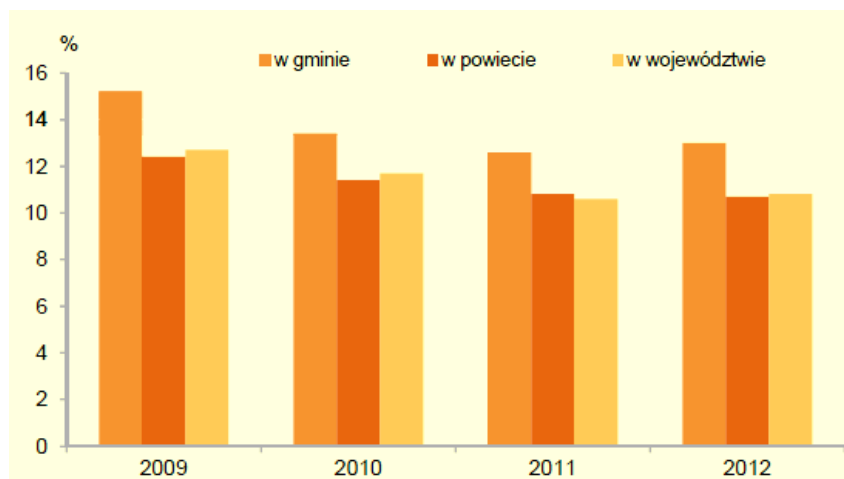
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy we Włoszczowie

Z danych zawartych w powyższych tabelach wynika, że w najgorszej sytuacji znajdują się osoby nieposiadające średniego wykształcenia. Ich liczba w ostatnich latach stale rośnie. Ewidentnie wynika z tego, że osoby bez odpowiedniego wykształcenia lub „fachu” w rękach nie mogą liczyć na wiele ofert pracy. Drugą grupę szczególnie zagrożoną na rynku pracy są te osoby, które pozostają długotrwale bezrobotne, bowiem coraz trudniej jest wrócić do pracy po długiej przerwie. Z czasem zanika wiele umiejętności, a niewiele firm chce zatrudnić pracownika, który musi zacząć od podstaw. Kolejnym wskaźnikiem trudnej sytuacji na rynku pracy w perspektywie powiatu jest największe bezrobocie w stosunku do ogółu bezrobotnych wśród osób w wieku od 25 do 34 lat, czyli młodych absolwentów.

1.4.3. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) realizuje w Gminie zadania pomocy społecznej, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki i możliwości. W zakresie pomocy społecznej GOPS realizuje zadania zlecone oraz własne o charakterze obowiązkowym na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz zadania

wynikające z programów rządowych poprzez świadczenie pracy socjalnej, przyznawanie i wypłacanie świadczeń w formie pieniężnej, świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz kierowanie osób wymagających stałej, całodobowej opieki do domów pomocy społecznej. Realizuje on także zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o dodatkach mieszkaniowych, o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Wykres 2: Udział mieszkańców Gminy Secemin korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem, na tle danych dotyczących powiatu i województwa w latach 2009 – 2012. Źródło: Statystyczne vademecum samorządowca. Gmina Secemin.

Brak wystarczających środków do życia staje się coraz większym problemem społecznym na terenie Gminy Secemin. Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu ubóstwa korzysta najwięcej osób spośród wszystkich kategorii, w których udzielana jest pomoc społeczna mieszkańcom Gminy. Osoby dotknięte problemem ubóstwa stanowią 30% wszystkich 1494 osób korzystających pomocy GOPSu.

Tabela 24. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z powodu ubóstwa w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
UBÓSTWO	123	428	120	376	127	412	136	429

Źródło: GOPS w Seceminie

Tabela 25. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z tytułu niepełnosprawności w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	92	311	90	286	90	280	91	272

Źródło: GOPS w Seceminie

Tabela 26. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
DŁUGOTRWAŁĄ LUB CIĘŻKĄ CHOROBA	53	147	44	120	37	89	42	111

Źródło: GOPS w Seceminie

Tabela 27. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, trudności po opuszczeniu zakładów karnych, alkoholizmu, sytuacji kryzysowych i zdarzeń losowych w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym:								
- rodziny niepełne	25	86	23	74	25	87	25	76
- rodziny wielodzietne	23	159	7	45	6	40	5	32
Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	5	9	6	16	5	10	3	4
Alkoholizm	14	53	18	71	24	91	26	87
Sytuacja kryzysowa	-	-	-	-	-	-	-	-
Zdarzenie losowe	5	13	3	6	1	7	3	8

Źródło: GOPS w Seceminie

Tabela 28. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z tytułu przemocy w rodzinie w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Liczba	Liczba	Liczba	Liczba	Liczba	Liczba	Liczba	Liczba

	rodzin	osób	rodzin	osób	rodzin	osób	rodzin	osób
PRZEMOC W RODZINIE	4	17	5	17	5	25	7	27

Źródło: GOPS w Seceminie

Poza ubóstwem, które jest główną przyczyną przyznawania zasiłków przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, także ludzie niepełnosprawni oraz bezradni w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stanowią dużą grupę potrzebującą wsparcia z zakresu pomocy społecznej.

Podsumowując warto zauważyć, że blisko 30% mieszkańców Gminy korzysta z pomocy społecznej udzielanej przez GOPS Secemin.

Ogółem liczba mieszkańców Gminy Secemin	4987
Liczba osób korzystających z GOPS Secemin	1494
Procent osób korzystających z GOPS Secemin	29,96%

1.4.4. Bezpieczeństwo

Gmina Secemin obsługiwana jest przez Powiatowy Komisariat Policji we Włoszczowie.

1.4.5. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy funkcjonuje jeden Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Seceminie, który zapewnia opiekę lekarską, stomatologiczną, pielęgniarską i położniczą dla całej rodziny na terenie placówki i w domu pacjenta oraz dostęp do badań laboratoryjnych. W Ośrodku Zdrowia w Seceminie przyjmuje 3 lekarzy: medycyny rodzinnej, pediatra oraz stomatolog. Każdego dnia po godz. 18 i dni wolne od pracy pomoc medyczna udzielona jest mieszkańcom Gminy w szpitalu Powiatowym im. Jana Pawła II we Włoszczowie.

Zdjęcie 26: Ośrodek Zdrowia w Seceminie – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Dodatkowo w Seceminie funkcjonuje przychodnia lekarska „EURO-MED”, która również zapewnia opiekę lekarską, położniczą dla całej rodziny na terenie placówki i w domu pacjenta oraz dostęp do badań laboratoryjnych i USG. W przychodni pracują lekarze następujących specjalności: lekarz medycyny rodzinnej, pediatra, internista i laryngolog.

1.4.6 Organizacje pozarządowe i kapitał społeczny Gminy

Obecnie na terenie Gminy Secemin działa 24 organizacje: stowarzyszenia, grupy nieformalne, związki sportowe, zespoły ludowe oraz ochotnicze straże pożarne. W poniższych tabelach zamieszczono krótkie informacje dotyczące aktywności poszczególnych organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Secemin. Inicjatywy podejmowane przez mieszkańców zorganizowanych w stowarzyszeniach świadczą o dużym potencjale kapitału ludzkiego w Gminie.

Tabela 29. Wykaz stowarzyszeń działających na terenie Gminy – stan na 01.03.2014

L.p.	Nazwa organizacji	Adres siedziby	Data rejestracji
1.	Klub Sportowy "Zieleń" w Żeliszawicach	Żeliszawiczki 52 29-145 Secemin	16.12.2004
2.	Stowarzyszenie Sympatyków Piłki Siatkowej „Zryw Secemin”	ul. Koniecpolska 26 29-145 Secemin	28.06.2013
3.	Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Secemin	ul. Jędrzejowska 16 29-145 Secemin	28.03.2012

4.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Miejscowości Marchocice	Marchocice 27 29-145 Secemin	22.10.2009
5.	Fundacja "Interakcja"	Ul. Struga 1/5 29-145 Secemin	02.12.2011
6.	Stowarzyszenie Kobiet Sołectwa Brzozowa	Brzozowa 18A 29-145 Secemin	17.12.2009
7.	Polski Związek Hodowli Gołębi Poczтовых Oddział Włoszczowa Sekcja Nr 3 Secemin	ul. Koniecpolska 1 29-145 Secemin	b.d.
8.	Parafialny Oddział Caritas Psary	Psary-Kolonia 15 29-145 Secemin	Kwiecień 2011-
9.	Nieformalny Ruch Trzeźwościowy	Ul. Ogrodowa 1, 29-145 Secemin	b.d.
10.	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Charytatywnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Częstochowie	Siedziba: Al. Niepodległości 50/11, 42- 200 Częstochowa, Adres do korespondencji: Wola Czaryska 92, 29-145 Secemin	b.d.
Zespoły Ludowe			
11.	Zespół ludowy „Przepióreczka” z Żeliszawic	Żeliszawiczki 29-145 Secemin	-1979
12.	Zespół ludowy „Brzozowianki” z Brzozowy	Brzozowa 29-145 Secemin	1993-
13.	Zespół Ludowy „Cyraneczka” z Psar	Psary Wieś 77 29-145 Secemin	2011-
14.	Zespół ludowy „Złoty Kłós” z Secemina	ul. Kościuszki 25 29-145 Secemin	1976-

Ideą stowarzyszeń Klub Sportowy „Zieleń” w Żeliszawicach oraz Stowarzyszenie Sympatyków Piłki Siatkowej „Zryw Secemin” jest propagowanie kultury fizycznej wśród lokalnej społeczności.

„ZRYW SECEMIN”

Różne dyscypliny sportowe prowadzone przez stowarzyszenie „Zryw Secemin” dają możliwość realizowania zainteresowań i hobby wielu mieszkańców w różnych grupach wiekowych. Organizowane przez Stowarzyszenie imprezy sportowe, w tym m.in. event’y sportowe dla mieszkańców, Turniej o Puchar Prezesa „Zryw Secemin”, Turniej Piłki Siatkowej Oldboy’ów o Puchar Wójta Gminy Secemin podtrzymują sprawność fizyczną oraz

popularyzują zainteresowanie sportem wśród lokalnej społeczności²¹. Stowarzyszenie na dzień 31.12.2013r. zrzesza 30 osób, zaś jego prezesem jest Grzegorz Pietrala.

„ZIELEŃ ŻELISŁAWICE”

Z kolei KS „Zieleń” obecnie swoją aktywność koncentruje wokół futbolu. Historia działalności Klubu sięga jednak do połowy ubiegłego wieku, bowiem rozpoczął on swoją działalność 21 kwietnia 1950 roku. W historii Klubu prowadzono również takie sekcje sportowe jak: tenis stołowy, łyżwiarstwo, szachy, warcaby, brydż, strzelectwo, lekka atletyka i siatkówka²². Obecnie działalność Klubu to: prowadzenie rozgrywek piłkarskich, organizacja obozów wypoczynkowo-sportowych, współdziałanie w organizacji festynów rodzinnych na powitanie lata, pozyskiwanie środków na modernizację obiektu i sprzętu sportowego, w okresie zimowych uczestnictwo w Lidze Halowej we Włoszczowie. Prezesem Stowarzyszenia jest Janusz Bartyzel.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI MARCHOCICE

Głównymi celami przyświecającymi działalności Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Miejscowości Marchocice są zgodnie z jego statutem: aktywizowanie i integrowanie środowisk lokalnych; budowanie świadomości obywatelskiej; organizacja czasu wolnego mieszkańcom (w tym dzieciom i młodzieży); wspieranie inicjatyw Gminy służących rozwojowi miejscowości; pozyskiwanie środków na działalność z dostępnych funduszy pomocowych oraz organizacja działania świetlicy wiejskiej. Z kolei założenie i aktywność Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Secemin wyrasta z potrzeby wszechstronnej działalności wpływającej na rozwój całej gminy Secemin i regionu włoszczowskiego.

STOWARZYSZENIE ROZWOJU GMINY SECEMIN

Stowarzyszenie podejmuje szereg działań na rzecz lokalnej społeczności. Zorganizowane projekty i inicjatywy to:

- organizacja imprezy sylwestrowej na secemińskim rynku w ramach programu „BONUS Między Nidą a Pilicą”,
- utworzenie ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci w miejscowości Secemin,

²¹ <http://zryw-secemin.pl/>

²² <http://zielenzelislawice.futbolowo.pl/menu,3,11,historia.html>

- organizacja warsztatów i przeglądu zespołów ludowych z Gminy Secemin, której celem było podniesienie poziomu artystycznego zespołów ludowych oraz wzbogacenie oferty kulturalnej Gminy Secemin,
- realizacja projektu w ramach PROW „Ze smyczkiem w Gminie Secemin” – zadanie polegało na zorganizowaniu koncertu kolęd i pastorałek, dzięki czemu ludność wiejska miała okazję wysłuchać koncertów granych na instrumentach smyczkowych.

Przewodniczącym Stowarzyszenie jest Jarosław Krzyżanowski.

STOWARZYSZENIE KOBIEC SOŁECTWA BRZOSOWA

Aktywną działalność prowadzi również Stowarzyszenie Kobiet Sołectwa Brzozowa, które w 2013 roku obchodziło między innymi I Gminny Dzień Kobiet Wiejskiej. Impreza odbyła się w remizie strażackiej w Brzozowie. Podczas obchodów zorganizowano prelekcje na temat zdrowia kobiet oraz występy artystyczne zespołów ludowych²³. Stowarzyszenie na bieżąco opracowuje projekty np. w konkursie FIO „Jestem kobietą europejską – wychodzę z zaścianka”, „Kobieta wiejska na start”, w programie PROW „Urządzenie placu zabaw w miejscowości Brzozowa”. Prezesem Zarządu jest Anna Musiał.

STOWARZYSZENIE WSPIERANIA INICJATYW CHARYTATYWNYCH IM. MATKI TERESY Z KALKUTY W CZESTOCHOWIE

Od stycznia 2013r. Stowarzyszenie dysponuje Domem Opieki w Woli Czaryskiej, który umieszczony jest wśród przepięknej przyrody, która idealnie nadaje się na odpoczynek. Dom Opieki posiada: 75 miejsc – pokoje 2-3 osobowe własne z łazienką, pełne zaplecze sanitarne, pełne zaplecze techniczne, własną kuchnię, windę dla mieszkańców, piękny, duży ogród, altankę, fontannę, całodobową opiekę. Prezesem Stowarzyszenia jest Lech Matysiak.

STOWARZYSZENIE POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW GOŁĘBI POCZTOWYCH – ODDZIAŁ WŁOSZCZOWA – SEKCJA SECEMIN

Hodowcy zrzeszeni w Związku w miesiącach od maja do września biorą udział w lotach gołębi pocztowych. Są to loty konkursowe organizowane na terenie kraju oraz poza granicami (np. Hanower, Brema, loty narodowe z Paryża). W okresie zimowym hodowcy biorą udział

²³ <http://www.echodnia.eu/apps/pbcs.dll/article?AID=/20131024/POWIAT0113/131029449>

w wystawach gołębi pocztowych (okręgowych, krajowych i międzynarodowych). Prezesem sekcji jest Krzysztof Bocian.

CARITAS PARAFIA PSARY

Działa od 2011r. i zajmuje się nieodpłatnym rozprowadzaniem produktów spożywczych wśród mieszkańców parafii Psary i Kuczków oraz potrzebujących z innych wiosek Gminy Secemin na podstawie skierowań z GOPS. Z pomocy tej skorzystało dotychczas ok. 400 osób – rodziny wielodzietne, dysfunkcyjne, osoby starsze, samotne, niepełnosprawne, sieroty i półsieroty, niezaradne życiowo, osoby o niskich dochodach. Pomoc jest udzielana na podstawie wysokości dochodu w rodzinie wg informacji udzielanej przez Caritas Diecezji Kieleckiej.

NIEFORMALNY RUCH TRZEŻWOSCI

Jest twórcą Grupy AA „Iskierka” oraz grupy samopomocowej Al-Alon. W pomieszczeniach Ruchu funkcjonuje Punkt konsultacyjny do spraw uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Punkt ten współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach. Rzecznikiem Ruchu jest Grzegorz Kaczmarek.

Charakterystykę zespołów ludowych z terenu Gminy Secemin zawarto w rozdziale dotyczącym sfery kulturalnej.

Ochotnicze Straże Pożarne

Tabela 30. Wykaz OSP działających na terenie Gminy Secemin – stan na 01.03.2014

Lp.	OSP	Rok założenia	Prezes	Adres jednostki	Informacje
1	OSP Secemin	1912	Ryszard Chorzępa	Ul. Kościuszki 3 29-145 Secemin	42 mężczyzn, członków honorowych 10
2	OSP Bichniów	1967	Ryszard Śliwiński	Bichniów 75 29-145 Secemin	26 mężczyzn, 2 kobiety, 7 członków ponad 65 lat 6 członków, honorowych

3	OSP Żelisławice	1938	Henryk Lech	Żelisławice 37 29-145 Secemin	34 mężczyzn, 5 członków ponad 65 lat, 4 członków honorowych
4	OSP Brzozowa	1993	Włodzimierz Sztuka	Brzozowa 57a 29-145 Secemin	33 mężczyzn, 8 kobiety
5	OSP Czaryż	1967	Krzysztof Rajca	Czaryż 37 29-145 Secemin	34 mężczyzn, 1 członka ponad 65 lat
6	OSP Kuczków	1935	Marek Szlacheta	Kuczków 51a 29-145 Secemin	16 mężczyzn, 2 członków honorowych
7	OSP Psary	1937	Mieczysław Gil	Psary-Kolonia 88 29-145 Secemin	30 mężczyzn, 1 kobietę, 2 członków honorowych ponad 65 lat, 4 członków honorowych
8	OSP Wałkonowy Dolne	1935	Jan Suliga	Wałkonowy Dolne 36 29-145 Secemin	25 mężczyzn , 9 kobiet, 7 członków ponad 65 lat, 6 członków honorowych
9	OSP Wola Czaryska	1932	Józef Majewski	Wola Czaryska 20 29-145 Secemin	28 mężczyzn, 7 członków ponad 65 lat, 3 członków honorowych
10	OSP Wola Kuczkowska	1990	Bogdan Pośpiech	Wola Kuczkowska 56a 29-145 Secemin	15 mężczyzn, 4 kobiety

Źródło: Urząd Gminy Secemin marzec 2014

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BICHNIOWIE

Założona 20.03.1967r. W 1987r. ochotnicy przy pomocy władz gminny rozpoczęli budowę domu strażaka. W listopadzie 1993r. remiza w Bichniowie została oddana do użytku. Przez lata swojej działalności strażacy z Bichniowa uczestniczyli w akcjach gaśniczo-pożarniczych zarówno na terenie Gminy Secemin jak i okolicznych miejscowości. Druhowie ochotnicy uczestniczą w każdej edycji gminnych zawodów sportowo-pożarniczych oraz biorą udział w licznych szkoleniach specjalistycznych. W 2011r. do szeregu ochotników dołączyły dwie drużyny. W 2013r. OSP Bichniów uzyskał dofinansowanie w ramach „BONUS-u Między Nidą a Pilicą” – pozyskane środki przeznaczono na organizację obchodów 70 rocznicy pacyfikacji

Bichniowa. OSP Bichniów nie tylko działa aktywnie na rzecz ochrony ludzkiego życia, zdrowia i mienia, ale także przyczynia się do rozwoju społeczno-kulturalnego Bichniowa.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BRZOSZOWEJ

Ma na celu prowadzenie działalności polegającej na zapobieganiu pożarom oraz współdziałanie z instytucjami i stowarzyszeniami.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZARYŻU

OSP przeprowadziła remont strażnicy w Czaryżu (wymiana stolarki okiennej, remont łazienki). Uczestniczy w akcjach ratunkowych, utrzymuje porządek wokół Domu Strażaka oraz angażuje się w działalność kulturalną we wsi Czaryż.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W PSARACH

OSP bierze czynny udział w akcjach ratowniczych, w szkoleniach, zawodach strażackich oraz wykonuje zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SECEMINIE

Powstała w 1912r. W 2012r. obchodziła 100-lecie istnienia. Obecnie OSP jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. OSP bierze udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych, powodziach i innych katastrofach. Członkowie OSP biorą udział w szkoleniach organizowanych przez Komendę Powiatową. W 2010r. jednostka otrzymała nowy samochód bojowy marki Mercedes, a dzięki staraniom zarządu samochód został wyposażony w sprzęt. Odnowiono także budynek strażnicy.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W WOLI CZARYSKIEJ

Jednostka powstała 18.09.1932r. Jej siedzibą jest najstarsza działająca remiza na terenie gminy. Dzięki zaangażowaniu i pracy społecznej druhów w 1993r. remizę rozbudowano. Obecnie jest ona wykorzystywana do życia społecznego miejscowości (organizacja zebrań wiejskich, spotkań, itp.). OSP w Woli Czaryskiej jest jednostką typu S1 – dysponuje samochodem gaśniczym marki Renault Midlinder S180. Drużyna OSP co roku reprezentuje oraz zajmuje wysokie lokaty w zawodach na szczeblu gminnym.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŻELISŁAWICACH

Jednym z zadań druhów jest dbałość o budynek remizy i terenu wokół. W ostatnim czasie wykonano ocieplenie i malowanie budynku OSP, dokonano wymiany okien, ogrodzenie posesji, brama wjazdowa, ułożenie kostki brukowej przed budynkiem.

Ponadto w Gminie działa:

- koło łowieckie „JENOT” z siedzibą w Częstochowie,
- koło łowieckie ze Śląska w Krzepinie
- Koło Gospodyń Wiejskich w miejscowości Bichniów.

FUNDUSZ SOŁECKI

Instrumentem wykorzystywanym przez Urząd Gminy do aktywizacji mieszkańców jest tzw. **Fundusz sołecki**²⁴. W 2013r. Gmina przeznaczyła na niego kwotę 212 tys. zł. Za tę kwotę wykonano m.in. utrzymanie dróg gminnych i lokalnych (m.in. zakup kruszywa, odśnieżanie), remont częściowy dachu na budynku remizy Strażackiej w Brzozowej – 5500 zł, wykonanie placu zabaw (5 urządzeń) przed szkołą w Kuczkowie – 9450 zł, zorganizowanie festynu rodzinnego w Marchocicach – 2500 zł, zakup 2 kompletów ubrań ochronnych dla strażaków oraz kompletu opon do samochodu bojowego w Psarach-Kolonii oraz Psarach – 9000 zł, zorganizowanie festynu wakacyjnego w Seceminie – 2500 zł, wymianę pokrycia dachowego w Remizie Strażackiej w Wałkonowach Dolnych – 10 083 zł, zakup sceny przenośnej i ławko-krzesel w Żeliszławicach – 14 545 zł.

Urząd Gminy Secemin przywiązuje dużą wagę do współpracy z organizacjami społecznymi o czym świadczy pozyskanie dotacji ze środków Unii Europejskiej w ramach

²⁴ Fundusz sołecki to potoczna nazwa tej części budżetu Gminy, która jest przeznaczona na realizację przedsięwzięć w sołectwach. Podstawę prawną stanowi ustawa o funduszu sołeckim z 20 lutego 2009r. oraz specjalna uchwała Rady Gminy w tej sprawie. Warto podkreślić, że to mieszkańcy sołectwa, podczas specjalnie zwołanego do tego celu zebrania, uzgadniają jakie zadania będą realizowane w ramach funduszu. Wszystko odbywa się zgodnie z określoną precyzyjnie w ustawie procedurą, która musi zostać wyczerpana. Zadania określone przez mieszkańców i finansowane z funduszu są realizowane przez Urząd Gminy, a nie samych mieszkańców. To oznacza, że zlecaniem robót, przetargami zajmują się urzędnicy, a nie sami mieszkańcy.

dwóch projektów. Pierwszym z nich jest: **„Wspólnie z Mieszkańcami decydujemy w Gminie Secemin”** realizowany od 01.11.2013 – 30.04.2015, którego wartość wynosi: 215 365,00 zł. Ideą projektu jest stworzenie w gminie Secemin mechanizmów, które pozwolą na efektywną współpracę w konsultacjach społecznych pomiędzy organizacjami pozarządowymi, pracownikami samorządowymi i mieszkańcami gminy. Projekt realizowany jest na podstawie umowy partnerskiej pomiędzy Fundacją STIWEK (Fundacja na rzecz Społeczeństwa, Tolerancji, Integracji, Wolności, Edukacji, Kultury), gminą Secemin i Stowarzyszeniem Rozwoju Gminy Secemin. Projektodawcy koncentrują się na 3 działaniach:

1. Rozwijanie kompetencji pracowników Urzędu Gminy Secemin i jego jednostek organizacyjnych w zakresie tworzenia prawa zwiększającego udział mieszkańców w procesach decyzyjnych w gminie. Warto podkreślić, że wraz z doskonaleniem kompetencji pracowników samorządowych, wprowadzane będą mechanizmy aktywnych konsultacji społecznych i efektywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi.
2. Zwiększanie świadomości przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie możliwości wpływania przez organizacje społeczne na kreowanie prawa miejscowego i współtworzenia polityki i strategii lokalnej w gminie.
3. Wprowadzenie w życie mechanizmu efektywnych konsultacji społecznych poprzez opracowanie modelu konsultacji i testowanie jego skuteczności we współpracy z przedstawicielami organizacji pozarządowych. W ramach prac nad efektywnością mechanizmu przeprowadzone zostaną też konsultacje dotyczące dwóch dokumentów publicznych oraz wykorzystywania funduszy sołeckich.

Drugim projektem jest **„Lokalnie Decydujemy Razem”** realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V działanie 5.4. poddziałanie 5.4.2. Celem tego projektu jest wdrożenie standardów współpracy NGO-JST w powiecie włoszczowskim i gminach Kluczewsko i Secemin poprzez poprawę komunikacji między NGO-JST, wspólne opracowanie i konsultowanie dokumentów strategicznych, wdrażanie standardów ewaluacji współpracy i wzmacnianie lokalnych NGO przez wzrost kompetencji ich przedstawicieli poprzez szkolenia i powołanie Międzygminnego Centrum Wspierania NGO i poprawę wizerunku lokalnych NGO wśród mieszkańców gmin i powiatu. Projekt ten jest realizowany w okresie od 01.12.2013 – 30.06.2015. Wartość projektu to aż 616 280,40 zł.

Jednym ze wskaźników kapitału społecznego gminy jest aktywność wyborcza mieszkańców. Informacje na temat aktywności wyborczej mieszkańców Gminy Secemin na przykładzie wyborów do Parlamentu Europejskiego, które odbyły się 25.05.2014 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela 31. Dane dotyczące aktywności wyborczej mieszkańców Gminy Secemin podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego 25.05.2014 na tle innych gmin powiatu i województwa

Obwód wyborczy/siedziba Państwowej Komisji Wyborczej	Liczba:			Frekwencja (%)	Liczba głosów ważnych	Procent ważnych głosów
	Osób uprawnionych do głosowania	Wydanych kart do głosowania i wysłanych pakietów wyborczych	Kart ważnych (głosów oddanych)			
Województwo świętokrzyskie	1 042 371	219 265	219 233	21.03	211 263	96.36
Powiat włoszczowski, w tym:	38 226	7 118	7 116	18.62	6 830	95.98
Gmina Kluczewsko	4 278	726	726	16.97	695	95.73
Gmina Krasocin	8 683	1 570	1 570	18.08	1 498	95.41
Gmina Moskorzew	2 362	474	473	20.03	452	95.56
Gmina Radków	2 156	323	323	14.98	308	95.36
Gmina Włoszczowa	16 601	3 431	3 430	20.66	3 316	96.68
Gmina Secemin, w tym:	4 146	594	594	14.33	561	94.44
1 Zespół Szkół w Seceminie 29-145 Secemin ul. Koniecpolska 1	1 074	176	176	16.39	170	96.59
2 Gminna Biblioteka Publiczna w Seceminie 29-145 Secemin ul. Ogrodowa 1	593	50	50	8.43	48	96.00
3 Szkoła Podstawowa w Psarach 29-145 Psary-Kolonia 57	550	67	67	12.18	64	95.52
4 Szkoła Podstawowa w Kuczkowie 29-145 Kuczaków 38	392	73	73	18.62	69	94.52
5 Remiza OSP w Woli Czaryskiej 29-145 Wola Czaryska 20	334	46	46	13.77	44	95.65
6 Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żeliszławicach 29-145 Żeliszławice 13	688	110	110	15.99	103	93.64
7 Remiza OSP w Wałkonowach Dolnych 29-145 Wałkonowy Dolne 36	488	52	52	10.66	47	90.38
8 Dom Pomocy Społecznej w Woli Czaryskiej 29-145 Wola Czaryska 92	27	20	20	74.07	16	80.00

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Jak widać na podstawie w/w tabeli w Gminie Secemin była najniższa frekwencja w powiecie włoszczowskim w wyborach do PE .

1.5. Edukacja i organizacja czasu wolnego

1.5.1. Edukacja szkolna

W obszarze oświaty na terenie Gminy Secemin funkcjonuje kilka placówek oświatowych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 32. Wykaz szkół oraz liczba uczniów w poszczególnych szkołach na terenie Gminy Secemin – według stanu na dzień 30.09.2013.

Tabela 32: Wykaz szkół oraz liczba uczniów w poszczególnych szkołach na terenie Gminy Secemin – według stanu na dzień 30.09.2013.

Lp.	Szkoła	Adres	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba etatów
1.	Gimnazjum im. Jana Pawła II w Seceminie	ul. Koniecpolska 1 29-145 Secemin Tel. (034) 35-56-079 www.szkolasecemin.eu.interia.pl e-mail: secemin@neostrada.pl	119	34	28,22
2.	Szkoła Podstawowa im. Jana Zawady w Seceminie	ul. Koniecpolska 1 Tel. (034) 35-56-023 www.szkolasecemin.eu.interia.pl e-mail: secemin@neostrada.pl	140		
3.	Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Psarach	Psary 57 29-145 Secemin Tel. (034) 35-49-413 http://sppsary.fm.interia.pl/ e-mail: sppsary1@wp.pl	31 + 10 oddział przedszkolny	13	9,04
4.	Szkoła Podstawowa w Psarach - Filia w Kuczkowie	Kuczków 38 29-145 Secemin Tel. (034) 35-59-006	13 + 10 oddział przedszkolny		
5.	Szkoła Podstawowa w Żeliszawicach	Żeliszawice 13 29-145 Secemin Tel. (034) 35-56-123 http://spzelislawice.laohost.net/ e-mail: zelislawice@wp.pl	45+ 25 przedszkole	9+1 przedszkole	7,13 + 1,0przedszkole

Źródło: Urząd Gminy Secemin

Planowana liczba uczniów według klas – rok szkolny 2014/2015

Szkoła Filialna w Kuczkowie

	Liczba uczniów
Oddział przedszkolny	7
Klasa I	4
Klasa II	6
Klasa III	0
Razem	17

Szkoła Podstawowa w Psarach

	Liczba uczniów
Oddział przedszkolny	6
Klasa I	7
Klasa II	2
Klasa III	1
Klasa IV	0
Klasa V	9
Klasa VI	12
Razem	37

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żeliszawicach

	Liczba uczniów
Oddział przedszkolny	20
Klasa I	12
Klasa II	6
Klasa III	7
Klasa IV	9
Klasa V	8
Klasa VI	7
Razem	69

Szkoła Podstawowa w Seceminie

	Liczba uczniów
Klasa I	34
Klasa II	20
Klasa III	29
Klasa IV	32
Klasa V	21
Klasa VI	23
Razem	159

Gimnazjum w Seceminie

	Liczba uczniów
Klasa I	39
Klasa II	42
Klasa III	43
Razem	124

ZESPÓŁ SZKÓŁ W SECEMINIE

W Seceminie funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Jana Zawady oraz Gimnazjum im. Jana Pawła II. Od roku 2002 jest to Zespół Szkół. Gimnazjum powstało w wyniku reformy oświaty w roku 1999 na bazie istniejącej szkoły podstawowej. Szkoła podstawowa funkcjonuje od 1937 roku. W roku szkolnym 1937/1938 miała ona 472 uczniów w 11 oddziałach szkolnych, zaś budynek szkolny posiadał 8 sal lekcyjnych, w tym jedną do gier i zabaw. Uroczyste poświęcenie gmachu szkolnego odbyło się 23 października 1937r.

Prowadzone przez wiele lat prace nad modernizacją budynku szkoły w Seceminie zaowocowały m.in. tym, że w wybudowanym nowym skrzydle znalazła się stołówka, świetlica, oraz pomieszczenia dydaktyczne. Ponadto w roku 2000 zakupiono drugi autokar szkolny dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Gminy, a w 2005 roku kolejny autobus szkolny, co znacznie poprawiło warunki dowozu uczniów.

Zdjęcie 27: Zespół szkół w Seceminie – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Przy Zespole Szkół w Seceminie działa świetlica, w której wychowawcy pracują według opracowanego planu pracy. Poprzez realizację tego planu kształtują u wychowanków umiejętność spostrzegania, kształcą pamięć, wyobraźnię przestrzenną, pomysłowość, wdrażają zasady estetyki życia codziennego. W myśl założeń wychowawczych i realizacji planu opiekuńczo-wychowawczego świetlicy, wynikającego z Programu Wychowawczego Szkoły, prowadzone są z dziećmi zajęcia plastyczne, techniczne, gry i zabawy ruchowe, zajęcia profilaktyczne oraz wycieczki regionalne i ekologiczne. Ponadto chętni uczniowie

codziennie pod okiem wychowawców mogą odrabiać zadania domowe. Od kilku lat trwa w świetlicy akcja "Świetlica czyta dzieciom". W związku z tym corocznie organizowanych jest wiele konkursów takich jak: "kartka bożonarodzeniowa", "stroik bożonarodzeniowy", "kartka wielkanocna", "stroik wielkanocny", "najpiękniejsza palma wielkanocna", itp. Ponadto świetlica szkolna jest współorganizatorem imprez szkolnych: "Dzień Wiosny", "Dzień Dziecka i Sportu Szkolnego". Wychowankowie świetlicy angażują się w przygotowanie licznych uroczystości i konkursów szkolnych oraz przygotowują dekoracje na różne okazje. W zespole szkół istnieje również możliwość korzystania ze stołówki szkolnej, zapewniającej także dożywianie w postaci obiadów uczniom z rodzin najbiedniejszych²⁵.

SZKOŁA PODSTAWOWA W PSARACH

W odniesieniu do charakterystyki Szkoły Podstawowej w Psarach warto zauważyć, że pierwsza szkoła państwowa w Psarach powstała już w czasie I wojny światowej. Zorganizowały ją władze austriackie 1 kwietnia 1916 roku w prywatnym budynku Józefa Pełki, zamieszkałego przy tzw. „starej drodze” prowadzącej do Secemina. W 1918 roku z powodu zapalenia się sadzy w kominie wybuch pożar budynku, w którym mieściła się szkoła. Wskutek pożaru nastąpiła przerwa w nauczaniu dzieci, trwająca do wakacji 1920, bowiem nie było we wsi pomieszczenia, w którym mogłaby się odbywać ich nauka. Do roku 1956 szkoła mieściła się w budynkach prywatnych. Dopiero od września 1956 roku nauka dzieci z miejscowości Psary i okolic rozpoczęła się już w nowym budynku szkoły państwowej, w którym do chwili obecnej ona funkcjonuje i który jako jeden z nielicznych w gminie posiadał wszelkie instalacje wodno-kanalizacyjne i centralne ogrzewanie. W 2001 roku szkole nadano imię Batalionów Chłopskich, organizacji wojskowej prężnie działającej na terenie Psar i okolic. Przed budynkiem szkoły znajduje się pomnik upamiętniający tragiczną śmierć żołnierzy Batalionów Chłopskich. Obecnie w pełnym wymiarze godzin zatrudnionych jest 6 nauczycieli i 5 dopełniających etaty. W szkole prowadzone są społecznie koła zainteresowań, uwzględniające zainteresowania i potrzeby uczniów. Jednym z nich jest Koło Regionalne w ramach którego uczniowie gromadzą eksponaty, które wzbogacają izbę pamięci. Szkoła posiada punkt filialny w Kuczkowie, w którym praca dydaktyczno-wychowawcza odbywa się w klasach 0-III. Uczniowie szkoły aktywnie uczestniczą we wszystkich konkursach na szczeblu szkoły, gminy i powiatu oraz

²⁵ http://www.zespol-secemin.strefa.pl/historia_szkoly.html

biorą udział w olimpiadach przedmiotowych. Obecnie szkoła posiada osiem pełnowymiarowych sal lekcyjnych, kancelarię, pokój nauczycielski, bibliotekę, świetlicę i salę gimnastyczną wyposażoną w sprzęt i niezbędne pomoce do wychowania fizycznego. Plac przyszkolny jest dobrze zagospodarowany. Znajdują się na nim boiska do piłki ręcznej, siatkowej i nożnej²⁶.

SZKOŁA PODSTAWOWA W ŻELISŁAWICACH

Zdjęcie 28: Zespół Szkolno – Przedszkolny w Żeliszławicach
- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Budynek Szkoły Podstawowej w Żeliszławicach wybudowany został w dużej części ze składek mieszkańców miejscowości. Bogatsi gospodarze wpłacali po 1000 złotych jednorazowo, a biedniejsi po 500 złotych. Szkoła jest pomnikiem hasła „1000 SZKÓŁ NA TYSIĄCLECIE PAŃSTWA POLSKIEGO”. Uroczyste otwarcie odbyło się 30 sierpnia 1964 roku. Klucze do nowej szkoły otrzymał kierownik placówki Edward Jarmuda od inspektora szkolnego Bolesława Króla z Wydziału Oświaty we Włoszczowie. W dniu otwarcia harcerze grali na trąbkach i werblach. Dzieci szkolne wystąpiły z pieśniami, tańcami i korowodem²⁷.

PROJEKT INDYWIDUALIZACJA NAUCZANIA W GMINIE SECEMIN

W latach 2011-2012 Gmina Secemin realizowała projekt „Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Secemin”. Projekt miał na celu wspomóc wdrażanie nowej

²⁶ <http://sppsary.fm.interia.pl/>

²⁷ http://spzelislawice.laohost.net/index.php?option=com_phocagallery&view=categories&Itemid=3

podstawy programowej kształcenia ogólnego na pierwszym etapie edukacyjnym w zakresie indywidualizacji nauczania w klasach I-III. W ramach projektu realizowano następujące zajęcia:

- zajęcia logopedyczne (szkoła podstawowa w: Seceminie, Woli Czaryskiej)
- gimnastyka korekcyjna (szkoły podstawowe w: Seceminie, Psarach, Żelisławicach)
- zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych (szkoły podstawowe w Żelisławicach, Woli Czaryskiej, Psarach oraz Filia w Kuczkowie).

Uczniowie uczestniczący w zajęciach gimnastyki korekcyjnej raz w miesiącu mieli zorganizowany wyjazd na basen „Nemo” we Włoszczowie. Ponadto szkoły zostały wyposażone w niezbędne do realizacji zajęć pomoce dydaktyczne. W projekcie wzięło udział 79 uczniów wytypowanych przez zespoły nauczycieli w szkołach zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami uczniów.

1.5.2. Edukacja przedszkolna

Edukację przedszkolną na terenie Gminy Secemin realizują 2 publiczne przedszkola. Informacje o nich zawiera poniższa tabela. Na terenie Gminy nie funkcjonują przedszkola niepubliczne.

Tabela 33. Wykaz przedszkoli z terenu Gminy Secemin

Lp.	Przedszkola	Adres
1	Przedszkole Publiczne w Żelisławicach	Żelisławice 13 29-145 Secemin Tel. (034) 35-56-123
2	Publiczne Przedszkole w Seceminie	ul. T. Kościuszki 16 29-145 Secemin Tel. (034) 35-56-067 e-mail: ppsecemin@vp.pl

Źródło: Urząd Gminy Secemin, marzec 2014

Szkoła Podstawowa w Żelisławicach i Przedszkole Publiczne w Żelisławicach funkcjonują jako Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żelisławicach.

1.5.3. Infrastruktura sportowa

W skład infrastruktury sportowej zlokalizowanej na terenie Gminy Secemin wchodzi cztery boiska szkolne, dwa stadiony sportowe oraz trzy sale gimnastyczne przy szkołach

w: Seceminie, Psarach oraz Żelisławicach. Dane na temat lokalizacji boisk zawiera poniższa tabela.

Tabela 34. Wykaz boisk z terenu Gminy Secemin

L.p.	Lokalizacja boisk sportowych
1.	Stadion KS "Zieleń" w Żelisławicach
2.	Stadion w Seceminie
3.	Boisko szkolne przy Zespole Szkół w Seceminie
4.	Boisko Szkolne przy SP w Żelisławicach
5.	Boisko Szkolne przy SP im. Batalionów Chłopskich w Psarach
6.	Boisko Szkolne przy Szkole Filialnej w Kuczkowie

Źródło: Urząd Gminy Secemin

Zdjęcie 29: Boisko przy Zespole Szkół w Seceminie
– fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Na sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Seceminie rozgrywane są różne turnieje piłkarskie. Na przykład w dniu 9 lutego 2014 odbył się Turniej Piłki Siatkowej Mężczyzn o Puchar Rady Gminy Secemin. W Turnieju uczestniczyło 5 drużyn: Centralna Szkoła Państwowej Straży Pożarnej z Częstochowy, Koniecpola, Dzierżogowa i Stowarzyszenie Sympatyków Piłki Siatkowej Zryw Secemin. Z kolei 30 marca 2014 roku rozegrano I Turniej Piłki Siatkowej Oldboy'ów o Puchar Wójta Gminy Secemin, w którym wystąpiły drużyny siatkarskie oldboy'ów z Chęcina, Koniecpola, Secemina oraz Włoszczowy.

1.5.4. Biblioteka Publiczna

Na terenie Gminy Secemin funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna zlokalizowana w Seceminie, która czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 18. Stan księgozbioru biblioteki na koniec 2013 roku wynosił: 11 380 woluminów, w tym: literatura piękna dla dzieci - 2842 woluminy; literatura piękna dla dorosłych - 5169 woluminy oraz literatura popularnonaukowa- 3369 woluminów. W ciągu roku 2013 do zbiorów biblioteki dołączono 715 woluminów z tego 276 woluminów na kwotę 5280,89 zł zakupionych zostało z budżetu własnego, 10 woluminów o wartości 81 zł jako dar. Dodatkowo ze środków finansowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Gminy Secemin zakupiono 198 woluminy na kwotę 2495,97 zł, a w ramach Programu Biblioteki Narodowej – zakupiono 249 woluminów nowości wydawniczych na kwotę 3500,00 zł. W 2013 roku ze zbiorów biblioteki wycofano 456 wol. na kwotę 398,65 zł z przeznaczeniem na makulaturę.

Stan odwiedzających bibliotekę na koniec 2013 roku wyniósł 514 czytelników. Strukturę czytelników według wieku i rodzaju wykonywanych zajęć zawiera poniższa tabela.

Tabela 35. Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Seceminie
według wieku i rodzaju wykonywanego zajęcia

L.p.	Przedział wieku	Liczebność	Rodzaj wykonywanego zajęcia	Liczebność
1.	1 – 5 lat	14	Dzieci	14
2.	6 – 12 lat	90	Uczniowie	225
3.	13 – 15 lat	68	Studenci	40
4.	16 – 19 lat	66	Pracownicy umysłowi	65
5.	20 – 24 lata	61	Robotnicy	2
6.	25 – 44 lata	96	Rolnicy	10
7.	45 – 60 lat	70	Inni zatrudnieni	34
8.	60 lat i więcej	49	Emeryci, renciści	53
9.	-	-	Pozostali, niezatrudnieni	71

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Seceminie

Ogółem w 2013 roku wypożyczono na zewnątrz 13438 woluminów w tym: 12841 egzemplarzy książek oraz 597 egzemplarzy czasopism. Z kolei na miejscu udostępniono

1382 woluminy i 709 egzemplarzy czasopism. Z bezpłatnego dostępu do Internetu skorzystały 784 osoby²⁸. Biblioteka pracuje w systemie bibliotecznym MAK +, który pozwala na objęcie komputeryzacją wszystkich procesów bibliotecznych: gromadzenia i opracowania wszystkich typów dokumentów, prowadzenia kontroli zbiorów, udostępniania, a także zamawianie książek w sieci. Dostęp do bazy dla użytkowników możliwy jest w systemie on-line z dowolnego komputera podłączonego do sieci Internetu. Na koniec 2013r. do elektronicznego katalogu wprowadzono 100% zbiorów.

Zdjęcie 30: Gminna Biblioteka Publiczna w Seceminie
– fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Biblioteka wyposażona jest także w sprzęt typu: drukarki, urządzenia wielofunkcyjne, kserokopiarki, czytniki kodów kreskowych.

W 2013r. biblioteka pozyskała dodatkowe fundusze w wysokości: 4994,96 zł z LGD Region Włoszczowski na wydanie i promocję Artystek Ludowych zamieszkujących teren Gminy. W roku 2013 biblioteka zorganizowała 20 różnych imprez, w tym m.in. spotkania autorskie, warsztaty itp.

1.5.5. Kultura

²⁸ Biblioteka pozyskała kwotę w wysokości 978,00 zł z Fundacji Orange na zapewnienie użytkownikom biblioteki darmowego dostępu do Internetu.

Animatorami działań o charakterze kulturalnym w gminie Secemin są przede wszystkim władze lokalne, które starają się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców w tym zakresie. Na terenie Gminy podejmowane są liczne inicjatywy kulturalne, sprzyjające promowaniu dziedzictwa oraz niepowtarzalnego dorobku duchowego i materialnego Gminy Secemin wpływając zarazem na jej rozwój. Wśród wydarzeń kulturalnych zaplanowanych na 2014 rok wymienić można następujące imprezy: koncerty kolęd, spotkania literackie, zabawy karnawałowe, dożynki, liczne turnieje sportowe, festyny rodzinne, konkursy, w tym m.in. na najładniejszy ogródek kwiatowy, na potrawę regionalną, a także imprezy okolicznościowe organizowane w szkołach i świetlicach z okazji obchodów różnych świąt m.in. Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Strażaka, Święta Niepodległości. Wśród wymienionych imprez są zarówno cykliczne jak i dopiero zainicjowane wydarzenia.

Dla wzbogacenia obecnego i kształtującego się dziedzictwa kulturowego Gminy Secemin nieoceniony jest wkład następujących twórców²⁹:

JAN WŁADYSŁAW GOSEK

Ksiądz kanonik (ur. 20.06.1900 – zm. 05.04.1985). Urodził się w Seceminie. Święcenia kapłańskie z rąk biskupa Fulmana otrzymał 21 VI 1925r. w Lublinie. Wikariusz w Krasnymstawie, prefekt w Janowie Lubelskim. Od 1930r. sprawował funkcję proboszcza w Blinowie, a od 1935 r. w Kaniem. Studiował prawo kanoniczne na KUL, magisterium uzyskał w 1936 roku. W 1938 roku rozpoczął budowę kościoła w Kaniem. W 1942 roku został proboszczem w parafii Piaski, gdzie odbudował kościół ze zniszczeń wojennych. Kanonik kapituły zamojskiej. W 1963 roku otrzymał probostwo w Rejowcu. Ks. Jan Gosek jest autorem książki pt. „Monografia Secemina w zestawie szkiców historyczno-obyczajowych (Oddziaływanie na ludność Secemina poprzez kulturę, religię, cywilizację, administrację,

²⁹ Notki biograficzne dotyczące twórców pochodzą ze strony internetowej: <http://www.secemin.pl>

gospodarkę ekonomiczną oraz zwyczaje panujące w Polsce)”.
Zdjęcie 31: Na zdjęciu ks. Jan Gosek. Fot. za: www.secemin.pl

JAN LOHMANN

Urodzony 02.07.1925r. - poeta i prozaik, członek Związku Literatów Polskich, Stowarzyszenia Pisarzy Polskich i krakowskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych. Urodził się w Seceminie w rodzinie ziemiańskiej z rodziny Jana i Marii z Szańkowskich. W okresie II wojny światowej członek Armii Krajowej. Za zasługi odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem "Polska Swemu Obrońcy". W latach 1945-46 był więźniem politycznym skazanym na 5 lat więzienia. Jego marzeniem było zostać malarzem. Był współzałożycielem Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy AK.

Jan Lohmann debiutował w 1960r. wierszem w dwutygodniku "Kamena" i prozą w miesięczniku "Odra". Wydał następujące powieści: "V przykazanie" (1986, 1989), "Spotkania z miastem" (1971, 1990), "Chłopiec z lasu. Podzwonne" (1979), "Nasz Dom" (1982), "Niezawisłość nad Wisłą" (1990), "Spotkanie z Matką Boską" (1997), "U początku" (2002); książki (opowiadania, proza poetycka, rysunki): "Niech żyje zając" (1999), "Najpiękniejsze i nienajpiękniejsze na 10 bezcennych godzin" (2004), "Ambaras" (2007), "Nad nami niebo" (2008), "Twój jestem" (2010). A także wiele opowiadań opublikowanych w prasie literackiej.

Zdjęcie 32: Na zdjęciu Jan Lohmann. Fot. za: www.secemin.pl

SABINA BĄK

Z domu Słoma. Urodziła we wsi Januszewice, gmina Kluczewsko. Od 1967 roku związała się z gminą Secemin, gdzie pracowała w Szkole Podstawowej aż do emerytury. Tutaj założyła rodzinę, mieszka i tworzy swoją poezję. W dzieciństwie dużo rysowała i malowała. W latach

szkolnych rozwijała swoje zainteresowania artystyczne, a w szczególności plastyczne. Bardzo ważną dziedziną życia dla Pani Sabiny Bąk jest poezja, a tematyka jej jest bardzo różnorodna, dotyczy spraw codziennych, wydarzeń społecznych, uroczystości lokalnych. Pojawiają się również wiersze o tematyce religijnej, refleksyjnej i patriotycznej. Wydała zbiorki poezji: „Rymowane Życie” (2010) oraz „W słońcu Secemina” (2013).

Zdjęcie 33: Promocja tomików poezji Pani Sabiny Bąk oraz Ewy Napory w Zespole Szkół w Seceminie. Fot. za: www.secemin.pl

EWA NAPORA

Z domu Borowska, urodziła się w Janowie Lubelskim. Obecnie mieszka w Kluczycach w Gminie Secemin. Swoje obrazy oddaje na cele charytatywne. Zainteresowania i zdolności plastyczne przejawiała od najmłodszych lat. Bardzo ważną dziedziną jej życia jest poezja, uwielbia podpatrywać przyrodę. Tematyka jej poezji jest różnorodna. Oprócz literackich i malarskich zainteresowań w dorosłym życiu zajęła się malarstwem i koronkarstwem. Uczestniczka w wielu konkursach literackich, zdobywczyni wielu nagród i wyróżnień, jest jurorem w Ogólnopolskim konkursie O Laur Wespazjana Kochowskiego w Szczekocinach. W 2012 roku otrzymała nagrodę starosty włoszczowskiego za całokształt twórczości oraz zaangażowanie w propagowanie różnych dziedzin kultury. Zajęła I miejsce w powiecie Włoszczowskim w plebiscycie „Kobieta Przedsiębiorcza 2012”, IV miejsce

w Województwie Świętokrzyskim. Jej twórczość literacka jest zawarta w tomikach: „Dogonić czas” (2006), „ U źródeł korzeni” (2007), „W zawirowanym świecie” (2008), „Szukam siebie” (2009), „ Wskazówka zegara” (2011) oraz „ Po latach” (2013).

Na terenie gminy Secemin działają następujące zespoły ludowe:

„BRZozOWIANKI”

Zespół związany z sołectwem Brzozowa powstał w 1993r. liczy obecnie 12 osób, w tym 11 pań i 1 mężczyznę. Zespół prężnie działa biorąc udział w imprezach organizowanych przez Ochotnicze Straże Pożarne i Urząd Gminy np. przeglądy zespołów ludowych, dożynki, obchody rocznicowe, Wigilie organizowane dla osób starszych i samotnych. Kierownikiem Zespołu jest obecnie Halina Bukowska.

„CYRANECZKA”

Zespół powstał w 2011 roku i kultywuje tradycje ludowe i występuje na różnych imprezach cyklicznych i okolicznościowych na terenie Gminy Secemin oraz Powiatu Włoszczowskiego. Obecnie zespół liczy 17 osób (15 pań i 2 mężczyzn). Osiągnięcia zespołu „Cyraneczka”: I miejsce za potrawy i dekorację stołu biesiadnego podczas Przeglądu Piosenki Biesiadnej we Włoszczowie w 2012r., I miejsce w Gminnym Przeglądzie Zespołów Ludowych w 2012r., I miejsce za stoisku w dorocznych targach Runa Leśnego we Włoszczowie w 2012r., III miejsce w regionalnym Przeglądzie Zespołów i Kapel Ludowych w Szczekocinach w 2013r. (wyróżnienie za śpiew a cappella). Kierownikiem muzycznym jest Maria Malinowska.

„PRZEPIÓRECZKA”

Zespół powstał w 1979 roku w 26-osobowym składzie. Obecnie liczy 12 osób, w tym 11 pań i 1 mężczyznę. „Przepióreczka” swój program prezentuje na przeglądach, festynach, dożynkach, widowiskach oraz imprezach regionalnych i lokalnych. W repertuarze zespołu, oprócz piosenek ludowych i przyśpiewek są również obrzędy związane z tradycją świętokrzyską: Kopanie ziemniaków, Narodziny chleba, Jak to ze Inem było, Majówka,

Herody, Pranie u Rozalki, Od Wielkiego Czwartku. Osiągnięcia Zespołu: III miejsce w III Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Regionalnych w 1980r. (nagroda pieniężna oraz dyplom uznania); II miejsce podczas Przeglądu Doroczne Obrzędy i Zwyczaje w 1997r. za wykonanie obrzędu „Od Wielkiego Czwartku...” (nagroda pieniężna oraz nagranie obrzędu przez telewizję regionalną); w latach 1998-2005 udział w Międzynarodowych Buskich Spotkaniach z folklorem - zdobycie nagród pieniężnych i rzeczowych za wykonanie obrzędów ludowych. Obecnie zespół bierze udział regularnie w imprezach: Runa Leśnego, Potrawy Regionalnej, Potrawy Biesiadnej we Włoszczowie. Przewodniczącą Zespołu jest Władysława Jarmuda.

„ZŁOTY KŁOS”

Istnieje od 1976 roku. Aktualnie w zespole występuje 10 pań, 4 panów i 4 muzykantów, a kierownikiem jest Teresa Kącka. "Złoty Kłos" jest utytułowanym zespołem, który wygrywał wiele konkursów, przeglądów. Obecnie prezentuje się podczas festynów, dożynek gminnych i powiatowych, uroczystości patriotycznych i kościelnych. W repertuarze zespołu są piosenki ludowe oraz obrzędy: Jasełka, Majówka, Oczepiny, Święty Szczepan, Dożynki "U Jaśnie Pana"³⁰. Osiągnięcia zespołu: uczestnictwo z sukcesami w różnego rodzaju przeglądach i konkursach zespołów ludowych, występy w Kazimierzu Dolnym, Busku-Zdroju, Częstochowie, Chorzowie i innych miastach; występy na Placu Sw. Piotra w Rzymie, rewizyta i występy w Berlinie, nagranie w polskim Radiu Kielce (występ został utrwalony na płycie CD). Warto podkreślić, że zespół upamiętnia swoją działalność w prowadzonej kronice. Obecnie Zespół przygotowuje się do obchodów 40-lecia istnienia. Opiekunem Zespołu jest Teresa Kącka.

1.5.6. Świetlice, domy ludowe i place zabaw

Dobrym przykładem miejsca, które skupia osoby aktywnie uczestniczące w życiu miejscowości jest **świątlica wiejska** – spełniająca rolę centrum aktywności społecznej, miejsca otwartego na każdego bez względu na status społeczny, wykształcenie, sytuację socjalno – bytową. Świątlica jest bowiem budynkiem lub pomieszczeniem przeznaczonym do spędzania czasu wolnego, rekreacji, rozwijania zainteresowań, a także integracji lokalnych społeczności. Poza **świątlicą środowiskową** utworzoną przy **Zespole Szkół w Seceminie** na

³⁰ http://www.powiat-wloszczowa.pl/index.php?akcja=kultura_zespoly

terenie Gminy Secemin działa **światlica w Marchocicach**³¹. Głównymi zadaniami świetlicy jest:

- troska o wychowanie dzieci,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży miejsca do spędzania wolnego czasu,
- pomoc rodzinom w prawidłowym wychowaniu dzieci,
- tworzenie optymalnych warunków rozwoju dziecka,
- zaspokajanie potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych,
- wzbogacanie potrzeb poprzez rozwijanie zainteresowań dzieci,
- propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego,
- zapewnienie dzieciom możliwości rozwoju społeczno-moralnego,
- pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- pomoc w odrabianiu prac domowych,
- rozwijanie umiejętności pracy indywidualnej oraz współdziałania w grupie.

W ramach pracy w świetlicy realizowane są zajęcia:

- rozwijające umiejętności manualne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, rysowanie, kolorowanie, wycinanie, wydzieranie, sklejanie),
- doskonalące umiejętność samodzielnego czytania,
- wzbogacające posiadane wiadomości, zaspokajające ciekawość świata (czytanie książek, rozmowy i pogadanki z dziećmi, zabawy tematyczne, gry dydaktyczne i edukacyjne),
- kształtujące umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy (konkursy, quizy, rozwiązywanie i układanie krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, układanki, zabawy tematyczne, odrabianie prac domowych),
- ćwiczące umiejętność zapamiętywania fragmentów tekstu wiersza, piosenki (inscenizacje, zajęcia muzyczne),
- wyzwalające ekspresję twórczą (pisanie bajek, opowiadań, prace plastyczne, zabawy konstrukcyjne, zabawy tematyczne, inscenizacje, zajęcia muzyczne),
- zwiększające sprawność fizyczną, wyrabiając koordynację ruchową (gry i zabawy ruchowe w sali i boisku szkolnym),

³¹ Gmina Secemin realizowała w latach 2009-2010 projekt „Modernizacja i remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Marchocice” z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - działanie „Odnowa i rozwój wsi”. Wartość inwestycji to kwota 231 677,00 zł, dofinansowanie z w/w programu wyniosło 142 424,00 zł, budżet gminy - 89 253,00 zł.

- relaksujące i wyciszające (relaks przy muzyce, oglądanie bajek, dowolne zabawy dzieci).

Z uwagi na fakt, że istnieje możliwość dofinansowania tworzenia świetlic ze środków Unii Europejskiej warto zwrócić uwagę, że pewien potencjał na wygospodarowanie pomieszczeń świetlicowych mają remizy Ochotniczych Straży Pożarnych.

Szansę na „przyspieszenie” rozwoju kulturalnego Gminy będzie stanowiło zakończenie realizacji projektu pn. Adaptacja pomieszczeń Gminnego Ośrodka Zdrowia w Seceminie na Gminne Centrum Kultury. Przedsięwzięcie to uzyskało dofinansowanie 228 529,00 zł w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Całkowita wartość projektu wyniosła 351 362,89 zł.

Część 2. Obszary problemowe

2.1. Zidentyfikowane problemy

Problemy (deficyty rozwojowe) Gminy Secemin zostały wskazane przez mieszkańców (metoda oddolna) w trakcie warsztatów i konsultacji społecznych. Wśród problemów ujawnionych przez mieszkańców Gminy najczęściej wymieniano:

- zły stan dróg,
- mała liczba chodników,
- brak kanalizacji,
- słaby dostęp do świetlic środowiskowych,
- mała liczba placów zabaw
- mała przedsiębiorczość mieszkańców
- niewystarczająca liczba miejsc pracy.

Poszczególne deficyty rozwojowe zidentyfikowane podczas spotkań warsztatowych z mieszkańcami Gminy Secemin zaprezentowano w poniższych tabelach. Uwzględniono w nich problemy wymienione podczas spotkań z sołtysami i radnymi oraz z mieszkańcami wszystkich sołectw. Wskazano również na problemy rozwojowe Gminy dostrzeżone przez młodzież, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz rolników. Każdorazowo w tabeli umieszczono komentarz dotyczący propozycji rozwiązania zidentyfikowanego problemu.

Tabela 36: Podsumowanie problemów infrastrukturalnych wskazanych przez mieszkańców Gminy Secemin podczas spotkań warsztatowych realizowanych w procesie tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.

Infrastruktura drogowa wraz z infrastrukturą towarzyszącą						
	L.p.	Problem i jego opis	Data zgłoszenia	Szacowany koszt rozwiązania problemu	Komentarze	
Drogi powiatowe	1.	Budowa chodników oraz oświetlenia ulicznego wzdłuż drogi powiatowej na odcinku około 700 m w miejscowości Bichniów	28.03.2014 06.04.2014	250 000 zł	Zadanie powiatu. Plusem dla tej inwestycji jest to, że przy tej drodze może rozwijać się budownictwo jednorodzinne.	
	2.	Budowa chodników w miejscowości Bichniów	28.03.2014 06.04.2014	100 000 zł – koszt wybudowania 1km chodnika	Jest to inwestycja uzasadniona w obszarach zabudowanych.	
	3.	Budowa chodników w miejscowości Wałkonowy Dolne	22.05.2014			
	4.	Powycinanie krzaków wychodzących na pas drogi w miejscowości Marchocice	05.04.2014	Brak danych	Zadanie dla zarządcy drogi – Powiatowego Zarządu Dróg we Włoszczowie	
Drogi gminne	Oświetlenie	5.	Oświetlenie drogowe w miejscowości Maleniec	28.03.2014	1000 zł koszt jednej latarni 500 zł koszt wykonania metra linii kablowej 5000 zł koszt projektu	Zadania własne Urzędu Gminy Secemin.
		6.	Dokończenie oświetlenia w miejscowości Czaryż	06.04.2014		
		7.	Oświetlenie tzw. cegielni (ok. 3-4 lampy) w miejscowości Dąbie	28.03.2014 07.05.2014		
		8.	Przywrócenie oświetlenia w miejscach zgłaszanych przez mieszkańców w miejscowości Dąbie	07.05.2014		

Modernizacja nawierzchni dróg gminnych	9.	Zmiana oświetlenia ulicznego lub jego uzupełnienie w miejscowości Marchocice	28.03.2014 05.04.2014		
	10.	Potrzeba budowy 1 słupa oświetlenia ulicznego przy skrzyżowaniu w miejscowości Międzylesie	05.04.2014		
	11.	Dokończenie oświetlenia ulicznego w miejscowości Wola Czaryska	06.04.2014		
	12.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego w miejscowości Żeliszawiczki	28.03.2014		
	13.	Dokończenie modernizacji dróg gminnych w miejscowości Bichniów chodzi o tzw. „nakładką asfaltową”	28.03.2014	ok 50 000 za 1km utwardzania drogi ok 200 000 zł za 1km nakładki asfaltowej ok 300 000 zł za budowę 1km pełnej nawierzchni asfaltowej w przypadku drogi z Maleńca do Brzozowej, która ma już utwardzoną podbudowę koszt 100m nawierzchni można szacować na poziomie ok 200 000zł	Remonty i budowa infrastruktury drogowej gminnej jest zadaniem Urzędu Gminy Secemin. Utwardzanie dróg gminnych jest zadaniem Urzędu Gminy Secemin. Utwardzanie dróg wewnętrznych jest zadaniem ich właścicieli. W pierwszej kolejności powinny być realizowane inwestycje skoncentrowane wokół podnoszenia standardu dróg przy których usytuowane są zamieszkałe zabudowania do rangi dróg asfaltowych (nakładka lub pełna nawierzchnia).
	14.	Modernizacja 2 odcinków drogi w miejscowości Bichniów, jeden w kierunku Czaryża, a drugi w kierunku Secemina	06.04.2014		
	15.	Połączenie dróg w miejscowości Bichniów	06.04.2014		
	16.	Modernizacja drogi poprzez budowę nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej z Maleńca do Brzozowej	28.03.2014 04.04.2014		
	17.	Modernizacja nawierzchni drogi na asfaltową na drodze gminnej na osiedlu domków letniskowych w Gabrielowie oraz dokończenie dojazdu do przystanku w miejscowości Gabrielów	28.03.2014 04.04.2014		
	18.	Przedłużenie drogi o ok. 200m w miejscowości Dąbie ze względu na rozbudowę wsi	28.03.2014 07.04.2014		
	19.	Modernizacja nawierzchni drogi poprzez położenie asfaltu na drodze gminnej z miejscowości Wola Kuczkowska do Cegielni w miejscowości Dąbie	28.03.2014 07.04.2014		

20.	Modernizacja drogi z miejscowości Krzepice do miejscowości Czarnagóra	28.03.2014	<p>Należy się liczyć z tym, że ze względu na ograniczone koszty zdarzają się opóźnienia terminu realizacji budowy nawierzchni asfaltowej na odcinkach priorytetowych wynikające z faktu, że przyjęto strategię uprzedniego kilkakrotnego utwardzenia danej drogi (pokaźne nierówności i duża wilgotność tego terenu), aby wzmocnić podbudowę i zapobiec zniszczeniu nowej nawierzchni (droga z Małeńca do Brzozowej).</p> <p>Budowa nawierzchni asfaltowej na terenach rekreacyjnych nie jest inwestycją priorytetową dla Gminy (chodzi o drogę w Gabrielowie), a w przypadku dążenia do zachowania naturalnego ukształtowania terenu w obszarach rekreacyjnych warto rozważyć zasadność budowy nawierzchni asfaltowej w tych miejscach.</p>
21.	Modernizacja drogi w Krzepicach od kapliczki w kierunku miejscowości Celiny	28.03.2014	
22.	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Marchocice	28.03.2014 05.04.2014	
23.	Utrzymanie drogi (naprawianie dziur) w miejscowości Marchocice	05.04.2014	
24.	Utwardzenie drogi gminnej na odcinku ok. 200 m w miejscowości Międzyzlesie	05.04.2014	
25.	Przeniesienie własności z PKP na Gminę oraz modernizacja drogi od mostu do mostu PKP w miejscowości Międzyzlesie	05.04.2014	
26.	Wyznaczenie drogi gminnej po obowiązującym trakcie - od posesji p. Mieczysława Gila – od drogi wojewódzkiej w kierunku wschód w miejscowości Psary	07.04.2014	
27.	Modernizacja gminnej infrastruktury drogowej wraz z chodnikami w miejscowości Wola Czaryska	06.04.2014	
28.	Modernizacja dróg i poboczy w miejscowości Krzepin	28.03.2014	
29.	Modernizacja nawierzchni asfaltowej na drogach gminnych w miejscowości Psary	28.03.2014 07.04.2014	
30.	Utwardzenie dróg dojazdowych do pól w miejscowości Bichniów	28.03.2014	
31.	Poprawa stanu dróg dojazdowych do pól w miejscowości Celiny	28.03.2014	

Chodniki	32.	Utwardzenie dróg dojazdowych do pól w miejscowości Marchocice	05.04.2014		
	33.	Poprawa nawierzchni dróg polnych w miejscowości Wola Czaryska	28.03.2014 06.04.2014		
	34.	Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Ropocice ok. 500 m	22.05.2014		
	35.	Dokończenie drogi gminnej w miejscowości Ropocice w kierunku Zakrzowa	22.05.2014		
	36.	Połączenie drogi od stacji PKP w Żeliszawiczkach do przejazdu w Międzyzlesiu	22.05.2014		
	37.	Naprawa/utwardzenie dróg gminnych w miejscowości Żeliszawice	22.05.2014		
	38.	Budowa chodnika dla pieszych w miejscowości Kuczków	07.04.2014	100 000 zł- szacunkowy koszt wybudowania chodnika 1km	Budowa chodników przy drogach gminnych jest zadaniem Urzędu Gminy Secemin. Realizacja związanych z tym inwestycji jest uzasadniona w terenie zabudowanym. W pierwszej kolejności zrealizowane powinny być inwestycje w tych miejscach, gdzie istnieje realne niebezpieczeństwo potrąceń, wypadków z udziałem pieszych
	39.	Budowa chodnika wraz z poszerzeniem drogi w miejscowości Międzyzlesie	05.04.2014		
	40.	Budowa chodników przy wszystkich drogach w miejscowości Psary	07.04.2014		
	41.	Budowa chodników w miejscowości Secemin	04.04.2014		
	42.	Budowa chodnika wzdłuż miejscowości Wola Czaryska	28.03.2014 06.04.2014		
	43.	Budowa chodników w miejscowości Żeliszawiczki	28.03.2014		

		44.	Budowa chodnika przy przystanku w Wałkonowach Dolnych ok. 20m	22.05.2014		
		45.	Budowa chodnika na drodze gminnej w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014		
		46.	Poprowadzenie chodnika przez całą miejscowość Żeliszawice	22.05.2014		
		47.	Chodnik od torów do p. Sprawki i oznakowane przejście dla pieszych w miejscowości Żeliszawice	22.05.2014		
Oznakowanie		48.	Oznakowanie tablicami wszystkich miejscowości na terenie gminy (np. miejscowość Bichniów)	28.03.2014 06.04.2014	500 zł – szacunkowy koszt jednego znaku z podstawą	Zadanie Urzędu Gminy Secemin. Jest to jedna z priorytetowych inwestycji o wysokiej randze ze względu na utrudniony dojazd do posesji rozproszonych.
		49.	Umieszczenie na terenie Gminy oznakowania mówiącego o sposobie dojazdu do poszczególnych posesji (zgłaszający: mieszkańcy miejscowości Krzepin)	28.03.2014		
		50.	Oznakowanie ulic w formie numerycznej w miejscowości Psary	7.04.04.2014		
		51.	Wprowadzenie tablic informujących o numeracji posesji w danym kierunku w miejscowości Wola Czaryska.	28.03.2014 06.04.2014		
Przystanki		52.	Remont przystanku w miejscowości Dąbie	28.03.2014 7.04.2014	1 000 zł – 10 000 zł szacunkowy koszt jednej wiaty	W przypadku przystanku w Woli Czaryskiej rozwiązanie problemu zostało omówione podczas dyskusji mieszkańców z Wójtem. Zaproponowano daszek przytwierdzony do ściany strażnicy OSP.
		53.	Remont wiaty przystankowej w miejscowości Wałkonowy Dolne	28.03.2014		
		54.	Przystanki autobusowe (bezpieczne) w miejscowości Wola Czaryska	6.04.2014		

		55.	Zakup wiaty na przystanek w miejscowości Ropocice	22.05.2014		
		56.	Remont wiaty przystanku w miejscowości Wałkonowy Dolne	28.03.2014 22.05.2014		
		57.	Wiata przystankowa na dworcu PKP w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014		
	Pozostałe problemy	58.	Zabezpieczenie zjazdu z drogi wojewódzkiej w miejscowości Gabrielów (barierki ochronne) - zjazd do posesji w kierunku miejscowości Aleksandrów	04.04.2014	-	Zadanie Urzędu Gminy Secemin. Wykorzystane zostaną barierki odzyskane z remontu drogi w Seceminie.
		59.	Wyczyszczenie poboczy w miejscowości Międzylesie	05.04.2014	1 000 zł	Zadanie dla funduszu sołectkiego. Za to zadanie odpowiadają właściciele posesji.
Infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna i melioracyjna						
	L.p.	Problem i jego opis		Data zgłoszenia	Przybliżony koszt rozwiązania problemu	Komentarze
Infrastruktura wodociągowa	60.	Budowa wodociągu w miejscowości Pniaki		28.03.2014 04.04.2014	500 000 zł – koszt wybudowania 1 km sieci wodociągowej	Budowa sieci wodociągowej jest zadaniem Urzędu Gminy Secemin. Rozwiązanie problemów związanych z naprawą lub wymianą hydrantów jest zadaniem Gminnej Spółki Wodnej.
	61.	Naprawa lub wymiana hydrantów w Brzozowej		04.04.2014		
	62.	Doprowadzenie wody do nowopowstałych działek (nr działek: 140 do 34 działek) w miejscowości Dąbie (elektryczność do tych działek będzie doprowadzona w 2014 roku)		07.04.2014		

	63.	Doprowadzenie wody do przysiółka Cegielna w miejscowości Dąbie	28.03.2014 07.04.2014		
Infrastruktura kanalizacyjna	64.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Bichniów	28.03.2014 06.04.2014	10.000 zł - 15.000 zł - całkowity koszt przydomowej oczyszczalni ścieków z transportem, montażem i uruchomieniem. Mieszkańcy partycypują w kosztach przyłączy.	Przy słabym zagęszczeniu budynków i braku użytkowania wielu z nich najbardziej zasadne jest budowanie grupowych/indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków. Urząd Gminy powinien zlecić opracowanie wdrożenia różnych rozwiązań związanych z kanalizacją Gminy Secemin. Opracowanie takie powinno odpowiedzieć na pytanie: - gdzie najlepiej z punktu widzenia ekonomicznego budować kanalizację, gdzie przydomowe oczyszczalnie ścieków, a gdzie szczelne szamba? Zwiększenie procentu skanalizowania Gminy będzie największym wyzwaniem dla Gminy Secemin na najbliższe lata.
	65.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Czaryż	06.04.2014		
	66.	Doprowadzenie sieci kanalizacyjnej do Cegielni w miejscowości Dąbie	07.04.2014		
	67.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Kuczków	07.04.2014		
	68.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Krzepin	28.03.2014		
	69.	Budowa sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Międzylesie	05.04.2014		
	70.	Budowa sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Psary	28.03.2014 07.04.2014		
	71.	Przyłączenie budynku PKP do miejskiej sieci kanalizacyjnej w miejscowości Psary	07.04.2014		
	72.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków lub sieci kanalizacyjnej w miejscowości Wola Czaryska	28.03.2014 06.04.2014		
	73.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Żeliszawiczki	28.03.2014 22.05.2014		
	74.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Wałkonowy Dolne	22.05.2014		

	75.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Żeliszawice	22.05.2014		
Rowy i melioracja	76.	Wykopanie rowów, odwodnienie terenów, utrzymanie właściwego stanu wód w miejscowości Gabrielów, Brzozowa, Pniaki i Maleniec	04.04.2014	10 000 zł – koszt wyczyszczenia i udrożnienia 1 km rowów melioracyjnych 500 zł – koszt wyczyszczenia niewielkiego zbiornika bezodpływowego	Utrzymywanie drożności rowów i właściwego stanu wód jest zadaniem Gminnej Spółki Wodnej na terenach będących własnością Gminy Secemin oraz właścicieli działek na terenach prywatnych. W przypadku zaniedbanych zbiorników należy raczej je oczyszczać niż zasypać ze względu na ryzyko nadmiernego nawodnienia okolicznych działek. Jest to zadanie Gminnej Spółki Wodnej lub Rady Sołectkiej, ewentualnie prywatnych właścicieli rewitalizowanych terenów.
	77.	Udrożnienie rowów melioracyjnych w miejscowości Dąbie	07.04.2014		
	78.	Wykopanie rowu od skrzyżowania Kuczków-Dąbie do rowu melioracyjnego koło cmentarza (obecnie woda zalewa drogę, co powoduje jej pęknięcia) w miejscowości Dąbie	07.04.2014		
	79.	Poprawa przepustów na rowach i rzece w miejscowości Krzepin	28.03.2014		
	80.	Oczyszczenie rowów melioracyjnych w miejscowości Marchocice	28.03.2014 05.04.2014		
	81.	Wyczyszczenie basenu przeciwpożarowego w miejscowości Bichniów	28.03.2014 06.04.2014		
	82.	Oczyszczenie i ukształtowanie byłego zbiornika wodnego w miejscowości Celiny	28.03.2014		
	83.	Naprawa urządzeń melioracyjnych na łąkach w obrębie geodezyjnym Wola-Wolica, Kuczków	07.04.2014		
	84.	Budowa lub remont mostu na rzece w miejscowości Marchocice	05.04.2014		
	85.	Budowa kanalizacji i kanałów burzowych (po deszczu powstaje „basen” przy kościele) w miejscowości Psary	07.04.2014		
	86.	Remont zbiorników wodnych w miejscowości Psary	28.03.2014		

	87.	Zabezpieczenie głębokich rowów melioracyjnych w miejscowości Wola Czaryska	28.03.2014 06.04.2014		
Infrastruktura gazociągowa					
L.p.	Problem i jego opis		Data zgłoszenia	Komentarz	
88.	Gazyfikacja miejscowości Marchocice		05.04.2014	Z punktu widzenia inwestora (zakładu gazowniczego) jest to nieopłacalne, bo jest mało gospodarstw, a w dodatku są rozproszone powierzchniowo. Powstał projekt realizacji gazociągu przez dwie grupy gazownicze (Karpacką i Śląską), ale nie został on zrealizowany z powodu małej rentowności.	
89.	Podłączyć gaz ziemny w miejscowości Żeliszawiczki z budowanej nitki w Gminie Włoszczowa		22.05.2014		
Pozostałe problemy związane z infrastrukturą techniczną					
L.p.	Problem i jego opis		Data zgłoszenia	Przybliżony koszt rozwiązania problemu	Komentarz
90.	Wyłożenie kostką brukową powierzchni wokół pomnika mieszkańców miejscowości Bichniów pomordowanych przez hitlerowców w czasie II wojny światowej		28.03.2014 06.04.2014	ok 200 zł za tonę kostki granitowej, ok 50 zł za 1m ² ułożenia	Dbłość o miejsca pamięci narodowej jest ważnym zadaniem.
91.	Budowa ścieżki rowerowej do Secemina z miejscowości Marchocice		05.04.2014	150 zł za m ²	Inwestycja podniosłaby atrakcyjność turystyczną Gminy.
92.	Założenie „solarów” słonecznych/instalacji fotowoltaicznych w celu oszczędzania energii elektrycznej i ogrzewania na świetlicy w miejscowości Marchocice		28.03.2014	12 000 zł	W przypadku realizacji cyklicznych zajęć animacyjnych odbywających się w świetlicy jest to ważna inwestycja.
93.	Renowacja parku w miejscowości Wola Czaryska		6.04.2014	400 zł – koszt 1 ławki 2 000 zł – projekt	Z punktu widzenia zadbania o obiekt będący miejscem spotkań mieszkańców i wizytówką

			10 000 – koszt wybudowania 100m alejki	miejsowości i regionu (obok m.in. Fortalicji) jest to inwestycja godna uwagi.
94.	Pompy ciepła (źródła odnawialne) dla mieszkańców w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014	-	Wszelkie inwestycje w prywatnych posesjach (solary, fotowoltaika, pompy ciepła) są zadaniem właścicieli posesji i Gmina nie może partycypować w tych kosztach.

Tabela 37: Podsumowanie problemów gospodarczych wskazanych przez mieszkańców Gminy Secemin podczas spotkań warsztatowych realizowanych w procesie tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.

Obszar gospodarczy					
	L.p.	Problem i jego opis	Data zgłoszenia	Przybliżony koszt rozwiązania problemu	Komentarze
Własność działek	1.	Potrzeba lepszego zagospodarowania parku w Czaryżu	6.04.2014	200 000 zł	Zadanie Urzędu Gminy Secemin przy udziale konserwatora zabytków.
	2.	Uregulowanie/wykup działki obok remizy strażackiej w miejscowości Bichniów	28.03.2014	ok. 6-7 zł/m ² działki budowlanej	Zadania Urzędu Gminy Secemin.
	3.	Zakup działki na plac zabaw w miejscowości Brzozowa	28.03.2014 04.04.2014		
	4.	Pomoc w przejęciu działki wspólnoty wiejskiej, na której znajduje się staw i zlewnia mleka (propozycja: kółko rybackie, plac zabaw, świetlica, klub) w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014	Koszty pracy prawnika.	Zadanie do zrealizowania pod patronatem Urzędu Gminy Secemin.
Przedsiębiorczość i miejsca pracy	5.	Potrzeba funkcjonowania małych przedsiębiorstw w miejscowości Bichniów	06.04.2014	Tutaj można wymienić m.in. następujące koszty: Koszt działek przeznaczonych na cele inwestycyjne. Budowa Centrum Informacyjnego lub adaptacja lokalu. Obniżenie wysokości stawek podatku od	Zadania własne Urzędu Gminy Secemin.
	6.	Mała liczba miejsc pracy - główny problem miejscowości Secemin	28.03.2014		Bezpośrednio odpowiadają przedsiębiorcy z terenu Gminy Secemin, pośrednio Urząd Gminy Secemin.
	7.	Centrum informacji dla ewentualnych inwestorów w miejscowości Secemin	28.03.2014		
	8.	Rozwój przedsiębiorczości poprzez "ściągnięcie" na teren Gminy inwestorów z kapitałem	28.03.2014 04.04.2014		

	9.	Pomoc w stworzeniu miejsc pracy w miejscowości Żelislawiczki	22.05.2014	nieruchomości lub od środków transportu	
Komunikacja zbiorowa	10.	Poprawa połączeń komunikacyjnych w miejscowości Bichniów	06.04.2014	Istnieje możliwość dopłacania przez samorząd Gminy Secemin do przejazdów prywatnych przewoźników jak robią to np. podkieleckie gminy, ale wydaje się to zupełnie niezasadne inwestowanie rokrocznie np. 300 tys. zł tytułem dopłaty za kursy w miejsca gminy gdzie niewielu mieszkańców jeździ. Mamy świadomość problemu, ale rozwiązaniem nie jest dopłacanie do tego tematu przy ograniczonych środkach budżetowych.	Realizacja tego zadania uzależniona od prywatnych przewoźników.
	11.	Poprawa komunikacji (PKS, BUS) w miejscowości Brzozowa	04.04.2014		Realizacja tego zadania uzależniona od prywatnych przewoźników.
	12.	Rozwój komunikacji transportowej w miejscowości Krzepin	28.03.2014		Realizacja tego zadania uzależniona od prywatnych przewoźników.
	13.	Zamontowanie przystanku dla busów w miejscowości Międzylesie	05.04.2014		
	14.	Problem komunikacji z województwem śląskim (Szczekociny, Koniecpol)	28.03.2014		
	15.	Mała liczba połączeń komunikacyjnych w kierunku Częstochowy-Katowic	04.04.2014		
	16.	Wznówić komunikację w stronę Częstochowy z miejscowości Secemin	04.04.2014		
17.	Zwiększenie ilości autobusów komunikacji w miejscowości Wola Czaryska	28.03.2014 06.04.2014			

Ekologia	18.	Zapewnienie „solarów” dla mieszkańców w miejscowości Międzylesie	05.04.2014	Brak danych.	Zadania dot. prywatnych gospodarstw domowych nie są zadaniem własnym Gminy
	19.	Budowa ogniw fotowoltaicznych w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014		Zadania dot. prywatnych gospodarstw domowych nie są zadaniem własnym Gminy
	20.	Zapewnienie kolektorów słonecznych w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014		Zadania dot. prywatnych gospodarstw domowych nie są zadaniem własnym Gminy
	21.	Problem z azbestem w miejscowości Bichniów	06.04.2014	Brak danych.	Zadanie Urzędu Gminy Secemin. Obecne środki finansowe stanowią wsparcie na usuwanie azbestu (jego wywóz), ale środki na nowe pokrycia dachowe muszą być pokrywane przez mieszkańców.
	22.	Potrzeba dofinansowanie wymiany eternitu w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014		
Bezpieczeństwo	23.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez przywrócenie działalności Komisariatu Policji w miejscowości Secemin	04.04.2014	Brak danych.	Zadanie dla Policji oraz GDDKiA na wniosek Urzędu Gminy Secemin.
	24.	Budowa progu zwalniającego w miejscowości Marchocice	05.04.2014		Zadania dla zarządcy drogi.
	25.	Przejście dla pieszych koło przystanków PKS w miejscowości Żeliszawiczki oraz w miejscowości Miny.	22.05.2014		Niewielki koszt zadania powoduje, że powinno być ono szybko zrealizowane, gdyż chodzi jedynie o pomalowanie pasów tzw. „zebry”.
Edukacja	26.	Nowe przedszkole ze żłobkiem w miejscowości Secemin	28.03.2014	400 000 zł – koszt Gminy Secemin (20% udziału w całej inwestycji)	Zadania Urzędu Gminy Secemin.

	27.	Poszerzyć ofertę szkół dla dzieci i młodzieży (modernizacja boisk sportowych, zajęć kulturalnych) w miejscowości Secemin	28.03.2014 04.04.2014	200 000 zł – koszt budowy boiska wielofunkcyjnego Koszt realizacji pozostałych problemów trudno oszacować ze względu na ich ogólnikowe sformułowanie.	Zadanie Urzędu Gminy Secemin i Zespołu Szkół w Seceminie
	28.	Rozbudowa przedszkola w miejscowości Secemin	04.04.2014	Brak danych.	Postulaty/ propozycje inwestowanie w budynki oświatowe na terenie Gminy Secemin przy utrzymującej się tendencji spadającej liczby uczniów są wyrazem chęci mieszkańców „rozwoju” tych placówek, ale patrząc realnie po „gospodarsku” są to inwestycje na które nie stać Gminy Secemin.
	29.	Dofinansowanie szkoły publicznej w miejscowości Psary	28.03.2014 07.04.2014	Roczny koszt utrzymania przez Urząd Gminy szkoły publicznej w Psarach jest dosyć wysoki przy spadającej liczbie uczniów	
Poprawa estetyki wsi	30.	Nowa tablica ogłoszeniowa w miejscowości Celiny	28.03.2014	200 zł	Zadanie dla rady sołeckiej.
	31.	Poprawa estetyki ulic, traktów pieszych i rowerowych w miejscowości Secemin	28.03.2014	Brak danych.	Zadania dla Urzędu Gminy Secemin.
	32.	Potrzeba zagospodarowania placu i zabezpieczenia ujęcia wody w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014		Odnosnie inwentaryzacji pomników przyrody na terenie Gminy ich wykaz jest prowadzony przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
	33.	Potrzeba stworzenia odpowiednich warunków pod zabudowę jednorodzinna w miejscowości Secemin	04.04.2014		

	34.	Potrzeba inwentaryzacja pomników przyrody na terenie Gminy Secemin (problem dostrzeżony przez mieszkańców miejscowości Czaryż)	06.04.2014		
	35.	Potrzeba zagospodarowania pozostałych lokalnych obszarów pod względem turystycznym (pomniki przyrody, miejsce kultu religijnego) w miejscowości Wola Czaryska	06.04.2014		
Nazwy ulic	36.	Wprowadzić nazewnictwo ulic w miejscowości Psary	28.03.2014	Brak danych.	Tego typu działanie pociąga za sobą koszty administracyjne związane z wymianą dokumentów przez wszystkich mieszkańców. Wydaje się, że zasadniejsze jest wprowadzenie dobrego oznakowania.
	37.	Wprowadzić nazewnictwo ulic w miejscowości Żeliszawiczki	28.03.2014		
	38.	Utrzymać dalszą działalność Poczty Polskiej, Banku, Posterunku w miejscowości Secemin	04.04.2014	Brak danych.	Realizacja uzależniona jest od właścicieli każdej z tych instytucji (poczta, bank) lub od władz wojewódzkich Policji.

Tabela 38: Podsumowanie problemów społecznych wskazanych przez mieszkańców Gminy Secemin podczas spotkań warsztatowych realizowanych w procesie tworzenia Strategii rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.

Obszar społeczny						
		L.p.	Problem i jego opis	Data zgłoszenia	Przybliżony koszt rozwiązania problemu	Komentarze
Uczestnictwo w kulturze i organizacja czasu wolnego	Organizacja czasu	1.	Organizacja i wyposażenie klubów zainteresowań w świetlicy (Klub Seniora) w miejscowości Brzozowa	28.03.2014 04.04.2014	ok 20 zł/h pracy animatora czasu wolnego lub osoby prowadzącej szkolenie	Zadanie dla Gminnego Centrum Kultury. Warto poszukać osób, które w ramach wolontariatu poprowadzą takie zajęcia (uczniowie gimnazjum, Liceum, Technikum). W działania na rzecz organizacji wolnego czasu mieszkańców muszą także zaangażować i włączyć się sami mieszkańcy np. poprzez zaangażowanie w różne inicjatywy oddolne, działalność stowarzyszeń. Z uwagi na fakt, iż co 4 mieszkańiec Gminy jest osobą po 61 roku życia należy opracować projekt i pozyskać na niego środki dotyczące obsługi komputera dla osób starszych (pomysł mieszkańców miejscowości Secemin).
		2.	Zajęcia z dziećmi na świetlicy (kółka zainteresowań) w miejscowości Marchocice	28.03.2014		
		3.	Potrzeba większej liczby zajęć dla seniorów, spotkań w miejscowości Psary	07.04.2014		
		4.	Istnieje potrzeba pozyskania środków na opiekę dla dzieci (dzieci spędzają czas na przystanku) i dla seniorów (opieka pielęgnacyjno-opiekuńcza) w miejscowości Psary	07.04.2014		
		5.	Potrzeba powstania świetlicy szkolno-środowiskowej w budynku szkoły i dzięki temu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci w miejscowości Psary	07.04.2014		
		6.	Aktywizacja młodych osób w różnych kołach zainteresowań w miejscowości Secemin	04.04.2014		
		7.	Działalność kulturalna – istnieje potrzeba organizowania większej liczby spotkań ludzi starszych w miejscowości Secemin	04.04.2014		

Imprezy, festyny i inicjatywy kulturalne	8.	Potrzeba szkolenie z obsługi komputerów dla osób starszych w miejscowości Secemin	04.04.2014		
	9.	Należy kultywować obrzędy ludowe w miejscowości Secemin, aby nie „zagięły”	04.04.2014		
	10.	Potrzeba miejsc rozwoju dla młodzieży (boisko, place zabaw) w miejscowości Wola Czaryska	06.04.2014		
	11.	Potrzeba dodatkowych zajęć dla dzieci w miejscowości Żelislawiczki	22.05.2014		
	12.	Potrzeba organizacji zajęć pozalekcyjne dla dzieci w miejscowości Żelislawice	22.05.2014		
	13.	Zorganizowanie orkiestry dętej przy OSP Secemin lub przy Zespole Szkół w miejscowości Secemin	04.04.2014		
	14.	Organizacja festynu dla mieszkańców/dla kobiet warsztaty w miejscowości Międzylesie	05.04.2014	10 000 zł – koszt imprezy masowej dla ok. 1000 osób 1000 zł – koszt 1szt. stroju ludowego 200 zł – koszt udziału 1 osoby w wyjeździe integracyjnym	Zadania do realizacji dla Gminnego Ośrodka Kultury/ referatu kultury w strukturze Urzędu Gminy Secemin. W przypadku organizacji festynów i warsztatów w miejscowości Międzylesie może pomóc Związek Łowiecki JENOT, który udostępnia mieszkańcom Międzylesia leśniczówkę i działkę. W przypadku festynów rodzinnych warto również rozważyć działania charytatywne (np. rozprowadzanie cegiełek na budowę placów zabaw, boisk itd.).
	15.	Potrzeba organizacji większej liczby imprez masowych w miejscowości Secemin promujących Secemin i Gminę	28.03.2014		
	16.	Potrzeba organizacji imprez integracyjnych dla mieszkańców (programy cykliczne integrujące młodych i starsze pokolenia) w miejscowości Marchocice	28.03.2014		
	17.	Wspieranie inicjatyw kulturalnych w miejscowości Brzozowa - kultywowanie tradycji ludowych, dofinansowanie działalności zespołów ludowych – m.in. zakup strojów	04.04.2014		
	18.	Potrzeba, aby na terenie Gminy Secemin działał Gminny Dom Kultury (podtrzymywanie tradycji i obrzędów ludowych, lokalnych) - miejsce	28.03.2014		

Miejsca spotkań i pędzania czasu wolnego oraz zagospodarowanie terenu wokół nich	Remizy OSP		spotkań dla różnych grup wiekowych (młodzież, ludzie "dojrzały", seniorzy) w miejscowości Secemin			
		19.	Potrzeba większej integracji społeczno-kulturowej (organizowanie spotkań, wycieczek, imprez okolicznościowych) w miejscowości Wola Czaryska	06.04.2014		
		20.	Mało aktywnie działające Koło Gospodyń Wiejskich miejscowości Bichniów	06.04.2014		
		21.	Potrzeba propagowania kultury wiejskiej poprzez tworzenie zespołów ludowych i kontynuację tradycji lokalnych w Woli Czaryskiej	06.04.2014		
	22.	Potrzeba wyremontowania i ogrodzenia remizy w miejscowości Bichniów	06.04.2014	100 000 zł – 200 000 zł szacunkowy koszt wymiany stolarki oraz remontu wężła sanitarnego oraz innych prac adaptacyjnych i wyposażenia w budynku OSP	Według władz Urzędu Gminy Secemin społeczność druhów OSP jest aktywna i chętna do współpracy, więc poza finansowaniem z budżetu gminy mogliby spróbować pozyskać środki z organizacji jakiegoś lokalnego święta, festynu itp. (np. rozprowadzając cegielki na remont strażnicy) lub pozyskując dotację ze środków zewnętrznych.	
	23.	Potrzeba remontu pomieszczeń budynku Remizy OSP w miejscowości Brzozowa np. poprzez utworzenie świetlicy wiejskiej (wymiana podłóg, okien, docieplenie itp.) oraz zakup wyposażenia (ławki i krzesła)	28.03.2014 04.04.2014			
	24.	Potrzeba niwelacji placu za budynkiem OSP w miejscowości Wałkonowy Dolne na boisko piłkarskie	28.03.2014			
25.	Potrzeba zagospodarowania terenu przy remizie na cele rekreacyjne w miejscowości Kuczków	07.04.2014				
26.	Potrzeba zakupu samochodu strażackiego dla OSP w miejscowości Wałkonowy Dolne	22.05.2014				
27.	Potrzeba zabezpieczenie sprawności działania miejscowych jednostek OSP pod względem technicznym – problem zgłoszony w Woli Czaryskiej	06.04.2014				

Świetlice	28.	Budowa świetlicy w miejscowości Międzylesie	05.04.2014	-	Brak uzasadnienia ze względu na małą liczbę mieszkańców (aktualnie 66) i możliwość korzystania z leśniczówki	
	29.	Istnieje potrzeba zabezpieczenia opału na zimę na świetlicę wiejską w miejscowości Marchocice	05.04.2014	1 000 zł/rok	Zadanie dla funduszu sołeckiego.	
	30.	Potrzeba budowy budynku gospodarczego przy świetlicy w miejscowości Marchocice	05.04.2014	3 000 zł	Zadanie dla Urzędu Gminy Secemin lub funduszu sołeckiego – zakup gotowego „domku ogrodowego” lub garażu lub zamówienie u lokalnego stolarza	
	31.	Potrzeba remontu budynku po byłym sklepie, który ma być świetlicą wiejską w miejscowości Krzepin	28.03.2014	100 000 zł	Mieszkańcy poszczególnych miejscowości są bardzo aktywni, zatem inwestowanie w świetlicę jest uzasadnione.	
	32.	Potrzeba świetlicy dostępnej dla wszystkich mieszkańców w miejscowości Secemin	04.04.2014	Brak danych.		
	33.	Potrzeba świetlicy środowiskowej w miejscowości Wola Czaryska	06.04.2014	50 000 zł – koszt adaptacji i wyposażenia	Temat świetlic jest bardzo ważny w kontekście tworzenia oferty spędzania wolnego czasu i jest szansa na przekształcenie części budynków OSP na świetlice przy wykorzystaniu środków UE na lata 2014-2020.	
	34.	Przekształcenie jednego pomieszczenia remizy OSP na świetlicę w miejscowości Wałkonowy Dolne	22.05.2014	50 000 zł – koszt remontu i wyposażenia		
	Plac zabaw	35.	Potrzeba wykonania placu zabaw obok remizy w miejscowości Bichniów	28.03.2014	Od 20 000 do 70 000 zł – koszt budowy placu zabaw	Zadanie dla Urzędu Gminy Secemin. Inwestowanie w budowę placu zabaw jest uzasadnione w przypadku występowania znacznej populacji dzieci w danej miejscowości oraz w przypadku, gdy lokalizacja placu zabaw pozwala na korzystanie
		36.	Potrzeba budowy placu zabaw dla dzieci w miejscowości Brzozowa	28.03.2014 04.04.2014		
		37.	Potrzeba doposażenie szkoły i budowa placu zabaw dla dzieci	07.04.2014		

		w miejscowości Psary				z niego mieszkańcom kilku miejscowości (np. w Brzozowie plac dla dzieci również z Maleńca, Gabrielowa i Pniaków). Mieszkańcy mogą postarać się o partycypację w kosztach, podejmując próbę zgromadzenia wkładu własnego poprzez organizowanie imprez, połączonych z akcją charytatywną wpierania budowy placu zabaw.
	38.	Potrzeba budowy placu zabaw w miejscowości Wola Czaryska	06.04.2014			
	39.	Potrzeba budowy placu zabaw w miejscowości Żeliszawiczki	22.05.2014			
	40.	Potrzeba budowy placu zabaw dla dzieci przy Szkole Podstawowej w miejscowości Żeliszawice	22.05.2014			
					50 000,00 zł	O doposażenie świetlicy i placu zabaw może wniosków oprócz Urzędu Gminy Secemin także Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Marchocice lub wspólny projekt partnerski o środki zewnętrzne. Innym rozwiązaniem jest przeznaczanie środków z budżetu funduszu sołeckiego na w/w cel.
	41.	Doposażenie świetlicy i placu zabaw w miejscowości Marchocice	28.03.2014 05.04.2014			
Obiekty sportowe	42.	Budowa siłowni na powietrzu w miejscowości Marchocice	05.04.2014		30 000,00 zł – koszt budowy siłowni w plenerze 200 000,00 zł – koszt budowy boiska wielofunkcyjnego 1 000 zł – koszt stołu tenisowego	Inwestycje wskazane przez mieszkańców są dla nich ważne i istotne i w miarę możliwości finansowych powinny być stopniowo realizowane, choć nie należy ich traktować jako zadania priorytetowe.
	43.	Budowa boiska sportowego dla młodzieży w miejscowości Marchocice	05.04.2014			
	44.	Wykonanie boiska sportowego w miejscowości Wałkonowy Dolne	28.03.2014			
	45.	Budowa obiektów sportowych takich jak boisko do piłki nożnej, do piłki siatkowej oraz kort tenisowy w miejscowości Wola Czaryska	28.03.2014 06.04.2014			

		46.	Budowa boiska do gry w piłkę nożną w miejscowości Wałkonowy Dolne	22.05.2014		
		47.	Zakup stołu do gry w tenisa w miejscowości Wałkonowy Dolne	22.05.2014		
		48.	Intensywniejsze zagospodarowanie terenu wokół stadionu sportowego KS „Zieleń” – trybuny, ogrodzenie itp. w miejscowości Żeliszawice	22.05.2014		
		49.	Zatrudnienie pracownika – gospodarza stadionu sportowego w miejscowości Żeliszawice	22.05.2014		
		50.	Modernizacja i wyposażenie boiska przy szkolnego w miejscowości Żeliszawice	22.05.2014		
	Inne obiekty	51.	Budowa altany na zebrania wiejskie w miejscowości Dąbie	07.04.2014	10 000 zł - 30 000 zł	Zadanie dla Urzędu Gminy Secemin lub Funduszu Sołeckiego.
		52.	Zagospodarowanie w celach rekreacyjnych terenu przed stadionem sportowym tzw. lasek (np. miejsce postojowe podróżujących)	28.03.2014 04.04.2014	Brak danych.	Zadanie dla Urzędu Gminy Secemin. Bardziej uzasadnione jest przeznaczenie terenu na rzecz rozwoju przedsiębiorczości – szanse na powstanie miejsc pracy.
	53.	Utworzenie domu Opieki Społecznej w budynku parafialnym w miejscowości Secemin	04.04.2014	Brak danych.	Zadanie dla Urzędu Gminy Secemin lub dla prywatnego inwestora albo w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.	
	54.	Dbalność o obiekty użyteczności publicznej takie jak remiza strażacka, świetlica, kapliczka w miejscowości Wola Czaryska	28.03.2014 06.04.2014		Zadanie Urzędu Gminy Secemin oraz mieszkańców miejscowości, w której zlokalizowany jest dany obiekt.	

W ramach cyklu spotkań warsztatowych z mieszkańcami Gminy Secemin mających na celu identyfikację dostrzeganych przez nich problemów w różnych obszarach funkcjonowania Gminy zaproszono również do ujawnienia dostrzeganych problemów przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, rolników oraz młodzież. Problemy, które zostały zidentyfikowane podczas spotkania z organizacjami pozarządowymi zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 39: Podsumowanie problemów ujawnionych przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.

	Ujawnione problemy:	Komentarz
Zespół Ludowy "Złoty Kłos" w Seceminie	zakup strojów ludowych m.in. gorsety i spódnice oraz koszule dla panów	Częściowo pieniądze pozyskiwane są z funduszu społecznego.
	potrzeba większego lokalu i zakup krzeseł oraz 2 większych stołów	Istnieje szansa sfinansowania przez Starostwo Powiatowe we Włoszczowie
	Potrzeba organizacji wspólnej wycieczki dla zespołów ludowych	Sponsorzy, składki osób biorących udział w wycieczkach
	Brak instruktora dla zespołu	-
OSP Secemin	potrzeba zabezpieczenie sprzętu jednostki przed kradzieżą sprzętu ratowniczego - zamontowanie kamery	zgłoszenie UG o takiej potrzebie
	potrzeba dokończenia remontu strażnicy (wymiana okien 3 szt. w sali posiedzeń oraz drzwi wejściowe do sali na piętrze oraz 4 szt. w garażu samochodowym	UG lub sponsorzy, dotacje
	potrzeba zorganizowania izby pamięci w budynku remizy OSP	To przedsięwzięcie może być przedmiotem projektu ze środków UE na lata 2014-2020
	potrzeba remontu karoserii w samochodzie bojowym Star 244	UG-sponsorzy
	potrzeba utworzenia świetlicy w budynku OSP i wyposażenia jej w stoliki i krzesła	To przedsięwzięcie może być przedmiotem projektu ze środków UE na lata 2014-2020
	potrzeba zamontowania nowej syreny alarmowej	Środki własne, fundusz sołecki
Stowarzyszenie rozwoju Gminy Secemin	stowarzyszenie potrzebuje środków finansowych na wkład własny do projektów, które chce realizować	Realnie instytucją, która może pomóc w rozwiązaniu bądź złagodzeniu problemu jest Urząd Gminy
	brak sprzętu i wyposażenia do prowadzenia działalności	Po zakończeniu inwestycji w budynku Ośrodka Zdrowia dot. utworzenia Gminnego Centrum Kultury - stowarzyszenia mogłyby korzystać z pomieszczeń i sprzętu

	słabe zaangażowanie członków i sympatyków w realizację projektów	należy zachęcić członków i sympatyków do działań
	brak środków finansowych na prowadzenie dokumentacji i księgowości, co przy dużej ilości realizowanych zadań jest konieczne	Należy ująć w projektach koszty księgowości o ile stanowią wydatek kwalifikowalny
OSP Czaryz	potrzeba wymiany wozu strażackiego	wsparcie z UG i Rada Sołecka
	potrzeba wymiany stolarki okiennej w budynku OSP	
	potrzeba zamontowania hydrantów naziemnych	
	potrzeba uzupełnienia sprzętu strażackiego	
	potrzeba budowy boiska za remizą do piłki siatkowej	
OSP Wałkonowy Dolne	potrzebny jest samochód strażacki	wspólnie z UG i Radą Sołecką
	potrzeba zamontowania hydrantu na placu remizy strażackiej	
	potrzeba boiska za budynkiem remizy do piłki plażowej	
Stowarzyszenie Kobiet Sołectwa Brzozowa	brak lokalu na spotkania i wyposażenia	wydzielić pomieszczenie w budynku OSP
	Mała aktywność członków oraz wyposażenia	zachęcić do działań lub pomyśleć o likwidacji stowarzyszenia
	niedobór osób pomocnych w organizowaniu pracy stowarzyszenia	
	potrzeba organizowania cyklicznej imprezy Dzień Kobiety Wiejskiej	Współpraca z Urzędem Gminy, pozyskania środków z małych grantów np. LGD/LGR
	potrzeba zorganizowania Klubu Seniora w Centrum Kultury	
	potrzeba finansów na projekty	Jak podkreślała przedstawicielka Stowarzyszenia projekty składane przez Stowarzyszenia są odrzucane (brak kilku punktów do otrzymania dotacji)

Wśród problemów utrudniających prowadzenie biznesu w Gminie Secemin wymienionych przez przedsiębiorców z terenu Gminy znalazły się: brak strefy ekonomicznej; wysokość podatków od nieruchomości i od środków transportu; zbyt długo trwające formalności w Urzędzie; brak współpracy pomiędzy Gminą a przedsiębiorcami oraz brak spotkań przedsiębiorców z władzami gminy.

Z kolei z punktu widzenia przedstawicieli młodzieży najważniejszym problemem w Gminie jest mała ilość miejsc pracy. Ponadto najistotniejsze potrzeby wymienione przez

uczestników spotkania, których zaspokojenie sprzyjałoby poprawie funkcjonowania młodzieży w Gminie Secemin to: miejsce dla rolkarzy – skatepark; park fitness na powietrzu; zakup kijków do nordic walking; budowa boiska „z prawdziwego zdarzenia”; wygospodarowanie miejsca na świetlicę ze stanowiskami komputerowymi; teatr dla młodzieży, kółko muzyczne, taneczne; utworzenie zespołu cheerleaders oraz miejsca spotkań typu kawiarnia, pizzeria.

Podczas spotkania z rolnikami z terenu Gminy Secemin okazało się, że głównym problemem, z którym borykają się rolnicy jest zła jakość gruntowych dróg dojazdowych do pól; brak konsolidacji drobnych gospodarstw; „bałagan geodezyjny”; brak rynków zbytu oraz dzika zwierzyna niszcząca uprawy. Niestety wpływ Urzędu Gminy Secemin na rozwiązanie tych problemów jest niewielki, choć Wójt zapowiedział, że będzie podejmował działania na rzecz ich niwelowania w miarę posiadanych kompetencji i możliwości.

2.2. Mocne strony Gminy i czynniki sprzyjające rozwojowi

Opracowanie Strategii zostało poprzedzone przeprowadzeniem kompleksowej analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych związanych z rozwojem gminy. Analiza SWOT służy do uporządkowania danych i informacji jest wykorzystywana w uspołecznionym procesie planowania. Polega ona na ocenie szans i zagrożeń procesu rozwoju w kontekście własnych atutów (silnych stron) i słabości.

Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – silne strony – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju Gminy Secemin, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - słabe strony – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - szanse/możliwości – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – zagrożenia – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza stanowi syntezę poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego Gminy Secemin.

Tabela 40. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<p>Mocne strony - obszar społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozytywne nastawienie władz samorządowych co do działań prorozwojowych podejmowanych przez mieszkańców • Dobrze działający samorząd • Dobry dostęp do edukacji dzięki publicznym szkołom podstawowym oraz Zespołowi Szkół w Seceminie • Duża ilość zarejestrowanych Stowarzyszeń • Działalność Biblioteki Publicznej – pełniacej również rolę Gminnego Centrum Kultury 	<p>Słabe strony - obszar społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mała gęstość zaludnienia Gminy, która obszarowo jest relatywnie duża do liczby mieszkańców. W związku z tym wysokie są koszty zapewniania godziwego życia mieszkańców poprzez budowę wodociągów, kanalizacji, dróg, które trzeba wykonać na dużym terenie. Dużo lepiej mają mniejsze terytorialnie gminy, które łatwiej mogą zaspokajać w/w potrzeby. • Wysokie koszty oświaty w budżecie Gminy (w 2014r. zostanie „dołożone” do oświaty ponad 1,8 mln zł)

<ul style="list-style-type: none"> • Dobre zagospodarowanie budynku po szkole w Woli Czaryskiej. Obecnie znajduje się tam Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku • Fundusz Sołecki, który stanowi instrument aktywizacji mieszkańców i ich partycypacji w wydatkowaniu wspólnych środków • Organizacja wielu imprez sportowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczna baza do rozwoju kultury fizycznej (boiska sportowe) i rekreacji dla mieszkańców • Mała ilość obiektów pełniących funkcje kulturalne i społeczne • Mała ilość placów zabaw dla dzieci • Mała ilość świetlic wiejskich • Mała ilość pozaszkolnych zajęć dla dzieci i młodzieży • Brak budynku spełniającego funkcje Centrum Kultury, gdzie odbywały się różnego rodzaju imprezy, wystawy itp. • Słaba oferta opieki zdrowotnej specjalistycznej
<p>Mocne strony - obszar gospodarczy</p> <ul style="list-style-type: none"> • różnorodność gleb, • tradycje rolnicze, • malowniczo wyglądające rozległe tereny nizinne, • dwie rzeki: Zwleczka i Jeżówka, • czyste powietrze sprzyjające rozwojowi agroturystyki, • duża ilość lasów – 42% powierzchni Gminy • bliska odległość do miasta powiatowego – Włoszczowy • ochroną konserwatorską otoczony jest m.in. kościół parafialny p.w. św. Katarzyny i Jana Ewangelisty w Seceminie, z początku XV w.; kościół pw. Podwyższenia Krzyża w Kuczkowie, zespół dworski w Bichniowie i Seceminie oraz parki dworskie w Czaryżu i Krzepinie. 	<p>Słabe strony - obszar gospodarczy</p> <ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne położenie geograficzne w zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w obszarze Wyżyny Przedborskiej, gdzie z Secemina jest relatywnie daleko do Kielc/Częstochowy, • wysokie bezrobocie, • zupełny brak gospodarstw agroturystycznych jako źródła na dodatkowe dochody rolników, • niewystarczająca rozwinięta baza turystyczno- gastronomiczna, • niewystarczająca promocja Gminy pod względem walorów przyrodniczo-turystycznych, • niekorzystna struktura przedsiębiorczości (w ostatnich latach więcej osób wyrejestrowuje działalność gospodarczą niż ją zakłada) • brak dostatecznych działań w celu stworzenia charakterystycznych produktów regionalnych, • niedostateczny poziom zagospodarowania obiektów

	<p>turystycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające połączenia komunikacyjne, • brak dużych inwestorów zewnętrznych, • mała ilość szlaków turystycznych pieszych i rowerowych, • brak ekologicznych gospodarstw rolnych.
<p>Mocne strony - infrastruktura techniczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • linia kolejowa, • drogi wojewódzkie: nr 786 w kierunku Częstochowy oraz nr 795 w kierunku Szczekocin, • dobra telefonizacja, • dobry stan dróg na terenie Gminy na większości głównych odcinków, • dostęp do kanalizacji w aglomeracji Secemin (Secemin, Brzozowa, Marchocice i Gabrielów) • liczne zabytki kultury i architektury, • własna oczyszczalnia ścieków w Seceminie • wystarczające zasoby wód podziemnych, • wystarczająca wydajność istniejących stacji na ujęciach wody, • objęcie mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych zgodnie z nową ustawą tzw. śmieciową 	<p>Słabe strony - infrastruktura techniczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrzeba modernizacji i budowy niektórych fragmentów dróg • potrzeba budowy chodników i poboczy przy głównych drogach, tam, gdzie ruch samochodowy jest największy • brakuje w niektórych miejscowościach oświetlenia ulicznego • brakuje w niektórych miejscowościach wiat przystankowych • słaby transport komunikacyjny, zwłaszcza w małych miejscowościach, gdzie przewoźnikom prywatnym „nie opłaca” się jeździć, • niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych • niewystarczający dostęp do Internetu • brak skanalizowania większości miejscowości w Gminie • degradacja krajobrazu – zaśmiecanie i tworzenie dzikich wysypisk • brak wodociągu w niektórych miejscowościach: Zakrzów, Wałkonowy Górne, Lipiny • duża sieć rowów melioracyjnych o łącznej długości 21,3 km stanowi spory problem przy słabo działającej Spółce wodnej, która ma się

2.3. Szanse i zagrożenia rozwoju

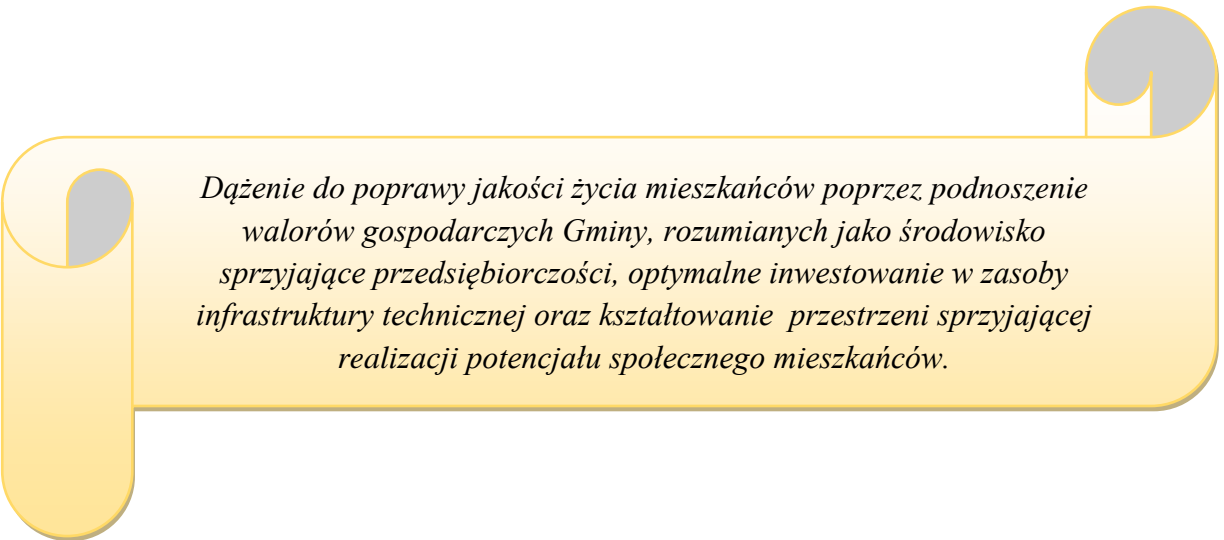
Szanse	Zagrożenia
<p>Szanse w obszarze społecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa/adaptacja obiektów mających na celu poprawienie rozwoju kulturalno– rekreacyjnego mieszkańców np. świetlic wiejskich, gminnego centrum (domu) kultury • dostępność środków zewnętrznych – UE, grantodawców np. fundacji, dzięki czemu istnieje możliwość finansowania pomysłów na działalność stowarzyszeń w większości przypadków bez wkładu własnego, • nawiązanie stałej współpracy pomiędzy Stowarzyszeniami z terenu Gminy (sieciowanie). 	<p>Zagrożenia w obszarze społecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapaść demograficzna – utrzymanie stałej tendencji spadkowej jeśli chodzi o ogólną liczbę mieszkańców, • migracja młodych osób, • starzenie się społeczeństwa, • postępujące zubożenie społeczeństwa, o czym świadczą dane GOPS • wzrost patologii społecznych, spowodowany słabą ofertą możliwości spędzania czasu wolnego, • małe środki finansowe na wsparcie inicjatyw lokalnych
<p>Szanse w obszarze gospodarczym</p> <ul style="list-style-type: none"> • promocja innowacyjnych pomysłów na rozwój gospodarczy gminy, • dostępność zewnętrznych środków finansowania np. z UE, • korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, • racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczo-turystycznych gminy, • pobudzenie przedsiębiorczości wśród mieszkańców, • uproszczenie przepisów oraz większy dostęp informacji o środkach UE, • renowacja zabytków, • korzystne warunki dla rozwoju gospodarstw agroturystycznych, • moda na wypoczynek na wsi, • wzrost popularyzacji ekologicznych stylów życia – w zgodzie z naturą, • łatwa dostępność obszaru dla 	<p>Zagrożenia w obszarze gospodarczym</p> <ul style="list-style-type: none"> • mała ilość inwestorów zewnętrznych, • spadek cen na mleko może spowodować, że jego produkcja na terenie gminy Secemin będzie nieopłacalna a stanowi ona główne źródło dochodów mieszkańców utrzymujących się z gospodarstwa rolnego, • klęski żywiołowe, • postępująca degradacja zabytków spowodowana niewystarczającymi funduszami na ich odnowę, • postępująca dewastacja niezagospodarowanych obiektów i terenów przemysłowych, • małe możliwości zatrudniania dla młodych osób, • obniżenie się standardów życia mieszkańców gminy, • powiększenie się ilości osób

<p>mieszkańców dużych aglomeracji Śląsk, Małopolska</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształcanie się gospodarstw rolnych w małe przedsiębiorstwa – właściwie jedyna szansa na zachowanie opłacalności produkcji rolnej 	<p>emigrujących poza granice Gminy, regionu i kraju,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niejasne i niestabilne przepisy prawa, • słaby przepływ informacji o możliwościach rozwoju, wspomaganych przez dofinansowanie inwestycji ze środków unijnych, • mała opłacalność produkcji rolnej • rozdrobnienie gospodarstw rolnych • brak gazociągu • brak zakładu przetwórstwa produktów rolnych
<p>Szanse w obszarze infrastruktura techniczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości stanu dróg poprzez ich modernizację, • budowa chodników oraz poboczy (poprawa bezpieczeństwa osób poruszających się po terenie Gminy), • opracowanie koncepcji kanalizowania gminy np. poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków/szczelnych szamb, • przy „wyludnianiu się” Gminy warto przemyśleć jak realizować zadania kanalizacyjne, aby były one z punktu widzenia ekonomicznego jako najmniej pociągające koszty związane z eksploatacją w przyszłości. 	<p>Zagrożenia w obszarze infrastruktury technicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • największym zagrożeniem jest niewykorzystanie szansy rozwojowej realizacji projektów infrastrukturalnych ze środków zewnętrznych spowodowane brakiem wkład własnego, a jedną z przyczyn tego stanu rzeczy są wysokie koszty oświaty w budżecie Gminy Secemin • ograniczony dostęp do środków UE i trudne procedury aplikacyjne, • coraz większe problemy samorządów z zapewnieniem wkładu własnego do projektów UE, • wzrastające natężenie ruchu samochodowego, • niewystarczające oświetlenie ulic i dróg, • przeinwestowanie samorządu w drogi tzn. podejmowanie racjonalnych decyzji zgodnych z potrzebami mieszkańców odnośnie szerokości drogi i nie koniecznie budowanie ich ze środków UE, które wymagają, aby droga miała określone parametry, • przeinwestowanie samorządu w kanalizację zamiast np. w przydomowe oczyszczalnie

Część 3. Misja, wizja, cele i działania

3.3.1. Misja strategii

Misja strategii rozwoju gminy jest pochodną całościowego podejścia do ujmowania charakteru egzystencji wszystkich mieszkańców Gminy, opartego na zintegrowanym traktowaniu procesów zachodzących w każdym z najważniejszych obszarów funkcjonowania Gminy takich jak sfera społeczna, gospodarka i infrastruktura techniczna.

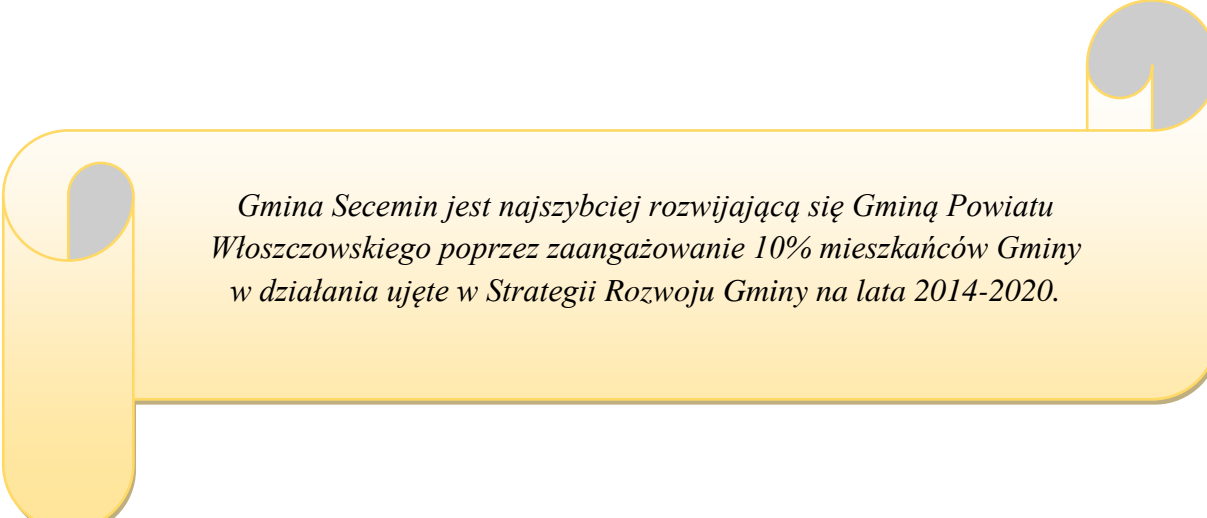

Dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców poprzez podnoszenie walorów gospodarczych Gminy, rozumianych jako środowisko sprzyjające przedsiębiorczości, optymalne inwestowanie w zasoby infrastruktury technicznej oraz kształtowanie przestrzeni sprzyjającej realizacji potencjału społecznego mieszkańców.

Misja Strategii jest czynnościową interpretacją założeń Strategii Rozwoju Gminy Secemin i obejmuje szereg celów strategicznych i operacyjnych znajdujących odzwierciedlenie w szczegółowych działaniach zmierzających do urzeczywistnienia wizji rozwoju Gminy Secemin w roku 2020.

3.3.2. Wizja strategii rozwoju - cel generalny

Określenie założeń strategicznego planu rozwoju Gminy Secemin wymaga uprzedniego określenia wizerunku (wizji) Gminy, do którego ustawicznie dążyć będą władze Gminy oraz mieszkańcy, przy możliwie najpełniejszym wykorzystaniu zasobów psychospołecznych, tkwiących w Gminie oraz w jej mikrospołecznym i makrospołecznym otoczeniu.

Gmina Secemin jest najszybciej rozwijającą się Gminą Powiatu Włoszczowskiego poprzez zaangażowanie 10% mieszkańców Gminy w działania ujęte w Strategii Rozwoju Gminy na lata 2014-2020.

3.3. Cele strategiczne (obszary priorytetowe)

W dążeniu do urzeczywistnienia wizji rozwoju Gminy Secemin kluczową rolę odgrywa sformułowanie celów strategicznych, nakreślających kierunki zrównoważonego rozwoju Gminy, pozostającego w harmonii z polityką regionu i państwa.

OBSZARY PRIORYTETOWE STRATEGII

1 – SPOŁECZNY

2 – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3 – PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

CELE OPERACYJNE

Obszar 1 SPOŁECZNY

Cel operacyjny 1 - Zwiększenia liczby działań na rzecz młodzieży do 25 roku życia

Cel operacyjny 2 - Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych

Cel operacyjny 3 – Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie

Cel operacyjny 4 - Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami

Cel operacyjny 5 - Efektywna informacja i promocja Gminy

Cel operacyjny 6 - Współpraca i wsparcie organizacji pozarządowych

Cel operacyjny 7 – Zwiększenie liczby działań kulturalnych na terenie Gminy

Obszar 2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Cel operacyjny 1 – Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Secemin wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)

Cel operacyjny 2 – Inwestycje wodno-kanalizacyjne

Cel operacyjny 3 – Poprawa estetyki Gminy

Cel operacyjny 4 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjno-turystyczną

Obszar 3 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

Cel operacyjny 1 – Wzrost przedsiębiorczości i tworzenie odpowiedniego klimatu wokół niej

Cel operacyjny 2 – Stopniowy rozwój turystyki w Gminie

Cel operacyjny 3 – Zmniejszenie bezrobocia

Cel operacyjny 4 – Dochodowe rolnictwo

Cele operacyjne i działania służące realizacji obszaru strategicznego nr I społecznego

Cel operacyjny 1: Zwiększenia liczby działań na rzecz młodzieży do 25 roku życia	Cel operacyjny 2: Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych	Cel operacyjny 3: Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie	Cel operacyjny 4: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami	Cel operacyjny 5: Efektywna informacja i promocja Gminy	Cel operacyjny 6: Współpraca i wsparcie organizacji pozarządowych"	Cel operacyjny 7: Zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych na terenie Gminy
DZIAŁANIA	DZIAŁANIA	DZIAŁANIA	DZIAŁANIA	DZIAŁANIA	DZIAŁANIA	DZIAŁANIA
1 Realizacja projektów z udziałem środków zewnętrznych zrealizowanych na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży do 25 roku życia	1 - Organizacja Wigilii dla osób samotnych/starszych z terenu Gminy Secemin	1 – Stała działalność Klubu AA na terenie Gminy Secemin	1 – Zwiększenie liczby gospodarstw domowych segregujących odpady	1 – Kontynuacja wydawania gazetek gminnych.	1 – Rejestracja nowych stowarzyszeń/fundacji	1 Organizacja większej liczby imprez o charakterze kulturalnym
2 Zaangażowanie młodzieży do 25 roku życia w realizację Strategii Rozwoju Gminy	2 – Zakładanie i działalność na terenie Gminy Klubów Seniora	2 – Organizacja spotkań profilaktycznych w szkołach/ spotkania ze wzorami godnymi naśladowania np. przedsiębiorcami/radnymi, osobami, które skutecznie sobie poradziły z chorobą alkoholową	2 – Zmniejszenie liczby gospodarstw domowych nie segregujących odpady	2 - Zwiększenie liczby publikacji książkowych nt. Gminy Secemin	2 - Zwiększenie liczby projektów realizowanych we współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Secemin a organizacjami społecznymi	2 Organizacja większej liczby imprez promujących gminę turystycznie
3: Zaangażowanie organizacji pozarządowych w działania na rzecz młodzieży do 25 roku życia	3 – Zwiększenie liczby działających na terenie gminy zespołów ludowych/śpiewaczy w których uczestniczą osoby starsze	3 – Organizacja gminnych kampanii edukacyjnych np. "Trzeźwy za kierownicą", "Stop uzależnieniom"	3 – Objęcie systemem wywozu odpadów 100% gospodarstw domowych	3 – Działalność serwisu internetowego poświęconego Gminie Secemin prowadzonego przez Urząd Gminy		3. Złożenie większej liczby projektów o środki zewnętrzne na organizację imprez o charakterze kulturalnym, turystycznym
4: Zwiększenie liczby szkolnych doradców	4 – Zwiększenie liczby świetlic, które	4 – Zwiększenie kontroli punktów sprzedaży	4 – Organizacja zbiórek odpadów			4 – Pozyskanie większej kwoty środków z

zawodowych zatrudnionych w szkołach na terenie Gminy Secemin	organizują ofertę dla osób starszych/samotnych	alkoholu w zakresie przestrzegania prawa	wielkogabarytowych			zewnątrz na organizację imprez o charakterze kulturalnym, turystycznym
5: Organizacja większej liczby godzin zajęć pozalekcyjne w szkołach na terenie Gminy Secemin	5 – Utworzenie i działalność Uniwersytetu III wieku	5 – zatrudnienie specjalistów np. terapeuty w zakresie uzależnień	5 – Zmniejszenie wytwarzanych odpadów przez 1 mieszkańca			
6: Utrzymanie działalności 2 przedszkoli działających na terenie Gminy Secemin (w Seceminie i Żeliszawicach)	6– Zakładanie i działalność Kół Gospodyń Wiejskich	6 Organizacja imprez profilaktycznych (festyn, wycieczki, rajdy)	6 – Organizacja wydarzeń propagujących zdrowy tryb życia			
7: Organizacja wolontariatu na terenie Gminy Secemin	7 – Organizacja spotkań dot. potrzeb osób starszych/samotnych		7 - Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2013-2032			
8: Poprawa wyników nauczania w poszczególnych szkołach na terenie Gminy Secemin na tle wyników szkół z powiatu włoszczowskiego	8 – Składanie i realizacja projektów z udziałem środków zewnętrznych zrealizowanych na rzecz zwiększenia aktywności osób starszych/samotnych					
9: Zwiększenie liczby nauczycieli, którzy co roku się dokształcają	9-Zaangażowanie osób starszych/samotnych angażująca się w realizację Strategii Rozwoju Gminy					
10: Organizacja większej liczby godzin zajęć na świetlicach wiejskich na terenie Gminy Secemin	10 – Zwiększenie organizacji pozarządowych działających na rzecz aktywności osób starszych/samotnych					
11: Zwiększenie liczby młodzieżowych zespołów	11– Zwiększenie liczby organizowanych					

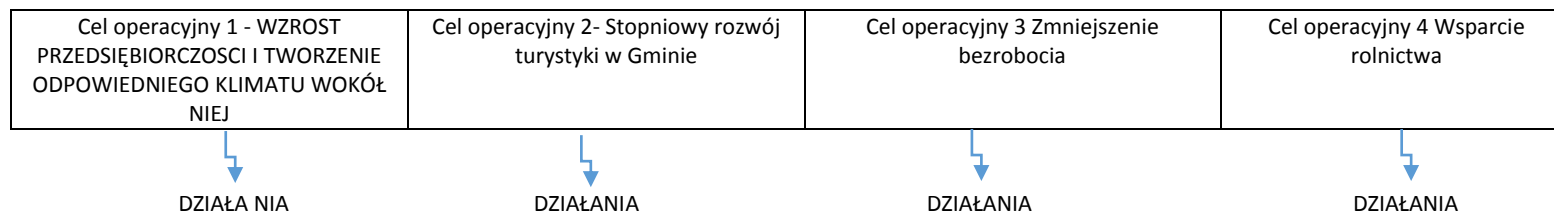
tanecznych działających na terenie Gminy Secemin	impresz np. Dni Seniora					
12: Zwiększenie liczby zespołów muzycznych/wokalnych dla młodzieży działających na terenie Gminy Secemin	12 Utworzenie Rady Seniorów przy Radzie Gminy					
13: Organizacja większej liczby meczy w ramach amatorskiej ligi piłkarskiej dla młodzieży	13 - Uruchomienie dziennego Domu Pomocy Społecznej					
14: Organizacja eventów pod hasłem Europejski Tydzień Sportu						
15: Organizacja spotkań w ramach Klubu Dyskusyjnego w Bibliotece w Seceminie						
16: Organizacja projekcji filmów w tzw. kinie obwoźnym						

Cele operacyjne i działania służące realizacji obszaru II Infrastruktura techniczna

Cel operacyjny 1 – Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Secemin wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)	Cel operacyjny 2 – Inwestycje wodno-kanalizacyjne	Cel operacyjny 3 – Poprawa estetyki Gminy	Cel operacyjny 4 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjno-turystyczną
↓	↓	↓	↓
DZIAŁANIA	DZIAŁANIA	DZIAŁANIA	DZIAŁANIA
1 - Modernizacja drogi gminnej Brzozowa-Maleniec	1 - Budowa kanalizacji dla sołectw Żeliszawice- Żeliszawiczki wraz z małą oczyszczalnią ścieków	1 - Zakup oznakowanie wszystkich miejscowości w Gminie	1 - Boisko wielofunkcyjne w Seceminie
2 - Modernizacja drogi gminnej Żeliszawice-Papiernia – modernizacja odcinka Wincentów-Papiernia	2- Budowa kanalizacji dla sołectw Psary-Psary Kolonia wraz z małą oczyszczalnią ścieków	2 - Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Urząd Gminy Secemin, Szkoła w Seceminie, Szkoła	2 - Modernizacja pomieszczeń pod świetlice wiejskie przy budynkach OSP w

		w Żeliszawicach)	Wałkonowach Górnych (budynek OSP) i Psarach (szkoła) wraz z ich wyposażeniem
3 - Modernizacja drogi gminnej Secemin-Marianów	3 - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Bichniów, Czaryż, Wola Czaryska, Celiny		3 - Modernizacja pomieszczeń pod świetlice wiejskie przy budynkach Ochotniczych Straży Pożarnych w Brzozowej i Seceminie wraz z ich wyposażeniem
4 - Modernizacja drogi gminnej Żeliszawice-granica gminy (Klekot)	4 - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kuczków, Wola Kuczkowska, Dąbie, Zwleczka		4 - Modernizacja pomieszczeń pod świetlice wiejskie przy budynkach Ochotniczej Straży Pożarnej w Żeliszawicach i w Kuczkowie (budynek szkoły) wraz z ich wyposażeniem
5 – Modernizacja drogi gminnej Kluczyce-Wola Kuczkowska (przez tory)	5 - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Krzepin, Wałkonowy Dolne, Wałkonowy Górne, Międzylesie		5- Uruchomienie świetlicy w Krzepinie (budynek po byłym sklepie) oraz modernizacja pomieszczeń w budynku OSP w Bichniowie na świetlicę wiejską wraz z jej wyposażeniem
6 - Modernizacja drogi powiatowej Secemin - Żeliszawice	6 - Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kluczyce, Krzepice		6- Budowa 5 placów zabaw
7 - Modernizacja drogi powiatowej Krzepice-Wola Czaryska			7 - Wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Seceminie

Cele operacyjne i działania służące realizacji obszaru III PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

1 – Zwiększenie powierzchni terenów inwestycyjnych	1 – Działalność punktu informacji turystycznej	1 - Realizacja projektów systemowych współfinansowanych przez Unię Europejską i budżet państwa przez Ośrodek Pomocy Społecznej	1 - Organizacja Forum Rolniczych (spotkań z rolnikami podczas których są omawiane i analizowane ich problemy)
2 – Rejestracja nowych działalności gospodarczych	2 – Powstanie gospodarstw agroturystycznych	2 – Zwiększenie liczby osób z terenu Gminy Secemin biorących udział w projektach mających na celu wejście lub powrót na rynek pracy	2 – Organizacja szkoleń np. z ODRem
3 – Zwiększenie liczby wypisów z planu zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe	3 – Realizacja projektów z zakresu turystyki zrealizowanych przez różne podmioty na terenie Gminy Secemin	3 – Organizacja staży zawodowych	3- Kontynuacja udziału w imprezach zewnętrznych np. "Softys roku"
4 – Zwiększenie liczby inwestycji zewnętrznych w Gminie	4 – Zwiększenie kwoty środków zainwestowanych przez Gminę w turystykę	4 – Organizacja zajęć grupowych z psychologiem/doradcą zawodowym dla osób bezrobotnych	
5 - Utworzenie stanowiska ds. rozwoju gminy w Urzędzie Gminy		5 – Realizacja kontraktów socjalnych przez GOPS	
6 – Przyznawanie tytułu „Przedsiębiorca Roku”		6 – Organizacja prac interwencyjnych	
7 – Współpraca przedsiębiorców z Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, funkcjonującego przy Urzędzie Marszałkowskim w Kielcach		7 –Pozyskiwanie dotacji/pożyczek z Powiatowego Urzędu Pracy	
8 – Organizacja Forum Przedsiębiorców - cyklicznych spotkań wszystkich przedsiębiorstw		8 – Tworzenie i działalność spółdzielni socjalnych	
		9 – Zwiększenie liczby miejsc z dostępem do sieci hot-spot na terenie Gminy Secemin	
		10 – Organizacja doradztwa zawodowego w szkołach	
		11 – Utworzenie Centrum Integracji Społecznej (CIS) i/lub Klubów Integracji Społecznej (KIS)	

**OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA WDROŻENIE
POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH**

OBSZAR 1 SPOŁECZNY

Cel operacyjny	Osoba odpowiedzialna
1: Zwiększenia liczby działań na rzecz młodzieży do 25 roku życia	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu
2: Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych	Kierownik GOPS
3: Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie	Kierownik GOPS
4: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami	Kierownik Referatu Gospodarki
5: Efektywna informacja i promocja Gminy	Kierownik Referatu Administracji
6: Współpraca i wsparcie organizacji pozarządowych	Kierownik Referatu Administracji
7. Zwiększenie liczby działań kulturalnych na terenie Gminy	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu

OBSZAR 2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Cel operacyjny	Osoba odpowiedzialna
1: Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Secemin wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)	Kierownik Referatu Gospodarki
2: Inwestycje wodno-kanalizacyjne	Kierownik Referatu Gospodarki
3: Poprawa estetyki Gminy	Kierownik Referatu Gospodarki
4: Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportowo-rekreacyjną	Kierownik Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie

OBSZAR 3 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

Cel operacyjny	

1 - WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TWORZENIE KLIMATU WOKÓŁ NIEJ	Kierownik Referatu Gospodarki
2 - STOPNIOWY ROZWÓJ TURYSTYKI W GMINIE	Kierownik Referatu Gospodarki
3 - ZMNIJSZENIE BEZROBOCIA	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
4 - WSPARCIE ROLNICTWA	Kierownik Referatu Gospodarki

Koordinator Zespołu ds. Wdrażania Strategii: Sekretarz Gminy

2 cele operacyjne za które odpowiada Osoba ds. edukacji, kultury i sportu

1.	Obszar 1 społeczny. Cel operacyjny 1: Zwiększenia liczby działań na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży do 25 roku życia
2.	Obszar 1 społeczny. Cel operacyjny 7. Zwiększenie liczby działań kulturalnych na terenie Gminy

2 Cele operacyjne za które odpowiada Kierownik Referatu Administracji

1.	Obszar 1 społeczny. Cel operacyjny 5: Efektywna informacja i promocja Gminy
2.	Obszar 1 społeczny. Cel operacyjny 6: Współpraca i wsparcie organizacji pozarządowych

3 cele operacyjne za który odpowiada Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1.	Obszar 1 społeczny. Cel operacyjny 2: Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych
2.	Obszar 1 społeczny. Cel operacyjny 3: Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie
3.	Obszar 3 PRZEDSIĘBIORCZOSC, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. Cel operacyjny: 4 – ZMNIJSZENIE BEZROBOCIA

7 celów operacyjnych za które odpowiada Kierownik Referatu Gospodarki

1.	Obszar 1 społeczny. Cel operacyjny 4: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami
2.	Obszar 2 Infrastruktura techniczna Cel operacyjny 1 – Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Secemin wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)
3.	Obszar 2 Infrastruktura techniczna Cel operacyjny 2 – Inwestycje wodno-kanalizacyjne
4.	Obszar 2 Infrastruktura techniczna Cel operacyjny 3 – Poprawa estetyki Gminy
5.	Obszar 3 PRZEDSIĘBIORCZOSC, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. Cel operacyjny 1 - WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TWORZENIE KLIMATU WOKÓŁ NIEJ
6.	Obszar 3 PRZEDSIĘBIORCZOSC, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. Cel operacyjny 3 - STOPNIOWY ROZWÓJ TURYSTYKI W GMINIE
7.	Obszar 3 PRZEDSIĘBIORCZOSC, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA. Cel operacyjny 5 - DOCHODOWE ROLNICTWO

1 cel operacyjny za które odpowiada Kierownik Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie

1.	Obszar 2 Infrastruktura techniczna Cel operacyjny 4 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportowo-rekreacyjną
----	--

3.4 Wskaźniki realizacji celów

OBSZAR 1 SPOŁECZNY

CZESC DIAGNOSTYCZNA DO OBSZARU 1 SPOŁECZNEGO

W punktach 1.1, 2.1, 3.1, 4.1, 5.1, 6.1, 7.1, 8.1, 9.1, 10.1, 11.1, 12.1, 13.1, 14.1, 15.1, 16.1, 17.1, 18.1, 19.1, 20.1, 21.1, 22.1, 23.1 założono spadek 2% rocznie rok do roku

W punktach 1.2, 2.2, 3.2, 4.2, 5.2, 6.2, 7.2, 8.2, 9.2, 10.2, 11.2, 12.2, 13.2, 14.2, 15.2, 16.2, 17.2, 18.2, 19.2, 20.2, 21.2, 22.2, 23.2 założono spadek 1,5% rocznie rok do roku

W punktach 1.3, 2.3, 3.3, 4.3, 5.3, 6.3, 7.3, 8.3, 9.3, 10.3, 11.3, 12.3, 13.3, 14.3, 15.3, 16.3, 17.3, 18.3, 19.3, 20.3, 21.3, 22.3, 23.3 założono spadek 0,3 % rocznie rok do roku

Cel operacyjny 1: Zwiększenia liczby działań na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży do 25 roku życia	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020	Institucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.1 Liczba mieszkańców Gminy Secemin do 6 lat	356	310	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	349	342	335	329	322	316	310
1.2 Liczba mieszkańców Gminy Secemin pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	441	397		434	428	422	416	409	403	397
1.3 Ogółem liczba mieszkańców Gminy Secemin	4987	4884		4972	4957	4942	4928	4913	4898	4884
1.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców Gminy Secemin	15,98%	14,48%		15,76%	15,54%	15,32%	15,11%	14,90%	14,69%	14,48%

Bichniów	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2.1 Liczba mieszkańców sołectwa Bichniów do 6 lat	13	11	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	13	12	12	12	12	12	11
2.2 Liczba mieszkańców sołectwa Bichniów pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	19	17		19	18	18	18	18	17	17
2.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Bichniów	221	216		220	220	219	218	218	217	216
2.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Bichniów	14,48%	13,14%		14,28%	14,08%	13,89%	13,70%	13,51%	13,32%	13,14%
Brzozowa	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
3.1 Liczba mieszkańców sołectwa Brzozowa do 6 lat	19	17	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	19	18	18	18	17	17	17
3.2 Liczba mieszkańców sołectwa Brzozowa pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	37	33		36	36	35	35	34	34	33
3.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Brzozowa	353	346		352	351	350	349	348	347	346
3.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Brzozowa	15,86%	14,43%		15,65%	15,44%	15,23%	15,03%	14,83%	14,63%	14,43%

Celiny	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
4.1 Liczba mieszkańców sołectwa Celiny do 6 lat	5	4	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	5	5	5	5	5	4	4
4.2 Liczba mieszkańców sołectwa Celiny pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	3	3		3	3	3	3	3	3	3
4.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Celiny	64	63		64	64	63	63	63	63	63
4.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Celiny	12,50%	11,26%		12,31%	12,13%	11,95%	11,77%	11,60%	11,43%	11,26%
Czaryż	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
5.1 Liczba mieszkańców sołectwa Czaryż do 6 lat	8	7	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	8	8	8	7	7	7	7
5.2 Liczba mieszkańców sołectwa Czaryż pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	18	16		18	17	17	17	17	16	16
5.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Czaryż	177	173		176	176	175	175	174	174	173
5.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Czaryż	14,69%	13,38%		14,49%	14,30%	14,11%	13,92%	13,74%	13,56%	13,38%

Dąbie	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
6.1 Liczba mieszkańców sołectwa Dąbie do 6 lat	8	7	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	8	8	8	7	7	7	7
6.2 Liczba mieszkańców sołectwa Dąbie pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	10	9		10	10	10	9	9	9	9
6.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Dąbie	99	97		99	98	98	98	98	97	97
6.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Dąbie	18,18%	16,48%		17,93%	17,68%	17,43%	17,19%	16,95%	16,71%	16,48%
Kluczyce	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
7.1 Liczba mieszkańców sołectwa Kluczyce do 6 lat	10	9	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	10	10	9	9	9	9	9
7.2 Liczba mieszkańców sołectwa Kluczyce pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	12	11		12	12	11	11	11	11	11
7.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Kluczyce	115	113		115	114	114	114	113	113	113
7.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Kluczyce	19,13%	17,33%		18,86%	18,60%	18,34%	18,08%	17,83%	17,58%	17,33%

Kuczaków	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
8.1 Liczba mieszkańców sołectwa Kuczaków do 6 lat	14	12	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	14	13	13	13	13	12	12
8.2 Liczba mieszkańców sołectwa Kuczaków pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	23	21		23	22	22	22	21	21	21
8.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Kuczaków	180	176		179	179	178	178	177	177	176
8.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Kuczaków	20,56%	18,67%		20,27%	20,00%	19,73%	19,46%	19,19%	18,93%	18,67%
Krzepice	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
9.1 Liczba mieszkańców sołectwa Krzepice do 6 lat	2	2	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	2	2	2	2	2	2	2
9.2 Liczba mieszkańców sołectwa Krzepice pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	8	7		8	8	8	8	7	7	7
9.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Krzepice	66	65		66	66	65	65	65	65	65
9.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Krzepice	15,15%	13,85%		14,96%	14,77%	14,58%	14,39%	14,21%	14,03%	13,85%

Krzepin	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10.1 Liczba mieszkańców sołectwa Krzepin do 6 lat	0	4	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	2	3	4	4	4	4	4
10.2 Liczba mieszkańców sołectwa Krzepin pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	10	9		10	10	10	9	9	9	9
10.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Krzepin	63	62		63	63	62	62	62	62	62
10.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Krzepin	15,87%	20,71%		18,87%	20,29%	21,72%	21,56%	21,28%	20,99%	20,71%
Marchocice	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
11.1 Liczba mieszkańców sołectwa Marchocice do 6 lat	24	21	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	24	23	23	22	22	21	21
11.2 Liczba mieszkańców sołectwa Marchocice pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	18	16		18	17	17	17	17	16	16
11.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Marchocice	229	224		228	228	227	226	226	225	224

11.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Marchocie	18,34%	16,55%		18,07%	17,81%	17,55%	17,29%	17,04%	16,79%	16,55%
Międzylesie	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
12.1 Liczba mieszkańców sołectwa Międzylesie do 6 lat	1	1	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	1	1	1	1	1	1	1
12.2 Liczba mieszkańców sołectwa Międzylesie pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	6	5		6	6	6	6	6	5	5
12.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Międzylesie	62	61		62	62	61	61	61	61	61
12.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Międzylesie	11,29%	10,34%		11,15%	11,01%	10,87%	10,74%	10,60%	10,47%	10,34%
Psary	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
13.1 Liczba mieszkańców sołectwa Psary do 6 lat	15	13	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	15	14	14	14	14	13	13
13.2 Liczba mieszkańców sołectwa Psary pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	11	10		11	11	11	10	10	10	10
13.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Psary	213	209		212	212	211	210	210	209	209

13.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Psary	12,21%	11,01%		12,03%	11,85%	11,68%	11,51%	11,34%	11,18%	11,01%
Psary Kolonia	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
14.1 Liczba mieszkańców sołectwa Psary - Kolonia do 6 lat	10	9	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	10	10	9	9	9	9	9
14.2 Liczba mieszkańców sołectwa Psary - Kolonia pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	13	12		13	13	12	12	12	12	12
14.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Psary - Kolonia	190	186		189	189	188	188	187	187	186
14.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Psary - Kolonia	12,11%	10,97%		11,94%	11,77%	11,61%	11,45%	11,29%	11,13%	10,97%
Secemin	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
15.1 Liczba mieszkańców sołectwa Secemin do 6 lat	98	85	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	96	94	92	91	89	87	85
15.2 Liczba mieszkańców sołectwa Secemin pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	105	95		103	102	100	99	97	96	95
15.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Secemin	1300	1273		1296	1292	1288	1285	1281	1277	1273

15.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Secemin	15,62%	14,13%		15,39%	15,18%	14,96%	14,75%	14,54%	14,34%	14,13%
Wałkonowy Dolne	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Dolne do 6 lat	9	8	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	9	9	8	8	8	8	8
16.2 Liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Dolne pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	24	22		24	23	23	23	22	22	22
16.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Dolne	189	185		188	188	187	187	186	186	185
16.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wałkonowy Dolne	17,46%	15,92%		17,23%	17,00%	16,78%	16,56%	16,34%	16,13%	15,92%
Wałkonowy Górne	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
17.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Górne do 6 lat	14	12	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	14	13	13	13	13	12	12
17.2 Liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Górne pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	11	10		11	11	11	10	10	10	10

17.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Górne	129	126		129	128	128	127	127	127	126
17.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wałkonowy Górne	19,38%	17,49%		19,10%	18,82%	18,55%	18,28%	18,01%	17,75%	17,49%
Wola Czaryska	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
18.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wola Czaryska do 6 lat	13	11	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	13	12	12	12	12	12	11
18.2 Liczba mieszkańców sołectwa Wola Czaryska pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	8	7		8	8	8	8	7	7	7
18.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wola Czaryska	218	213		217	217	216	215	215	214	213
18.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wola Czaryska	9,63%	8,68%		9,49%	9,35%	9,21%	9,07%	8,94%	8,81%	8,68%
Wola Kuczkowska	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
19.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wola Kuczkowska do 6 lat	14	12	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	14	13	13	13	13	12	12
19.2 Liczba mieszkańców sołectwa Wola Kuczkowska pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	25	23		25	24	24	24	23	23	23

19.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wola Kuczkowska	213	209		212	212	211	210	210	209	209
19.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wola Kuczkowska	18,31%	16,64%		18,06%	17,82%	17,58%	17,34%	17,10%	16,87%	16,64%
Zwleczka	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
20.1 Liczba mieszkańców sołectwa Zwleczka do 6 lat	5	4	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	5	5	5	5	5	4	4
20.2 Liczba mieszkańców sołectwa Zwleczka pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	1	1		1	1	1	1	1	1	1
20.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Zwleczka	78	76		78	78	77	77	77	77	76
20.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Zwleczka	7,69%	6,88%		7,57%	7,45%	7,33%	7,22%	7,10%	6,99%	6,88%
Żeliszawice	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
21.1 Liczba mieszkańców sołectwa Żeliszawice do 6 lat	30	26	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	29	29	28	28	27	27	26
21.2 Liczba mieszkańców sołectwa Żeliszawice pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	49	44		48	48	47	46	45	45	44

22.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Żelislawice	465	455		464	462	461	459	458	457	455
22.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Żelislawice	16,99%	15,43%		16,76%	16,53%	16,30%	16,08%	15,86%	15,64%	15,43%
Żelislawiczki	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
23.1 Liczba mieszkańców sołectwa Żelislawiczki do 6 lat	17	15	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	17	16	16	16	15	15	15
23.2 Liczba mieszkańców sołectwa Żelislawiczki pomiędzy 7 a 16 rokiem życia	30	27		30	29	29	28	28	27	27
23.3 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Żelislawiczki	363	355		362	361	360	359	358	357	355
23.4 Procent osób do 16 roku życia do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Żelislawiczki	12,95%	11,77%		12,77%	12,60%	12,43%	12,26%	12,09%	11,93%	11,77%

DIAGNOZA DOT. LICZBY UCZNIÓW W SZKOŁACH NA TERENIE GMINY SECEMIN

Cel operacyjny 1: Zwiększenia liczby działań na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży do 25 roku życia	Wartość bazowa	Prognoza wg danych statystycznych 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba uczniów w SP w Seceminie	140	120	Dyrektor ZS w Seceminie	159	150	145	140	135	133	130
Liczba uczniów w ZS w Seceminie	119	110	Dyrektor ZS w Seceminie	124	122	120	118	117	115	110
Liczba uczniów w SP w Psarach	31	30	Dyrektor ZS w Psarach	37	35	35	33	32	32	28
Liczba uczniów w filii SP Psary w Kuczkowie	13	8	Dyrektor ZS w Psarach	17	17	14	13	12	10	8
Liczba uczniów w SP w Żelisławicach	45	35	Dyrektor SP w Żelisławicach	69	65	60	55	50	45	40
Razem	348	303	-	406	389	374	359	346	335	316

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 1: Zwiększenia liczby działań na rzecz młodzieży do 25 roku życia

L.p.	1: Zwiększenia liczby działań na rzecz młodzieży do 25 roku życia	Wartość bazowa	Prognoza wg danych statystycznych 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba projektów z udziałem środków zewnętrznych zrealizowanych na rzecz młodzieży do 25 roku życia	0	5	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Szkoły z terenu Gminy Secemin	0	1	1	1	0	1	1	5	100,00%
2.	Liczba młodzieży do 25 roku życia angażująca się w realizację Strategii Rozwoju Gminy	0	300	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Szkoły z terenu Gminy Secemin	20	50	30	50	50	50	50	300	100,00%
3.	Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz młodzieży do 25 roku życia	2	3	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	stowarzyszenia	0	1	1	1	0	0	0	3	100,00%
Założenie do pkt. 3: Organizacje dotychczas angażujące się w rozwiązywanie problemów młodzieży do 25 roku życia: [1] Zryw Secemin, [2] Zielen Żeliszawice														
	Kształcenie młodzieży zgodne z lokalnymi potrzebami	Wartość bazowa	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie

4.	Liczba szkolnych doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach na terenie Gminy Secemin	1	3	Kierownik Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie	Szkoły z terenu Gminy Secemin	0	1	1	1	0	0	0	3	100,00%
Nie ma zatrudnionych doradców zawodowych w szkołach na terenie Gminy Secemin. W Zespole Szkół w Seceminie pani pedagog przechodziła szkolenia i może być takim doradcą. Z uwagi, że realizuje zajęcia z uczniami gimnazjum w ramach obowiązków pedagoga ujęto ją jako 1 w wartości bazowej.														
5.	Liczba godzin zajęć pozalekcyjnych w szkołach na terenie gminy Secemin	b.d.	6048	Kierownik Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie	Szkoły z terenu Gminy Secemin	864	864	864	864	864	864	864	6048	100,00%

Założenie do pkt. 5: Do obliczenia wymiaru liczby godzin do dyspozycji dyrektora szkoły stosuje się następujący algorytm:

$$\frac{A \cdot X}{B} \cdot C$$

A – liczba tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z uczniami przydzielonych nauczycielowi w danym roku szkolnym;

B – liczba pełnego wymiaru zajęć wynikająca z zajmowanego stanowiska zgodnie z art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela - tabela (nauczyciel – 18h, biblioteka – 30 h, pedagog szkolny, psycholog szkolny - 20 h, wychowawca świetlicy – 26 h);

C – tygodniowa liczba godzin do realizacji (C = 2);

X – faktyczna liczba tygodni, w których odbywają się obowiązkowe zajęcia edukacyjne w danym roku szkolnym.

http://www.gim2.olecko.edu.pl/gim2_pliki/dok2013/procedura_42_2.pdf

założenia: A= 18, B= 18, C= 6 (na zajęciach z rozpiską odnośnie liczby uczniów jest informacja o 6 obszarach zajęć rozwijanych dla uczniów, więc założono godzinę tygodniowo na każda z dziedzin)

X= 35

wartość współczynnika mnoży się razy 4 (3 Szkoły Podstawowe i 1 Gimnazjum)

6.	Liczba przedszkoli działających na terenie Gminy	2	2	Kierownik Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie	Wójt Gminy Secemin	2	0	0	0	0	0	0	2	100,00%
7.	Liczba wolontariuszy działających na terenie Gminy	0	150	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Sekretarz Gminy	5	10	17	23	25	30	40	150	100,00%

8.	Liczba nowych wolontariuszy działających na terenie Gminy	0	100	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Sekretarz Gminy	5	8	10	20	20	20	17	100	100,00%
9.	Liczba lat w których Gimnazjum w Seceminie ma lepsze wyniki niż średnia w powiecie	0	5	Dyrektor ZS w Seceminie	-	1	0	1	1	1	0	1	5	100,00%
10.	Liczba lat w których Szkoła Podstawowa w Seceminie ma lepsze wyniki niż średnia w powiecie	0	5	Dyrektor ZS w Seceminie	-	1	0	1	0	1	1	1	5	100,00%
11.	Liczba lat w których Szkoła Podstawowa w Żeliszawicach ma lepsze wyniki niż średnia w powiecie	0	5	Dyrektor SP w Żeliszawicach	-	1	0	1	1	0	1	1	5	100,00%
12.	Liczba lat w których Szkoła Podstawowa w Psarach ma lepsze wyniki niż średnia w powiecie	0	6	Dyrektor ZS w Psarach	-	1	0	1	0	1	1	1	5	83,33%
Komentarz do pkt. 12 - SP Psary w 2014r. "zanotowała" najgorszy wynik w powiecie włoszczowskim ze sprawdzianu 6 klasistów.														
13.	Liczba nauczycieli, którzy co roku się dokształcają	0	56	Kierownik Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie	Dyrektorzy szkół	8	8	8	8	8	8	8	56	100,00%

Oferta spędzenia wolnego czasu dla dzieci i młodzieży		Wartość bazowa	Prognoza wg danych statystycznych 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
14.	Łączna liczba godzin pracy świetlic wiejskich, które oferują możliwość spędzenia wolnego czasu dla dzieci i młodzieży	0	41000	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	świetlice	1000	3000	4000	6000	8000	9000	10000	41000	100,00%
<p>4 g. dziennie * ok.250 dni roboczych * aktualna liczba świetlic [w 2014r. założono świetlicę w Marchocicach, w 2015 założono uruchomienie z projektu unijnego 2 kolejnych świetlic np. w Wałkonowach Górnych (budynek OSP) i Psarach (szkoła), zaś w roku 2017 założono uruchomienie kolejnych 2 świetlic w Brzozowej (budynek OSP) i Seceminie (remiza OSP), w 2018 - założono uruchomienie kolejnych 2 świetlic w Żeliszawicach (budynek OSP) i Kuczkowie (budynek szkoły); w 2019r. założono uruchomienie świetlicy w Krzepinie (budynek po byłym sklepie), zaś w 2020r. w Bichniowie (budynek OSP). Kolejność uruchamiania świetlic może ulec zmiany w zależności od zapotrzebowania i zaangażowania mieszkańców poszczególnych sołectw.</p>														
15.	Liczba młodzieżowych zespołów tanecznych	0	4	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Szkoły z terenu Gminy Secemin	0	1	0	1	0	1	1	4	100,00%
16.	Liczba młodzieżowych zespołów muzycznych/wokalnych	0	3	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Szkoły z terenu Gminy Secemin	0	1	0	1	0	1	0	3	100,00%
17.	Liczba meczy zorganizowanych w ramach amatorskiej ligi piłkarskiej dla młodzieży	0	120	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Szkoły z terenu Gminy Secemin	0	20	20	20	20	20	20	120	100,00%

18.	Liczba zorganizowanych eventów pod hasłem Europejski Tydzień Sportu	1	7	Dyrektorzy szkół z terenu Gminy Secemin	Szkoły z terenu Gminy Secemin	1	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%
19.	Liczba spotkań Klubu Dyskusyjnego	0	30	Kierownik Biblioteki	-	4	5	5	4	4	4	4	4	30	100,00%
20.	Liczba dni, kiedy odbywają się projekcje filmów w kinie obwoźnym	0	12	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Kierownik Biblioteki	0	2	2	2	2	2	2	2	12	100,00%

Cek operacyjny 2: Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020	Institucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.1 Liczba mieszkańców Gminy Secemin powyżej 61 lat	1194	1325	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	1212	1230	1249	1267	1286	1306	1325
1.2 Ogółem liczba mieszkańców Gminy Secemin	4987	4884		4972	4957	4942	4928	4913	4898	4884
1.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców Gminy Secemin	23,94%	27,14%		24,37%	24,81%	25,26%	25,72%	26,18%	26,65%	27,14%
Bichniów	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2.1 Liczba mieszkańców sołectwa Bichniów powyżej 61 lat	52	58	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	53	54	54	55	56	57	58
2.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Bichniów	221	216		220	220	219	218	218	217	216
2.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Bichniów	23,53%	26,67%		23,95%	24,39%	24,83%	25,27%	25,73%	26,19%	26,67%

Brzozowa	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
3.1 Liczba mieszkańców sołectwa Brzozowa powyżej 61 lat	78	87	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	79	80	82	83	84	85	87
3.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Brzozowa	353	346		352	351	350	349	348	347	346
3.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Brzozowa	22,10%	25,04%		22,50%	22,90%	23,31%	23,73%	24,16%	24,60%	25,04%
Celiny	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
4.1 Liczba mieszkańców sołectwa Celiny powyżej 61 lat	28	31	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	28	29	29	30	30	31	31
4.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Celiny	64	63		64	64	63	63	63	63	63
4.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Celiny	43,75%	49,58%		44,54%	45,34%	46,16%	46,99%	47,84%	48,71%	49,58%
Czaryż	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
5.1 Liczba mieszkańców sołectwa Czaryż powyżej 61 lat	44	49	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	45	45	46	47	47	48	49

5.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Czaryż	177	173		176	176	175	175	174	174	173
5.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Czaryż	24,86%	28,17%		25,31%	25,76%	26,23%	26,70%	27,18%	27,67%	28,17%
Dąbie	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
6.1 Liczba mieszkańców sołectwa Dąbie powyżej 61 lat	36	40	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	37	37	38	38	39	39	40
6.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Dąbie	99	97		99	98	98	98	98	97	97
6.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Dąbie	36,36%	41,21%		37,02%	37,69%	38,37%	39,06%	39,77%	40,48%	41,21%
Kluczyce	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
7.1 Liczba mieszkańców sołectwa Kluczyce powyżej 61 lat	33	37	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	33	34	35	35	36	36	37
7.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Kluczyce	115	113		115	114	114	114	113	113	113
7.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Kluczyce	28,70%	32,52%		29,21%	29,74%	30,28%	30,82%	31,38%	31,95%	32,52%

Kuczków	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
8.1 Liczba mieszkańców sołectwa Kuczków powyżej 61 lat	38	42	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	39	39	40	40	41	42	42
8.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Kuczków	180	176		179	179	178	178	177	177	176
8.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Kuczków	21,11%	23,93%		21,49%	21,88%	22,27%	22,68%	23,09%	23,50%	23,93%
Krzepice	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
9.1 Liczba mieszkańców sołectwa Krzepice powyżej 61 lat	19	21	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	19	20	20	20	20	21	21
9.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Krzepice	66	65		66	66	65	65	65	65	65
9.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Krzepice	28,79%	32,63%		29,31%	29,84%	30,37%	30,92%	31,48%	32,05%	32,63%
Krzepin	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
10.1 Liczba mieszkańców sołectwa Krzepin powyżej 61 lat	16	18	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	16	16	17	17	17	17	18

10.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Krzepin	63	62		63	63	62	62	62	62	62
10.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Krzepin	25,40%	28,78%		25,86%	26,32%	26,80%	27,28%	27,77%	28,27%	28,78%
Marchocice	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
11.1 Liczba mieszkańców sołectwa Marchocice powyżej 61 lat	51	57	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	52	53	53	54	55	56	57
11.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Marchocice	229	224		228	228	227	226	226	225	224
11.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Marchocice	22,27%	25,24%		22,67%	23,08%	23,50%	23,92%	24,35%	24,79%	25,24%
Międzylesie	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
12.1 Liczba mieszkańców sołectwa Międzylesie powyżej 61 lat	18	20	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	18	19	19	19	19	20	20
12.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Międzylesie	62	61		62	62	61	61	61	61	61
12.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Międzylesie	29,03%	32,90%		29,56%	30,09%	30,63%	31,19%	31,75%	32,32%	32,90%

Psary	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
13.1 Liczba mieszkańców sołectwa Psary powyżej 61 lat	69	77	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	70	71	72	73	74	75	77
13.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Psary	213	209		212	212	211	210	210	209	209
13.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Psary	32,39%	36,71%		32,98%	33,57%	34,18%	34,80%	35,42%	36,06%	36,71%
Psary - Kolonia	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
14.1 Liczba mieszkańców sołectwa Psary - Kolonia powyżej 61 lat	60	67	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	61	62	63	64	65	66	67
14.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Psary - Kolonia	190	186		189	189	188	188	187	187	186
14.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Psary - Kolonia	31,58%	35,79%		32,15%	32,73%	33,32%	33,92%	34,53%	35,16%	35,79%
Secemin	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
15.1 Liczba mieszkańców sołectwa Secemin powyżej 61 lat	281	312	Kierownik Urzędu Stanu	285	289	294	298	303	307	312

15.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Secemin	1300	1273	Cywilnego	1296	1292	1288	1285	1281	1277	1273
15.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Secemin	21,62%	24,50%		22,01%	22,40%	22,81%	23,22%	23,64%	24,06%	24,50%
Wałkonowy Dolne	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
16.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Dolne powyżej 61 lat	42	47	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	43	43	44	45	45	46	47
16.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Dolne	189	185		188	188	187	187	186	186	185
16.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wałkonowy Dolne	22,22%	25,19%		22,62%	23,03%	23,45%	23,87%	24,30%	24,74%	25,19%
Wałkonowy Górne	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
17.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Górne powyżej 61 lat	25	28	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	25	26	26	27	27	27	28
17.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wałkonowy Górne	129	126		129	128	128	127	127	127	126
17.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wałkonowy Górne	19,38%	21,96%		19,73%	20,09%	20,45%	20,82%	21,19%	21,58%	21,96%

Wola Czaryska	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
18.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wola Czaryska powyżej 61 lat	65	72	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	66	67	68	69	70	71	72
18.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wola Czaryska	218	213		217	217	216	215	215	214	213
18.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wola Czaryska	29,82%	33,79%		30,35%	30,90%	31,46%	32,03%	32,61%	33,19%	33,79%
Wola Kuczowska	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
19.1 Liczba mieszkańców sołectwa Wola Kuczowska powyżej 61 lat	54	60	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	55	56	56	57	58	59	60
19.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Wola Kuczowska	213	209		212	212	211	210	210	209	209
19.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Wola Kuczowska	25,35%	28,73%		25,81%	26,28%	26,75%	27,23%	27,72%	28,22%	28,73%
Zwleczka	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
20.1 Liczba mieszkańców sołectwa Zwleczka powyżej 61 lat	16	18	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	16	16	17	17	17	17	18
20.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Zwleczka	78	76		78	78	77	77	77	77	76

20.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Zwlecza	20,51%	23,25%		20,88%	21,26%	21,64%	22,03%	22,43%	22,84%	23,25%
Żelislawice	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
21.1 Liczba mieszkańców sołectwa Żelislawice powyżej 61 lat	96	107	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	97	99	100	102	103	105	107
21.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Żelislawice	465	455		464	462	461	459	458	457	455
21.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Żelislawice	20,65%	23,40%		21,02%	21,40%	21,78%	22,18%	22,58%	22,98%	23,40%
Żelislawiczki	IV.2014	Prognoza wg danych statystycznych 2020		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
22.1 Liczba mieszkańców sołectwa Żelislawiczki powyżej 61 lat	73	81	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	74	75	76	77	79	80	81
22.2 Ogółem liczba mieszkańców sołectwa Żelislawiczki	363	355		362	361	360	359	358	357	355
22.3 Procent osób starszych do ogólnej liczby mieszkańców sołectwa Żelislawiczki	20,11%	22,79%		20,47%	20,84%	21,22%	21,60%	21,99%	22,39%	22,79%

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ DO REALIZACJA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 2: Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych

L.p.	Cel operacyjny 2: Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych	Wartość bazowa	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba zorganizowanych Wigilii dla osób starszych/samotnych	0	7	Kierownik GOPS Secemin	-	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%
2.	Liczba działających na terenie Gminy Klubów Seniora	0	4	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	światlice	0	1	1	1	1	0	0	4	100,00%
3.	Liczba działających na terenie Gminy nowych zespołów ludowych/śpiewaczy w których uczestniczą osoby starsze	4	2	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	światlice	0	1	1	0	0	0	0	2	100,00%
Założenie do pkt. 3 w roku bazowym liczono: Brzozowianki, Przepióreczka, Cyraneczka, Złoty Kłos. Wydaje się, że potencjał widać w Woli Czaryskiej i Bichniowie, stąd założono docelowo 2 nowe zespoły.														
4.	Liczba świetlic, gdzie osoby starsze/samotne mogą się spotykać/mają jakąś ofertę spędzania wolnego czasu	1	9	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Wójt Gminy Secemin	0	2	1	2	2	1	1	9	100,00%

<p>Założenie do pkt. 4 w 2014r. założono świetlicę w Marchocicach, w 2015 założono uruchomienie z projektu unijnego 2 kolejnych świetlic np. w Wałkonowach Górnych (budynek OSP) i Psarach (szkoła), zaś w roku 2017 założono uruchomienie kolejnych 2 świetlic w Brzozowej (budynek OSP) i Seceminie (remiza OSP), w 2018 - założono uruchomienie kolejnych 2 świetlic w Żelislawicach (budynek OSP) i Kuczkanie (budynek szkoły); w 2019r. założono uruchomienie świetlicy w Krzepinie (budynek po byłym sklepie), zaś w 2020r. w Bichniowie (budynek OSP). Kolejność uruchamiania świetlic może ulec zmianie w zależności od zapotrzebowania i zaangażowania mieszkańców poszczególnych sołectw.</p>														
5.	Liczba działających Uniwersytetów III wieku	0	1	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Wójt Gminy Secemin	0	0	1	0	0	0	0	1	100,00%
6.	Liczba działających Kół Gospodyń Wiejskich	1	3	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	–	0	1	0	1	0	1	0	3	100,00%
<p>Założenie do pkt. 6 w roku bazowym 2013 ujęto Koło Gospodyń Wiejskich w Bichniowie, zas pewien potencjał wykazują panie z sołectw Brzozowa, Wola Czaryska, Żelislawice, stąd ujęto jako wartość docelową 3.</p>														
7.	Liczba zorganizowanych spotkań dot. potrzeb osób starszych/samotnych	0	7	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Wójt Gminy Secemin	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%
8.	Liczba projektów z udziałem środków zewnętrznych zrealizowanych na rzecz zwiększenia aktywności osób starszych/samotnych	0	5	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Sołtysi	0	1	1	1	0	1	1	5	100,00%
9.	Liczba osób starszych/samotnych angażująca się w realizację Strategii Rozwoju Gminy	0	300	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Sołtysi	20	50	30	50	50	50	50	300	100,00%

10.	Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz aktywności osób starszych/samotnych	1	3	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	stowarzyszenia	0	1	1	1	0	0	0	3	100,00%
11.	Liczba zrealizowanych imprez Dni Seniora	0	5	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	stowarzyszenia	0	0	1	1	1	1	1	5	100,00%
12.	Liczba lat kiedy działa przy Radzie Gminy - Rada Seniorów	0	5	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	stowarzyszenia	0	0	1	1	1	1	1	5	100,00%
13.	Liczba uruchomionych dziennych Domów Pomocy Społecznej	0	1	Kierownik GOPS Secemin	Wójt Gminy Secemin	0	1	0	0	0	0	0	1	100,00%
Założenie do pkt. 13 Istnieje budynek Punktu katechecznego w Seceminie i istnieje potrzeba utworzenia mini DPS-u, dziennego prowadzony przez GOPS lub NGO lub spółdzielnię socjalną														

ZAŁOŻENIA DO CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ DLA CELU OPERACYJNEGO 3: Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie

L.p.	Cel operacyjny 3: Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie	Wartość bazowa - rok 2013	Prognoza wg danych statystycznych 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Liczba zatrzymanych przez Policję pijanych kierowców	b.d.	10	Komenda Powiatowa Policji we Włoszczowie	-	40	35	30	25	20	15	10

2.	Liczba zatrzymanych przez Policję osób za stosowanie przemocy w rodzinie	b.d.	6	Komenda Powiatowa Policji we Włoszczowie	GOPS Secemin	14	12	10	8	7	7	6
3.	Liczba osób, którym został przyznany zasiłek ze względu na przemoc w rodzinie	27	5	Kierownik GOPS w Seceminie	-	22	18	12	12	10	7	5

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ DO REALIZACJA W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 3: Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie

L.p.	Cel operacyjny 3: Zwiększenie form pomocy dla osób z problemami alkoholowymi i/lub nadużywającym przemocy w rodzinie	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba lat kiedy na terenie Gminy działa Klub AA	1	7	Kierownik GOPS w Seceminie	-	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%
Założenie do pkt. 1 działa obecnie na terenie Gminy Grupa AA "Iskierka" oraz grupa samopomocowa Al-Alon utworzony przez Nieformalny Ruch Trzeźwościowy														
2.	Liczba przeprowadzonych spotkań profilaktycznych w szkołach/ spotkania ze wzorami godnymi naśladowania np. przedsiębiorcami/radnymi, osobami, które skutecznie sobie poradziły z chorobą alkoholową	0	30	Kierownik Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie	Szkoły z terenu Gminy	2	4	4	5	5	5	5	30	100,00%

3.	Liczba gminnych kampanii edukacyjnych np. "Trzeźwy za kierownicą", "Stop uzależnieniom", "Promowanie trybu życia bez uzależnień"	0	6	Kierownik GOPS w Seceminie	Wójt Gminy	0	1	1	1	1	1	1	6	100,00%
4.	Liczba kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzeganie prawa	0	12	Osoba ds. wydawania koncesji na sprzedaż alkoholu	-	0	2	2	2	2	2	2	12	100,00%
5.	Liczba zatrudnionych specjalistów np. terapeuty w zakresie uzależnień	0	3	Przewodniczący Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przemocy w Rodzinie	-	0	1	1	1	0	0	0	3	100,00%
6.	Liczba zorganizowanych imprez profilaktycznych (festyn, wycieczki, rajdy)	0	14	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Szkoły z terenu Gminy	2	2	2	2	2	2	2	14	100,00%

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 4: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami

L.p.	Cel operacyjny 4: Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym w zakresie gospodarki odpadami	Wartość bazowa - rok 2013	Prognoza wg danych statystycznych 2020	Institucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba gospodarstw domowych segregujących odpady	793	1300	Kierownik Referatu Gospodarki	Sołtysi/Radni	820	900	940	1000	1050	1100	1300	-	100,00%

2.	Liczba gospodarstw domowych nie segregujących odpady	732	300	Kierownik Referatu Gospodarki	Sołtysi/Radni	680	600	530	460	400	380	300	-	100,00%
3.	Liczba nowo złożonych deklaracji na wywóz odpadów	1547	100	Kierownik Referatu Gospodarki	Sołtysi/Radni	12	28	20	10	10	10	10	100	100,00%
4.	Liczba zbiórek odpadów wielkogabarytowych		28	Kierownik Referatu Gospodarki	Sołtysi/Radni	4	4	4	4	4	4	4	28	100,00%
5.	Ilość wytwarzanych odpadów przez 1 mieszkańca	1,56 m3	1	Kierownik Referatu Gospodarki	-	1,5	1,4	1,3	1,25	1,2	1,1	1	-	100,00%
6.	Liczba wydarzeń propagujących zdrowy tryb życia	0	21	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Szkoły	3	3	3	3	3	3	3	21	100,00%
7.	Liczba ton azbestu zdjętych w ramach Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2013-2032	b.d.	500	Kierownik Referatu Gospodarki	Sołtysi/Radni	80	80	80	80	70	50	60	500	100,00%

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 5: Efektywna informacja i promocja Gminy

L.p.	Cel operacyjny 5: Efektywna informacja i promocja Gminy	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
------	---	------------------------------------	----------	---	---	------	------	------	------	------	------	------	-------	----------------

1.	Liczba wydanych gazetek gminnych	4	28	Kierownik Referatu Administracji	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	4	4	4	4	4	4	4	4	28	100,00%
2.	Liczba publikacji książkowych nt. Gminy Secemin	b.d.	4	Kierownik Referatu Administracji	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	0	1	0	1	0	1	1	1	4	100,00%
3.	Liczba lat kiedy działa serwis internetowy poświęcony Gminie Secemin prowadzony przez Urząd Gminy	1	7	Kierownik Referatu Administracji	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	1	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 6: Współpraca i wsparcie organizacji pozarządowych

L.p.	Cel operacyjny 6: Współpraca i wsparcie organizacji pozarządowych	Wartość bazowa	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba nowo zarejestrowanych NGO	22	3	Kierownik Referatu Administracji	-	0	0	0	1	1	1	0	3	100,00%
2.	Liczba projektów realizowanych we współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Secemin a organizacjami społecznymi	1	7	Kierownik Referatu Administracji	-	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 7: Zwiększenie liczby działań kulturalnych na terenie Gminy

L.p.	Cel operacyjny 7: Zwiększenie liczby działań kulturalnych na terenie Gminy	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	Zaangażowani w realizację wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba zorganizowanych imprez o charakterze kulturalnym np. Dożynki, "wianki świętojańskie", Dni Gminy Secemin	2	30	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu	Kierownik Referatu Administracji	4	5	5	4	4	4	4	30	100,00%
2.	Liczba wydarzeń promujących Gminę turystycznie	0	7	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu		1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%
3.	Liczba złożonych projektów o środki zewnętrzne na organizację imprez o charakterze kulturalnym, turystycznym	b.d.	21	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu		0	4	4	4	4	4	1	21	100,00%

4.	Kwota środków pozyskana z zewnątrz na organizację imprez o charakterze kulturalnym, turystycznym	b.d.	240 000 zł	Osoba ds. edukacji, kultury i sportu		0	30 000 zł	30 000 zł	45 000 zł	45 000 zł	45 000 zł	45 000 zł	240 000 zł	100,00%
----	--	------	------------	--------------------------------------	--	---	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------	---------

Obszar 2 Infrastruktura techniczna

Cel operacyjny w obszarze "Infrastruktura techniczna"	Liczba inwestycji (projektów)	Potrzebna kwota na ich zrealizowanie
Cel operacyjny 1 – Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Secemin wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)	7	1 232 800,00 zł
Cel operacyjny 2 – Inwestycje wodno-kanalizacyjne	6	24 244 000,00 zł
Cel operacyjny 3 – Poprawa estetyki Gminy	2	1 020 000,00 zł
Cel operacyjny 4 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjno-turystyczną	6	1 500 000,00 zł
Razem	21	27 996 800,00 zł

Cel operacyjny 1 – Poprawa jakości dróg na terenie Gminy Secemin wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, oświetlenie, przystanki)					
L.p.	Nazwa drogi	Długość	Szerokość	Szacunkowy koszt	Uwagi
1.	Modernizacja drogi gminnej Brzozowa-Maleniec	950 m	3,5 m	133 000,00 zł	Teren podmokły, Urząd Gminy nie realizował dotychczas podobnej inwestycji. Policzono 950 m x 3,5 m x 40 zł/m2.
2.	Modernizacja drogi gminnej Żeliszławice-Papiernia – modernizacja odcinka Wincentów-Papiernia	3300 m	3m	257 400,00 zł	26 zł/m2
3.	Modernizacja drogi gminnej Secemin-Marianów	2600 m	3,5 m	236 600,00 zł	Przyjęto założenie: 2600 m x 3,5 m x 26 zł/m2
4.	Modernizacja drogi gminnej Żeliszławice-granica gminy (Klekot)	1200 m	3,5 m	109 200,00 zł	Przyjęto założenie: 1200 m x 3,5 m x 26 zł/m2

5.	Modernizacja drogi gminnej Kluczyce-Wola Kuczkowska (przez tory)	1700 m	3m	132 600,00 zł	Przyjęto założenie: 1700 m x 3 m x 26zł/m ²
6.	Modernizacja drogi powiatowej Secemin - Żeliszawice	5000 m	5 m	325 000,00 zł	Całkowity szacunkowy koszt inwestycji to 650 tys. zł licząc 26 zł/m ² , do planu finansowego przyjęto założenie, że Gmina w 50% partycypuje w kosztach tj. 325 000 zł
7.	Modernizacja drogi powiatowej Krzepice-Wola Czaryska	Ok. 3000m Droga powiatowa ok 1000m, pozostała część bez określonych granic	3 m	39 000,00 zł	Trudno określić długość drogi ponieważ brak jest ustalonych jej granic. Droga biegnie w granicach prywatnych działek. Do Strategii przyjęto następujące założenie: 1000 m x 3 m x 26 zł/m ² = 78 000 zł. Założono: 50% wkład Powiatu, 50% wkład Gminy
				Razem	1 232 800,00 zł

Cel operacyjny 2 – Inwestycje wodno-kanalizacyjne	
Kryterium brany pod uwagę przy ustalaniu kolejności inwestycji wodno-kanalizacyjnych była liczba mieszkańców poszczególnych sołectw	
Gmina Secemin zastrzega sobie możliwość zmiany konfiguracji sołectw np. do projektów przydomowych oczyszczalni ścieków np. w przypadku ubiegania się o dofinansowanie zewnętrzne, aby spełnić odpowiednie wymogi. Dopuszcza się również możliwość zmiany przydomowych oczyszczalni ścieków na kanalizację liniową.	
Procentowa liczba mieszkańców Gminy Secemin	Stan na 29.04.2014
Sołectwa, które posiadają kanalizację	
Sołectwo Brzozowa	353
Sołectwo Marchocice	229
Sołectwo Secemin	1300
Razem liczba mieszkańców, która posiada dostęp do kanalizacji	1882
Procentowa liczba mieszkańców Gminy Secemin mająca dostęp do kanalizacji do 31.07.2014r.	37,74%

INWESTYCJE KANALIZACYJNE DO REALIZACJI W LATACH 2015-2020

Inwestycja nr 1 pn. Budowa kanalizacji dla sołectw Żelislawice- Żelislawiczki wraz z małą oczyszczalnią ścieków	
Nazwa sołectwa	Liczba ludności na 29.04.2014
Sołectwo Żelislawice	465
Sołectwo Żelislawiczki	363

Razem liczba mieszkańców sołectw Żelislawic, Żelislawiczek	890
Procentowa liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji pn. Budowa kanalizacji dla sołectw Żelislawice-Żelislawiczki wraz z małą oczyszczalnią ścieków	17,85%

Inwestycja nr 2 pn. Budowa kanalizacji dla sołectw Psary-Psary Kolonia wraz z małą oczyszczalnią ścieków	
Nazwa sołectwa	Liczba ludności na 29.04.2014
Sołectwo Psary	213
Sołectwo Psary - Kolonia	190
Razem liczba mieszkańców sołectw Psary-Psary Kolonia	403
Procentowa liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji pn. Budowa kanalizacji dla sołectw Psary-Psary Kolonia wraz z małą oczyszczalnią ścieków	8,08%

Liczba mieszkańców mających dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji	Liczba mieszkańców
Liczba mieszkańców w sołectwach, które posiadają kanalizacje (do 31.07.2014r.)	1882
Budowa kanalizacji dla sołectw Żelislawice- Żelislawiczki wraz z małą oczyszczalnią ścieków	890
Budowa kanalizacji dla sołectw Psary-Psary Kolonia wraz z małą oczyszczalnią ścieków	403
Razem liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji	3175
Ogółem liczba mieszkańców Gminy Secemin	4987
Procentowa liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji kanalizacyjnych zaplanowanych na lata 2014-2020	63,67%

inwestycje kanalizacyjne zaplanowane do realizacji w miarę możliwości posiadania środków finansowych na ich wdrożenie

Inwestycja nr 3 pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Bichniów, Czaryż, Wola Czaryska, Celiny

Nazwa sołectwa	Liczba ludności na 29.04.2014
Sołectwo Bichniów	221
Sołectwo Wola Czaryska	218
Sołectwo Czaryż	177
Sołectwo Celiny	64
Razem liczba mieszkańców sołectw: Bichniów, Czaryż, Wola Czaryska, Celiny	680
Procentowa liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Bichniów, Czaryż, Wola Czaryska	13,64%

Inwestycja nr 4 pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kuczków, Wola Kuczkowska, Dąbie, Zwleczka

Nazwa sołectwa	Liczba ludności na 29.04.2014
Sołectwo Kuczków	180
Sołectwo Wola Kuczkowska	213
Sołectwo Dąbie	99
Sołectwo Zwleczka	78

Razem liczba mieszkańców sołectw: Kuczków, Wola Kuczkowska, Dąbie, Zwleczka	570
Procentowa liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kuczków, Wola Kuczkowska, Dąbie, Zwleczka	11,43%

Inwestycja nr 5 pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Krzepin, Wałkonowy Dolne, Wałkonowy Górne, Międzylesie	
Nazwa sołectwa	Liczba ludności na 29.04.2014
Sołectwo Krzepin	63
Sołectwo Wałkonowy Dolne	189
Sołectwo Wałkonowy Górne	129
Sołectwo Międzylesie	62
Razem liczba mieszkańców sołectw: Krzepin, Wałkonowy Dolne, Wałkonowy Górne, Międzylesie	443
Procentowa liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Krzepin, Wałkonowy Dolne, Wałkonowy Górne, Międzylesie	8,88%

Inwestycja nr 6 pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kluczyce, Krzepice	
Nazwa sołectwa	Liczba ludności na 29.04.2014
Sołectwo Kluczyce	115
Sołectwo Krzepice	66
Razem liczba mieszkańców Kluczyce-Krzepice	181

Procentowa liczba mieszkańców mająca dostęp do kanalizacji po zrealizowaniu inwestycji pn. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kluczyce, Krzepice	3,63%
---	-------

L.p.	Nazwa inwestycji	Szacunkowe koszty inwestycji kanalizacyjnych	Założenia
1.	Budowa kanalizacji dla sołectw Żeliszawice-Żeliszawiczki wraz z małą oczyszczalnią ścieków	8 000 000,00 zł	
2.	Budowa kanalizacji dla sołectw Psary-Psary Kolonia wraz z małą oczyszczalnią ścieków	5 000 000,00 zł	
3.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Bichniów, Czaryż, Wola Czaryska, Celiny	1 700 000,00 zł	680 osób/4= w przybliżeniu 170 domostw * 10 000 zł/koszt 1 przydomowej oczyszczalni ścieków z montażem
4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kuczków, Wola Kuczkowska, Dąbie, Zwlecza	1 420 000,00 zł	570 osób/4=w przybliżeniu 142 domostwa * 10 000 zł/koszt 1 przydomowej oczyszczalni ścieków z montażem
5.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Krzepin, Wałkonowy Dolne, Wałkonowy Górne, Międzylesie	1 100 000,00 zł	443 osoby/4=w przybliżeniu 110 domostw * 10 000 zł/koszt 1 przydomowej oczyszczalni ścieków z montażem
6.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kluczyce, Krzepice	1 810 000,00 zł	181 osób/4= w przybliżeniu 42 domostwa* 10 000 zł/koszt 1 przydomowej oczyszczalni ścieków z montażem
	Razem	19 030 000,00 zł	

Cel operacyjny 3 – Poprawa estetyki Gminy		Szacunkowy koszt	Przyjęte założenie
1.	Zakup oznakowanie wszystkich miejscowości w Gminie	420 000,00 zł	21 sołectw x 20 tys. zł
2.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Urząd Gminy Secemin, Szkoła w Seceminie, Szkoła w Żeliszawicach)	600 000,00 zł	Założono szacunkowy koszt dla każdego budynku: 200 tys. zł , w tym ujęto: 1. ocieplenie obiektów, wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudowa systemów grzewczych wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wodno-kanalizacyjnych, wymiana pokrycia dachowego, itp. zgodne z katalogiem inwestycji dla priorytetu inwestycyjnego 4.3 RPO WS 2014-2020
Razem		1 020 000,00 zł	

W trakcie realizacji zad. 2 pn. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymogi ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

- P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzieciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;
- *Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

1. Gmina Secemin przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:
 - czy budynek jest wykorzystywany jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.
- Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenia prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.
- Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitolodzy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Ministra Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu³². Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu³³.

Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

³² Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

³³ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

Cel operacyjny 4 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjno-turystyczną		Szacunkowy koszt
1.	Boisko wielofunkcyjne w Seceminie	300 000,00 zł
2.	Modernizacja pomieszczeń pod świetlice wiejskie przy budynkach OSP w Wałkonowach Górnych (budynek OSP) i Psarach (szkoła) wraz z ich wyposażeniem	200 000,00 zł
3.	Modernizacja pomieszczeń pod świetlice wiejskie przy budynkach Ochotniczych Straży Pożarnych w Brzozowej i Seceminie wraz z ich wyposażeniem	200 000,00 zł
4.	Modernizacja pomieszczeń pod świetlice wiejskie przy budynkach Ochotniczej Straży Pożarnej w Żeliszawicach i w Kuczkowie (budynek szkoły) wraz z ich wyposażeniem	200 000,00 zł
5.	Uruchomienie świetlicy w Krzepinie (budynek po byłym sklepie) oraz modernizacja pomieszczeń w budynku OSP w Bichniowie na świetlicę wiejską wraz z jej wyposażeniem	200 000,00 zł
5.	Budowa 5 placów zabaw	150 000,00 zł
6.	Wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Seceminie	250 000,00 zł
	Razem	1 500 000,00 zł

OBSZAR 3 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, ROLNICTWO I AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA**WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 1 - WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TWORZENIE ODPOWIEDNIEGO KLIMATU WOKÓŁ NIEJ**

L.p.	Cel operacyjny 1 - WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TWORZENIE ODPOWIEDNIEGO KLIMATU WOKÓŁ NIEJ	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Powierzchnia gruntów przeznaczonych na tereny inwestycyjne [w hektarach]	0,5	4	Kierownik Referatu Gospodarki	0	0	0	2	1	1	0	4	100,00%
2.	Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw	15	182	Kierownik Referatu Gospodarki	20	22	24	26	28	30	32	182	100,00%
3.	Liczba wydanych wypisów z planu zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe	b.d	160	Kierownik Referatu Gospodarki	20	24	26	22	18	22	28	160	100,00%
Komentarz do pkt. 4: dzięki temu możemy określić "atrakcyjność" gminy do osiedlania się na jej terenie.													
4.	Liczba inwestycji zewnętrznych w Gminie	0	3	Kierownik Referatu Gospodarki	0	0	1	1	0	1	0	3	100,00%

5.	Utworzenie stanowiska ds. rozwoju gminy w Urzędzie Gminy	0	1	Wójt Gminy Secemin	0	0	0	1	0	0	0	1	100,00%
6.	Liczba przyznanych tytułów "Przedsiębiorca Roku"	0	7	Kierownik Referatu Gospodarki	0	1	1	1	1	1	1	6	85,71%
7.	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, funkcjonującego przy Urzędzie Marszałkowskim w Kielcach	0	3	Kierownik Referatu Gospodarki	0	0	1	1	1	0	0	3	100,00%
8.	Liczba zorganizowanych Forum Przedsiębiorców - cyklicznych spotkań wszystkich przedsiębiorstw	0	7	Kierownik Referatu Gospodarki	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 2 - STOPNIOWY ROZWÓJ TURYSTYKI W GMINIE

L.p.	Cel operacyjny 2- STOPNIOWY ROZWÓJ TURYSTYKI W GMINIE	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba lat kiedy dział Punkt informacji turystycznej	0	6	Kierownik Referatu Gospodarki	0	1	1	1	1	1	1	6	100,00%
2.	Liczba nowopowstałych gospodarstw agroturystycznych	0	8	Kierownik Referatu Gospodarki	0	2	2	2	1	1	0	8	100,00%
3.	Liczba projektów z zakresu turystyki	0	4	Kierownik Referatu Gospodarki	0	0	1	0	1	1	1	4	100,00%
Komentarz do pkt. 4 - założono: projekt 1: pełne oznakowanie turystyczne Gminy (tablice, itp.), projekt 2 - system informacji turystycznej na www secemin.pl z programami wycieczek weekendowych, tygodniowych, informacjami o miejscach atrakcyjnych turystycznie													
4.	Kwota środków zainwestowana przez Gminę w turystykę na terenie Gminy	0	100 000	Kierownik Referatu Gospodarki	0	10 000 zł	40 000 zł	20 000 zł	10 000 zł	10 000 zł	10 000 zł	100 000 zł	100,00%

ZAŁOŻENIA DO CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ DLA CELU OPERACYJNEGO 3 - ZMNIEJSZENIE BEZROBOCIA

	Cel operacyjny 3: Statystyka bezrobocia na terenie Gminy Secemin	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Procentowa stopa bezrobocia	7,5%	6,4%	Powiatowy Urząd Pracy	7,40%	7,3%	7,1%	7,0%	6,8%	6,7%	6,6%
Komentarz do pkt. 1 założono spadek o 2 % rocznie rok do roku.											
2.	Liczba osób bezrobotnych na koniec roku kalendarzowego	372	200	Dyrektor PUP Włoszczowa	360	320	280	260	240	220	200
3.	Liczba kobiet bezrobotnych na koniec roku kalendarzowego	197	110	Dyrektor PUP Włoszczowa	190	180	160	140	130	120	110
4.	Liczba mężczyzn bezrobotnych na koniec roku kalendarzowego	175	90	Dyrektor PUP Włoszczowa	170	140	120	120	110	100	90
5.	Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy	12	5	Dyrektor PUP Włoszczowa	11	10	9	8	7	6	5
6.	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	42	70	Dyrektor PUP Włoszczowa	50	52	60	60	65	68	70
7.	Liczba bezrobotnych pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy	141	60	Dyrektor PUP Włoszczowa	130	110	90	80	70	65	60
8.	Liczba osób, których został przyznany zasiłek ze względu na bezrobocie	295	100	Kierownik GOPS Secemin	280	240	220	170	150	130	100

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 3 - ZMNIEJSZENIE BEZROBOCIA

L.p.	Cel operacyjny 3 - ZMNIEJSZENIE BEZROBOCIA	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba zrealizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej projektów systemowych współfinansowanych przez Unię Europejską i budżet państwa	5	7	Kierownik GOPS Secemin	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%
2.	Liczba osób z terenu Gminy Secemin biorących udział w projektach mających na celu wejście lub powrót na rynek pracy	0	200	Kierownik GOPS Secemin	30	30	30	30	30	30	20	200	100,00%
3.	Liczba osób z terenu Gminy Secemin dla których zostały zorganizowane staże zawodowe w Urzędzie Gminy Secemin	0	21	Kierownik Referatu Administracji	3	3	3	3	3	3	3	21	100,00%
4.	Liczba przeprowadzonych godzin zajęć grupowych przez doradców zawodowych/psychologów dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy	0	224	Kierownik GOPS Secemin	32	32	32	32	32	32	32	224	100,00%
5.	Liczba kontraktów socjalnych zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej		60	Kierownik GOPS Secemin	8	8	8	8	8	8	8	56	93,33%

6.	Liczba osób z terenu Gminy Secemin, która wzięła udział w pracach interwencyjnych	0	105	Kierownik Referatu Administracji	15	15	15	15	15	15	15	105	100,00%
7.	Liczba nowych osób z terenu Gminy Secemin, która wzięła udział w pracach interwencyjnych	0	80	Kierownik Referatu Administracji	15	12	12	11	10	10	10	80	100,00%
8.	Liczba dotacji/pożyczek, którą otrzymali mieszkańcy Gminy Secemin z Powiatowego Urzędu Pracy na założenie działalności gospodarczej	?	30	Dyrektor PUP Włoszczowa	4	5	5	4	4	4	4	30	100,00%
9.	Liczba działających na terenie Gminy spółdzielni socjalnych	0	2	Kierownik GOPS Secemin	0	1	0	1	0	0	0	2	100,00%
10.	Liczba miejsc z dostępem do sieci hot-spot	1	4	Kierownik Referatu Administracji	0	1	0	1	1	1	0	4	100,00%
Komentarz do pkt. 12 obecnie jest dostęp do hot-spotu w "Fortalicy Szafranców", stąd w roku bazowym "1".													
11.	Liczba godzin doradztwa zawodowego przeprowadzonych w szkołach na terenie Gminy Secemin	0	1120	Kierownik Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Seceminie	160	160	160	160	160	160	160	1120	100,00%
12.	Liczba działających Centrum Integracji Społecznej (CIS) i/lub Klubów Integracji Społecznej (KIS)	0	1	Kierownik GOPS Secemin	0	0	1	0	0	0	0	1	100,00%

WSKAŹNIKI DO ZADAŃ W RAMACH CELU OPERACYJNEGO 4 - WSPARCIE ROLNICTWA

L.p.	Cel operacyjny 4 - WSPARCIE ROLNICTWA	Wartość bazowa - rok 2013	Cel 2020	Instytucja (Osoba) odpowiedzialna za monitorowanie wskaźnika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	% wykonanie
1.	Liczba zorganizowanych Forum Rolniczych (spotkań z rolnikami podczas których są omawiane i analizowane ich problemy)	0	7	Kierownik Referatu Gospodarki	0	1	1	1	1	1	1	6	85,71%
2.	Liczba zorganizowanych szkoleń np. z ODRem	b.d	6	Kierownik Referatu Gospodarki	0	1	1	1	1	1	1	6	100,00%
3.	Liczba lat kiedy Urząd Gminy wraz z rolnikami biorą udział w imprezach zewnętrznych np. "Sołtys roku"	1	7	Kierownik Referatu Gospodarki	1	1	1	1	1	1	1	7	100,00%

WARIANTY ROZWOJU GMINY W OBSZARZE INFRASTRUKTURA

Środki, które Gmina Secemin może przeznaczyć na inwestycje jako wkład własny do projektów w latach 2014-2020								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem
Kwota środków własnych, które Gmina może przeznaczyć na inwestycje	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	2 800 000,00 zł
Kredyt		900 000,00 zł						900 000,00 zł
Razem środki na inwestycje	400 000,00 zł	1 300 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	3 700 000,00 zł

Komentarze:	<p>kredyt w roku 2015 na pewno Gmina musi wziąć na dokończenie inwestycji wodociągowych</p> <p>Po odjęciu kredytu (900 tys. zł) oraz środków własnych z 2014r. pozostaje nam do dyspozycji 2,4 mln zł na realizację inwestycji gminnych.</p>
-------------	--

WARIANT 1 PODSTAWOWY - "2,5 MILIONY NA INWESTYCJE do 2020r."

Planowane lata ponoszenia nakładów ze środków własnych

L.p.	Nazwa zadania	Krótki opis/uzasadnienie	Szacunkowa kwota całkowita inwestycji	Środki zewnętrzne (dotacje)	Środki własne (środki własne JST + kredyty)	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Razem
1.	Budowa kanalizacji w sołectwach Żelisławice, Żelisławiczki wraz z budową oczyszczalni	60% dofinansowanie np. z PROW 2014-2020	8 000 000,00 zł	4 800 000,00 zł	3 200 000,00 zł	0,00 zł	200 000,00 zł	1 000 000,00 zł	2 000 000,00 zł				3 200 000,00 zł
2.	Modernizacja drogi gminnej Brzozowa-Maleniec	Dofinansowanie z PROW (LGD) 85%	133 000,00 zł	113 050,00 zł	19 950,00 zł			19 950,00 zł					19 950,00 zł
3.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Urząd Gminy Secemin, Szkoła w Seceminie, Szkoła w Żelisławicach)	Dofinansowanie z RPO 85%	600 000,00 zł	510 000,00 zł	90 000,00 zł				90 000,00 zł				90 000,00 zł
			8 733 000,00 zł	5 423 050,00 zł	3 309 950,00 zł	0,00 zł	200 000,00 zł	1 019 950,00 zł	2 090 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	3 309 950,00 zł
						Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Razem
					Środki własne budżet	0,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	400 000,00 zł	2 400 000,00 zł

W roku 2015r. Gmina weźmie 900 000 zł kredytu na realizację projektu wodociągów - nie liczono tego kredytu w symulacji

finansowej.

Gminy								
Kredyt	0,00 zł	0,00 zł	420 000,00 zł	500 000,00 zł		0,00 zł	0,00 zł	920 000,00 zł
Saldo na koniec roku	0,00 zł	200 000,00 zł	50,00 zł	-1 189 950,00 zł	-789 950,00 zł	-389 950,00 zł	10 050,00 zł	

WARIANT 2 - "5 MILIONÓW NA INWESTYCJE ze środków własnych do 2020r."						Planowane lata ponoszenia nakładów ze środków własnych Gminy Secemin							
L.p.	Nazwa zadania	Krótki opis/uzasadnienie	Szacunkowa kwota całkowita inwestycji	Środki zewnętrzne (dotacje)	Środki własne (środki własne JST + kredyty)	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Razem
INWESTYCJE UJĘTE W WARIANCIE 1 PLUS													
	Koszt inwestycji z wariantu 1 "podstawowego"		8 733 000,00 zł	5 423 050,00 zł	3 309 950,00 zł	0,00 zł	200 000,00 zł	1 019 950,00 zł	2 090 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	3 309 950,00 zł
4.	Budowa kanalizacji w sołectwach Psary, Psary Kolonia wraz z budową oczyszczalni	85% dofinansowanie z PROW 2014-2020	5 000 000,00 zł	4 250 000,00 zł	750 000,00 zł				500 000,00 zł	250 000,00 zł			750 000,00 zł
5.	Modernizacja drogi gminnej Żeliszawice-Papiernia – modernizacja odcinka Wincentów-Papiernia	Dofinansowanie z PROW (LGD) 85%	257 400,00 zł	218 790,00 zł	38 610,00 zł			38 610,00 zł					38 610,00 zł
6.	Modernizacja drogi gminnej Secemin-Marianów	Dofinansowanie z PROW (LGD) 85%	236 600,00 zł	201 110,00 zł	35 490,00 zł			35 490,00 zł					35 490,00 zł

7.	Modernizacja drogi gminnej Kluczyce-Wola Kuczkowska (przez tory)	bez dofinansowania	132 600,00 zł		132 600,00 zł						132 600,00 zł		132 600,00 zł
8.	Modernizacja pomieszczeń pod świetlicę wiejskie przy budynkach OSP w Wałkonowach Górnych (budynek OSP) i Psarach (szkoła) wraz z ich wyposażeniem	bez dofinansowania	200 000,00 zł		200 000,00 zł			200 000,00 zł					200 000,00 zł
9.	Boisko wielofunkcyjne w Seceminie	Dofinansowanie z PROW/RPO 2014-2020 85%	300 000,00 zł	255 000,00 zł	45 000,00 zł						45 000,00 zł		45 000,00 zł
10.	Modernizacja drogi powiatowej Krzepice-Wola Czaryska	50% Gmina, 50% Powiat	78 000,00 zł	39 000,00 zł	39 000,00 zł							39 000,00 zł	39 000,00 zł
11.	Zakup oznakowanie wszystkich miejscowości w Gminie	bez dofinansowania	420 000,00 zł		420 000,00 zł			155 000,00 zł	155 000,00 zł	55 000,00 zł	55 000,00 zł		420 000,00 zł
12.	Uruchomienie świetlicy w Krzepinie (budynek po byłym sklepie) oraz modernizacja	bez dofinansowania	200 000,00 zł		200 000,00 zł						200 000,00 zł		200 000,00 zł

pomieszczeń w budynku OSP w Bichniowie na świetlicę wiejską wraz z jej wyposażeniem													
		15 557 600,00 zł	10 386 950,00 zł	5 170 650,00 zł	0,00 zł	200 000,00 zł	1 294 050,00 zł	2 745 000,00 zł	405 000,00 zł	432 600,00 zł	94 000,00 zł	5 170 650,00 zł	
					Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Razem	
W roku 2015r. Gmina weźmie 900 000 zł kredytu na realizację projektu wodociągów - nie liczono tego kredytu w symulacji finansowej.					Środki własne budżet Gminy	0,00 zł	700 000,00 zł	700 000,00 zł	700 000,00 zł	700 000,00 zł	700 000,00 zł	700 000,00 zł	4 200 000,00 zł
					Kredyt	0,00 zł	0,00 zł	420 000,00 zł	500 000,00 zł	100 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	1 020 000,00 zł
					Saldo na koniec roku	0,00 zł	500 000,00 zł	325 950,00 zł	-1 219 050,00 zł	-824 050,00 zł	-556 650,00 zł	49 350,00 zł	5 220 000,00 zł

WARIANT 3 - "7,5 MILIONA ZŁ NA INWESTYCJE ze środków własnych do 2020r." czyli co roku nie 400 tys. zł środków własnych a 1 mln zł						Planowane lata ponoszenia nakładów ze środków własnych Gminy Secemin							
L.p.	Nazwa zadania	Krótki opis/uzasadnienie	Szacunkowa kwota całkowita inwestycji	Środki zewnętrzne (dotacje)	Środki własne (środki własne JST + kredyty)	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Razem
INWESTYCJE UJĘTE W WARIANCIE 1 oraz 2 PLUS													
	Koszt inwestycji z wariantu 1 "podstawowego"		8 733 000,00 zł	5 423 050,00 zł	3 309 950,00 zł	0,00 zł	200 000,00 zł	1 019 950,00 zł	2 090 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	3 309 950,00 zł
	Koszt inwestycji z wariantu 2 "5 mln zł środków własnych na inwestycje"		6 824 600,00 zł	4 963 900,00 zł	1 860 700,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	274 100,00 zł	655 000,00 zł	405 000,00 zł	432 600,00 zł	94 000,00 zł	1 860 700,00 zł
13.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Bichniów, Czaryż, Wola Czaryska, Celiny	PROW 2014-2020 - 85%	1 700 000,00 zł	1 445 000,00 zł	255 000,00 zł						255 000,00 zł		255 000,00 zł
14.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kuczków, Wola Kuczkowska, Dąbie, Zwleczka	PROW 2014-2020 - 85%	1 420 000,00 zł	1 207 000,00 zł	213 000,00 zł							213 000,00 zł	213 000,00 zł

15.	Modernizacja drogi powiatowej Secemin - Żeliszawice 5 km	50% Gmina, 50% Powiat	650 000,00 zł	325 000,00 zł	325 000,00 zł							325 000,00 zł	325 000,00 zł
16.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w sołectwach Kuczków, Wola Kuczkowska, Dąbie, Zwleczka	RPO WS 2014-2020 - 60%	1 420 000,00 zł	852 000,00 zł	568 000,00 zł							568 000,00 zł	568 000,00 zł
17.	Modernizacja pomieszczeń pod świetlicę wiejskie przy budynkach Ochotniczych Straży Pożarnych w Brzozowej i Seceminie wraz z ich wyposażeniem	bez dofinansowania	200 000,00 zł		200 000,00 zł					200 000,00 zł			200 000,00 zł
18.	Modernizacja pomieszczeń pod świetlicę wiejskie przy budynkach Ochotniczej Straży Pożarnej w Żeliszawicach i w Kuczkowie (budynek szkoły) wraz z	bez dofinansowania	200 000,00 zł		200 000,00 zł					200 000,00 zł			200 000,00 zł

	ich wyposażeniem												
19.	Modernizacja drogi gminnej Żeliszawice-granica gminy (Klekot)	bez dofinansowania	109 200,00 zł		109 200,00 zł						109 200,00 zł		109 200,00 zł
20.	Budowa 5 placów zabaw	bez dofinansowania	150 000,00 zł		150 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł			150 000,00 zł
21.	Wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Seceminie	bez dofinansowania	250 000,00 zł		250 000,00 zł							250 000,00 zł	250 000,00 zł
			21 656 800,00 zł	14 215 950,00 zł	7 440 850,00 zł	0,00 zł	230 000,00 zł	1 324 050,00 zł	2 975 000,00 zł	635 000,00 zł	826 800,00 zł	1 450 000,00 zł	7 440 850,00 zł
						Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Razem
						Środki własne budżet Gminy	0,00 zł	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł	6 000 000,00 zł
						Kredyt	0,00 zł	0,00 zł	420 000,00 zł	500 000,00 zł	580 000,00 zł	0,00 zł	1 500 000,00 zł
						Saldo na koniec roku	0,00 zł	770 000,00 zł	865 950,00 zł	-609 050,00 zł	335 950,00 zł	509 150,00 zł	7 500 000,00 zł

W roku 2015r. Gmina weźmie 900 000 zł kredytu na realizację projektu wodociągów - nie liczono tego kredytu w symulacji finansowej.

3.5. Źródła finansowania

Zadanie do realizacji zapisane w „Strategii Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014-2020” mogą być wsparte z następujących programów:

1. „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”
2. „Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020”
3. „Fundacja Wspomagania Wsi”
4. „Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Najważniejsze zadania realizowane w ramach tego Programu związane są z tworzeniem dogodnych warunków dla rozwoju miejscowości, aktywizacją ludności wiejskiej, projektami związanymi z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesieniem atrakcyjności turystycznej danej miejscowości.

Fundacja Wspomagania Wsi

Celem Fundacji jest wspomaganie inicjatyw gospodarczych i społecznych mieszkańców wsi i małych miast oraz inicjatyw związanych z poprawą stanu infrastruktury obszarów wiejskich, poprawa warunków życia i gospodarowania na wsi, rozwój społeczny i kulturalny wsi, rozwój oświaty wśród ludności wsi, ochrona środowiska naturalnego, wspieranie rozwoju niekonwencjonalnych źródeł energii, organizowanie opieki społecznej na wsi, pomoc dla mieszkańców obszarów wiejskich. Fundacja realizuje swoje cele poprzez: udzielanie ze środków pieniężnych Fundacji kredytów przez banki, z którymi Fundacja ma podpisane umowy o współpracy, na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie działalności objętej celami statutowymi, udzielanie dotacji lub zwrotnej pomocy finansowej na warunkach preferencyjnych na realizację przedsięwzięć, prowadzenie doradztwa techniczno-ekonomicznego, prowadzenie szkoleń, popularyzowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej, organizowanie zaopatrzenia technicznego wspomaganych przedsięwzięć.

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności (PAFW)

Fundacja działa na rzecz umacniania społeczeństwa obywatelskiego, demokracji i gospodarki rynkowej w Polsce, w tym wyrównywania szans rozwoju indywidualnego i społecznego, a jednocześnie wspiera procesy transformacji w innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej. PAFW urzeczywistnia swoje cele poprzez realizację programów w następujących obszarach tematycznych: Inicjatywy w zakresie edukacji, Rozwój społeczności lokalnych, Obywatel w demokratycznym państwie prawa i Dzielenie się polskimi doświadczeniami w zakresie transformacji. W działaniach na terenie Polski Fundacja koncentruje się obecnie na inicjatywach edukacyjnych, służących przede wszystkim wyrównywaniu szans, a także na wyzwaniu i umacnianiu energii obywatelskiej w miejscach wymagających szczególnego wsparcia. Wsparcie ze strony Fundacji można uzyskać tylko w ramach jej programów. Zainteresowani uzyskaniem finansowego wsparcia ze strony PAFW ubiegają się o dotacje składając wniosek bezpośrednio u realizatora określonego programu. Decyzje w sprawie przyznania dotacji podejmuje komisje ekspertów powoływana przez Fundację.

Tabela 41: Możliwość finansowania zadań z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na zadania związane z Kapitałem Ludzkim

Oś priorytetowa	Wsparcie UE	Cel tematyczny	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych	Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu odpowiadające poszczególnym celom szczegółowym	Typy beneficjentów	Grupy docelowe	Rodzaje działań
8. Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo	13,63 mln €	8.Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników	8.10. aktywne i zdrowe starzenie się	Cel szczegółowy: Wspieranie wydłużenia aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych	- Przedsiębiorcy i ich Pracownicy, w tym w szczególności pracownicy pracujący w warunkach szkodliwych dla zdrowia, - osoby powyżej 50 roku życia, - osoby nieaktywne zawodowo	podnoszenie aktywności zawodowej osób powyżej 50 roku życia przeciwdziałanie nie przedwczesnemu opuszczaniu rynku pracy przez osoby w wieku produkcyjnym, szczególnie ze względów zdrowotnych
	29,99 mln €	10. Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie	10.1. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.	Cel szczegółowy: Poprawa dostępu do wysokiej jakości edukacji, w tym edukacji przedszkolnej.	Liczba przedszkoli, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych, Policja	- dzieci w wieku przedszkolnym, w tym dzieci z niepełnosprawnościami określone w ustawie o systemie oświaty, - uczniowie i wychowankowie szkół/placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz specjalne, w tym z niepełnosprawnościami (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych), - nauczyciele kształcenia ogólnego oraz specjalnego, - pracodawcy - partnerzy społeczno – gospodarczy	zmniejszania dysproporcji w upowszechnianiu edukacji przedszkolnej pomiędzy miastem a wsią oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym przeciwdziałania rozwarstwieniu społecznemu i segregacji w edukacji prowadzonej w szkołach i placówkach kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego (w tym szkół/placówek specjalnych), ze szczególnym uwzględnieniem wyrównywania dysproporcji pomiędzy obszarami miast i wsi rozwój nowoczesnego nauczania na wszystkich progach edukacji kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego poprzez upowszechnianie metod pracy z
	221 Strona						Strategia Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014-2020	

								praktycznym wykorzystaniem narzędzi TIK (połączone ze wzmacnianiem kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie praktycznego ich wykorzystania). rozwój wysokiej jakości szkolnictwa ponadpodstawowego kontynuacja wdrażania założeń rządowego programu „Cyfrowa szkoła” w obszarach e - nauczyciel e - szkoła
5,45 mln €		10.2 Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji	Cel szczegółowy: Upowszechnianie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu	Liczba osób, które nabyły kompetencje w ramach lub po opuszczeniu programu	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	- osoby dorosłe podnoszące kompetencje we własnym zakresie (w tym osoby z niepełnosprawnościami)	upowszechnianie uczenia się w różnych sytuacjach i przez całe życie	
19,08 mln €		10.3 BIS lepsze dopasowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy	Cel szczegółowy: Poprawa jakości i upowszechnienie kształcenia zawodowego	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C) Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	- uczniowie szkół/placówek kształcenia zawodowego, - nauczyciele kształcenia zawodowego, - szkoły/placówki prowadzące kształcenie zawodowe oraz ustawiczne, - pracodawcy/przedsiębiorcy/uczelnie, - partnerzy społeczno-gospodarcy	dostosowywanie kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy zwiększanie kompetencji uczniów i słuchaczy szkół zawodowych, doskonalenie umiejętności nauczycieli zawodu we współpracy z uczelniami i z pracodawcami/ przedsiębiorcami, jako część projektów wspierających edukację kształcenia zawodowego.	

			prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami		kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki			tworzenie centrów kształcenia zawodowego i wsparcie usług przez nie realizowanych
9. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem	27,26 mln €	9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	9.4. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	Cel szczegółowy: Wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych, Policja	- Osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym. - Otoczenie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach programu.	kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno –zawodowa, wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej, społecznej i zawodowej, obejmująca 2. monitoring problemów społecznych służących diagnozie przyczyn, skali oraz przestrzennego zróżnicowania występujących problemów społecznych w regionie, monitorowanie działalności instytucji sprzyjających aktywnej integracji
	51,80 mln €		9.7. Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	Cel szczegółowy: Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych	Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych, Policja	- osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, - rodziny oraz ich dzieci, w tym z problemami opiekuńczo wychowawczymi, - dzieci w zakresie wczesnego wykrywania wad wrodzonych i szczytów ochronnych, - pensjonariusze placówek opiekuńczych, - osoby funkcjonujące w	usług o charakterze profilaktycznym (świeclic i klubów w tym sportowych, ognisk wychowawczych, placówek wsparcia dziennego, doradztwa rodzinnego i psychologicznego np. ośrodki wsparcia rodziny, służące pomocą rodzinie i przeciwdziałające możliwym patologiom, zaangażowania w wolontariat), usług o charakterze opiekuńczym w formie instytucjonalnej i pozainstytucjonalne

					(C)		ramach rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, -osoby zależne, osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną lub po zakończonym okresie sprawowania opieki	
	9,54 mln €		9.8. wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.	Cel szczegółowy: Wzmocnienie sektora ekonomii społecznej	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym np. LGD	- podmioty ekonomii społecznej, - osoby i podmioty planujące rozpocząć działalność gospodarczą w obszarze ekonomii społecznej (w tym JST, organizacje pozarządowe), - podmioty wspierające sektor ekonomii społecznej	1. kompleksowe usługi na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej, 2. wspiera nie zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej poprzez tworzenie nowych i wsparcie istniejących podmiotów ekonomii społecznej, 3. tworzenie regionalnych i lokalnych partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej, w tym klastrów ekonomii społecznej, 4. koordynacja i monitoring działań w zakresie ekonomii społecznej
10. Otwarty rynek pracy	68,16 mln €	8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników	8.5. Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do zatrudnienia i wspieranie aktywności zawodowej	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym np. LGD	- osoby pozostające bez zatrudnienia w tym zarejestrowane w powiatowym/miejskim urzędzie pracy jako bezrobotne, - osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w szczególności: długotrwale bezrobotne, z niepełnosprawnościami w wieku 25 – 30 lat, powyżej 50 roku życia, - osoby odchodzące z rolnictwa, - osoby pracujące, - pracodawcy w zakresie	pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy poprzez pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe, w tym Indywidualne Plany Działania, podnoszenie kwalifikacji zawodowych i ich dopasowanie do potrzeb rynku pracy (m.in. szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe i uzupełniające) pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego (m.in. staże, praktyki, subsydiowanie zatrudnienia, wsparcie adaptacyjne w miejscu pracy, doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy, wolontariat

							działań EURES	zatrudnienie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami), zapobieganie dezaktualizacji kwalifikacji zawodowych rodziców/opiekunów (ze szczególnym uwzględnieniem kobiet) w okresie pełnienia opieki nad osobą zależną, m.in. poprzez szkolenia i kursy, wspieranie aktywizacji rodziców/opiekunów (ze szczególnym uwzględnieniem kobiet), którzy chcą powrócić na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad osobą zależną, wspieranie wolontariatu jako etapu przygotowującego do zatrudnienia (w tym np. poprzez szkolenia i doradztwo), zwiększanie mobilności przestrzennej (regionalnej) pracowników oraz osób poszukujących pracy (np. jednorazowy dodatek relokacyjny), wyłącznie w obrębie województwa świętokrzyskiego. upowszechnianie elastycznych form zatrudnienia (telepraca, praca rotacyjna, praca w niepełnym wymiarze czasu), zatrudnienie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami działania dotyczących EURES związane z bezpośrednim świadczeniem usług dla bezrobotnych, poszukujących pracy i pracodawców
	64,48 mln €		8.7. Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość	Cel szczegółowy:	Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób	- osoby pracujące oraz pozostające bez zatrudnienia,	l.wsparcie doradzo - szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie

		i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wspieranie samozatrudnieni a i przedsiębiorczo ści	działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym np. LGD	- studenci i pracownicy naukowci/naukowo - dydaktyczni uczelni zamierzający rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej w formie przedsiębiorczości akademickiej, - osoby odchodzące z rolnictwa	działalności gospodarczej, w tym w formie przedsiębiorczości akademickiej, - bezzwrotne wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie pomostowe - zwrotne wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej (np. w formie mikropożyczek)
40,90 mln €		8.9. Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	Cel szczegółowy: Wzmacnianie adaptacyjności przedsiębiorstw i ich pracowników	Liczba osób, które nabyły kompetencje w ramach lub po opuszczeniu programu Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy po opuszczeniu programu	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	- Przedsiębiorstwa oraz ich pracownicy, w tym pracownicy przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z pracy, - Przedsiębiorstwa i pracownicy przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, - Osoby, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy, - Pracownicy naukowci jednostek naukowych, - Pracownicy naukowci, naukowo-dydaktyczni, dydaktyczni uczelni, - Doktoranci.	

Tabela 42: Możliwość finansowania zadań JST z RPOWŚ 2014-2020

Oś priorytetowa	Wsparcie UE	Cel tematyczny	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych	Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu odpowiadające poszczególnym celom szczegółowym	Typy beneficjentów	Grupy docelowe	Rodzaje działań
Oś priorytetowa 2	68,16 mln euro	Cel główny przedmiotowej osi priorytetowej realizowany będzie w oparciu o realizację Celu Tematycznego 2 Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK, Celu tematycznego 3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP oraz Celu tematycznego 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją, które bezpośrednio wpływają na rozwój przedsiębiorczości	3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.	Wzrost liczby trwałych miejsc pracy w przedsiębiorstwach	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy	Typy beneficjentów: Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa prowadzące działalność na terenie województwa świętokrzyskiego, przedsiębiorstwa społeczne, instytucje otoczenia biznesu z terenu województwa świętokrzyskiego, jednostki samorządu terytorialnego województwa świętokrzyskiego, wojewódzkie samorządowe osoby prawne.	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, osoby fizyczne, w tym absolwenci szkół wyższych, planujące założenie działalności gospodarczej.	1. wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na wczesnym etapie rozwoju 2. wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw we wprowadzaniu na rynek nowych produktów/usług, 3. rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości oraz ośrodków wspierających przedsiębiorczość akademicką, 4. tworzenia nowej i rozwoju istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego (w tym na obszarach powojennych, przemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich), 5. wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych,

Oś priorytetowa 3	34,08 mln euro	4.1. wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	Zwiększenie produkcji energii w województwie świętokrzyskim, pochodzących ze źródeł odnawialnych, oraz budowa systemów dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.	1. Udział produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem 2. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE 3. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	- Jednostki samorządu terytorialnego, - przedsiębiorstwa duże, średnie, małe, mikro prowadzące działalność na terenie województwa świętokrzyskiego, - uczelnie, - związki i stowarzyszenia JST, - podmioty lecznicze wykonujące na terenie województwa świętokrzyskiego działalność leczniczą finansowaną ze środków publicznych, - państwowe jednostki budżetowe, - instytucje kultury,	Nie ma wskazanej	1. wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych (energia wodna, wiatru, słoneczna, geotermalna, biogazu, biomasy) wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej, 2. budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw, 3. budowy oraz modernizacji zakładów do produkcji urządzeń OZE, 4. budowa lub modernizacja jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokiej kogeneracji z OZE
	51,93 mln euro	4.3. wspieranie efektywności energetycznej inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych m.in. poprzez poprawę efektywności energetycznej w budynkach publicznych oraz w sektorze mieszkaniowym.	1. Emisja gazów Cieplarnianych* 2. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	- jednostki samorządu terytorialnego, - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, - związki i stowarzyszenia JST, - TBS, - samorządowe jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną, - uczelnie,	Nie ma wskazanej	1. ociepleniem obiektu, 2. wymianą okien, drzwi zewnętrznych, oraz oświetlenia na energooszczędne, 3. przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji, systemów wodno-kanalizacyjnych, 4. instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, 5. instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE, 6. instalowaniem urządzeń energooszczędnych najnowszej generacji 7. wymiana pokrycia dachowego, 8. budowy lub modernizacji jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła 9. w wysokosprawnej kogeneracji, wraz z infrastrukturą do dystrybuowania wytworzonej energii.

	61,34 mln euro		4.5. promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łączące na zmiany klimatu	Wsparcie dla realizacji inwestycji wynikających z założeń planów niskoemisyjnych	1. Emisja gazów cieplarnianych (1990=100)* 2. Liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia ulicznego 3. Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym 4. Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów 5. Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej 6. Liczba zmodernizowanych dworców i centrów przesiadkowych	- jednostki samorządu terytorialnego, - przedsiębiorstwa duże, średnie, małe, mikro, - partnerzy społeczni i gospodarczy działający na terenie województwa świętokrzyskiego, - organizacje pozarządowe (NGO), - samorządowe osoby prawne, - państwowe jednostki budżetowe, - instytucje kultury.		1. działania informacyjno-promocyjne dotyczące np. oszczędności energii, 2. kampanie promujące: 3. budownictwo zeroemisyjne, 4. inwestycje w zakresie budownictwa pasywnego, 5. modernizacja oświetlenia ulicznego (ulic placów, terenów publicznych) na energooszczędne, 6. budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej, 7. wymiana źródeł ciepła 8. parkingi Park&Ride, Bike&Ride 9. zintegrowane centra przesiadkowe, 10. infrastruktura dworcowa, 11. wspólny bilet, 12. inteligentne systemy transportowe, 13. ścieżki rowerowe, 14. publiczne wypożyczalnie rowerów.
Oś priorytetowa 4	20,45 mln euro	-	5.2. wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami	Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwania skutków katastrof	1. Jednostki służb ratunkowych działające w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (OSP) 2. Liczba zbiorników małej retencji wspartych w wyniku realizacji	Jednostki samorządu terytorialnego, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.	Nie ma wskazanej	1. budowy i modernizacji wielofunkcyjnych zbiorników wodnych małej retencji; 2. tworzenia i poprawy jakości systemów wczesnego reagowania i ratownictwa w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych (dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami), w tym z uwzględnieniem zakupu sprzętu i wyposażenia dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

					projektów 3. Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof			
13,63 mln euro		6.1. inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie	Zapewnienie efektywnego działania systemu gospodarowania odpadami	1. Liczba odpadów przypadających na 1 mieszkańca 2. Liczba rozbudowanych/z modernizowanych zakładów zagospodarowania odpadów	Jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty działające w imieniu JST.	Nie ma wskazanej	1.kompleksowych działań skierowanych na poprawę gospodarowania odpadami, zgodnie z postanowieniami WPGO.	
88,61 mln euro		6.2. inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie	Poprawa dostępu mieszkańców regionu do systemów oczyszczających ścieki komunalne.	1.Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków 2. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej 3. Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych 4. Liczba rozbudowanych lub	Jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty działające w imieniu JST, związki i porozumienia JST, przedsiębiorcy.	Nie ma wskazanej	1.kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej, w tym wyposażenie aglomeracji w odpowiednie systemy odbioru ścieków komunalnych, budowa oczyszczalni ścieków bądź poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni, wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi, -2.kompleksowe wsparcie budowy systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków w terenach zabudowy rozproszonej (budowa przydomowych lub przyzakładowych oczyszczalni ścieków – na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna), 3.budowa i rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę (sieci wodociągowe,	

					zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych 5. Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej 6. Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków		ujęcia i stacje uzdatniania wody) – wyłącznie w ramach projektów dot. infrastruktury służącej oczyszczaniu ścieków, Zakłada się realizowanie inwestycji przede wszystkim na obszarach aglomeracji o wielkości poniżej 10 tys. RLM, ujętych w KPOŚK, , a także na pozostałych terenach w celu wypełnienia dyrektywy ściekowej.
54,53 mln euro		6.3. zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Ochrona, zachowanie i efektywne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym.	1.Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych (w tym zwiedzający muzea i oddziały) 2. Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem 3. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem 4. Liczba wydarzeń kulturalnych zrealizowanych w wyniku realizacji projektu 5. Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego, instytucji kultury przystosowanych do osób niepełnosprawnych	Jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe wojewódzkie osoby prawne, instytucje kultury, instytucje ochrony dziedzictwa narodowego, kulturowego (w tym archiwum państwowe), ROT i lokalne organizacje turystyczne, organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną, związki i stowarzyszenia JST, kościelne osoby prawne, przedsiębiorcy działający na terenie województwa świętokrzyskiego, związki wyznaniowe oraz szkoły i uczelnie artystyczne, Telewizja Polska.	Nie ma wskazanej	1.zachowaniu i zabezpieczeniu obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych dla celów rozwoju społeczno-gospodarczego, dostosowaniu obiektów dziedzictwa kulturowego do funkcji turystycznych lub kulturowych, 2.promocji dziedzictwa kulturowego regionu wraz z tworzeniem i promocją produktów tradycyjnych i regionalnych oraz kompleksowych produktów turystycznych (w tym tworzenie szlaków kulturowych i organizacja wydarzeń kulturalno – promocyjnych, 3.rozwojowi zasobów kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kulturowego (w tym poprawie jakości funkcjonowania instytucji kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kulturowego), budowie, przebudowie i renowacji instytucji kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kulturowego oraz budowie, przebudowie, i remoncie instytucji kultury oraz konserwacji i restauracji obiektów zabytkowych wraz z dostosowaniem do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym działalności gospodarczej, 4.zakupowi wyposażenia oraz konserwacji muzealiów, materiałów archiwalnych starodruków itp.,

							5.wsparciu i rozwojowi centrów informacji turystycznej, kulturalnej i promocji kultury, 6.promocji dziedzictwa naturalnego regionu oraz jego wykorzystaniu do celów turystycznych.
6,82 mln euro		6.4. ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program "Natura 2000" i zieloną infrastrukturę.	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo oraz wykorzystanie lokalnych i regionalnych zasobów przyrodniczych dla zrównoważonego i przyjaznego środowisku rozwoju turystyki.	1.Stopień wykorzystania miejsc noclegowych 2. Liczba parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody objętych wsparciem 3. Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych 4. Liczba przebudowanych lub zmodernizowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych 5. Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętej wsparciem	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - samorządowe osoby prawne zajmujące się ochroną przyrody, - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, - parki, krajobrazowe i ich zespoły, - instytucje badawcze, - organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną, zajmujące się ochroną przyrody, - jednostki budżetowe (np. RDOŚ), - uczelnie, - administracja rządowa.	Nie ma wskazanej	1.podniesieniu standardu bazy technicznej i wyposażenia parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach NATURA 2000), wraz z opracowaniem planów ochrony lub planów zadań ochronnych tych obszarów, 2.ochronie różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, służące rozwojowi zielonej infrastruktury (np. ogrody deszczowe w miastach, parki miejskie, korytarze ekologiczne, zielone bariery akustyczne), 3.zarządzaniu i ochronie krajobrazu (np. inwentaryzacja przyrodnicza obszarów chronionych, audyt krajobrazowy, urbanistyczne zasady krajobrazu), 4.promocja i zagospodarowanie do celów zrównoważonego i przyjaznego środowisku rozwoju turystyki (m.in. infrastruktura dla ruchu rowerowego), 5.polegające na budowie i modernizacji niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, 6.rozbudowie, modernizacji i doposażeniu ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej (m.in. w parkach krajobrazowych), 7.opracowaniu dokumentacji dotyczącej

								planowania ochrony (planów, ekspertyz, inwentaryzacji) rezerwatów oraz obszarów Natura 2000 oraz ochrony czynnej na tych obszarach.
Oś priorytetowa 6	13,63 mln euro	Nie ma	4.3. wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym	Poprawa warunków do rozwoju gospodarczego obszarów miejskich	1. Emisja gazów cieplarnianych* 2. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	- jednostki samorządu terytorialnego, - samorządowe jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną,	Nie ma wskazanej	Interwencja zostanie skierowana na projekty, dotyczące kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych (z wyłączeniem jednostek podległych administracji centralnej) oraz mieszkalnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego gminy wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, w zakresie związanym m.in. z: 1. ociepleniem obiektu, 2. wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, 3. przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła – likwidacja pieców grzewczych na opał stały), systemów wentylacji i klimatyzacji, systemów wodno-kanalizacyjnych, 4. instalacją OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, 5. instalacją systemów chłodzących, w tym również z OZE, 6. instalowaniem urzędzeń energooszczędnych najnowszej generacji (np. kolektory słoneczne).
	11,59 mln euro		4.5. promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na	Wsparcie dla realizacji planów niskoemisyjnych.	1. Emisja gazów Ciepłarnianych*	jednostki samorządu terytorialnego na obszarze objętym ZIT	Nie ma wskazanej	W priorytecie inwestycyjnym 4.5 dofinansowanie znajdują projekty, realizujące założenia planów niskoemisyjnych dla poszczególnych obszarów miejskich. Wsparcie dla projektów mogących wynikać z planów gospodarki niskoemisyjnej dla poszczególnych typów obszarów miast i niekwalifikujących się do dofinansowania w ramach innego PInp.

		zmiany klimatu.					1.modernizacja oświetlenia ulicznego, 2.zrównoważona mobilność miejska (w tym np. ścieżki rowerowe, centra przesiadkowe).
10,22 mln euro		6.4 ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu natura 2000 oraz zielonej infrastruktury	Poprawa i ochrona obszarów cennych przyrodniczo na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz wykorzystanie tych zasobów dla rozwoju turystyki.	1.Stopień wykorzystania miejsc noclegowych 2. Liczba przebudowanych lub zmodernizowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	Jednostki samorządu terytorialnego na obszarze objętym ZIT	Nie ma wskazanej	Podniesienie standardu bazy technicznej i wyposażenia parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, opracowanie planów lub programów ochrony dla obszarów cennych przyrodniczo, w tym: 1.podniesienie standardu bazy technicznej i wyposażenie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, 2.opracowanie planów lub programów ochrony dla obszarów cennych przyrodniczo, 3.ochrona różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, geoparki i ekoparki, 4.zabezpieczenie miejsc przyrodniczo cennych na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, 5.działania inwestycyjne umożliwiające wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych wraz z promocją np. zbiorniki wodne, stawy widokowe, tereny wypoczynkowe, ścieżki dydaktyczne, 6.tworzenie warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o zasoby przyrodnicze regionu, poprzez ich promocję i zagospodarowanie do celów zrównoważonego i przyjaznego środowisku rozwoju turystyki, 7.budowa i modernizacja niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych),

								8.rozbudowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej (m. in. parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, Geopark, ogrody botaniczne) oraz prowadzenie działań/kampanii informacyjno-edukacyjnych.
	54,53 mln euro		9.2. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Poprawa warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów miejskich, w tym przemysłowych.	1.korzystające ze świadczeń pomocy na 10 tys. ludności 2. Liczba nowych /przebudowanych /przekształconych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	Jednostki samorządu terytorialnego, podmioty działające w imieniu JST, przedsiębiorstwa, partnerzy społeczni i gospodarczy, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe i instytucje kultury w ramach kompleksowych projektów koordynowanych przez JST.	Nie ma wskazanej	W ramach priorytetu inwestycyjnego 9.2 wsparcie kierowane będzie na projekty wpisujące się w Lokalne Plany/Programy Rewitalizacji, mające na celu rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych.
Oś priorytetowa 5	109,06 mln euro		7.2. zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów	Poprawa warunków do rozwoju gospodarczego	1.Liczba wypadków drogowych na 100	Jednostki samorządu terytorialnego na obszarze objętym ZIT, Samorząd	Nie ma wskazanej	W ramach priorytetu 7.2 zaplanowano budowę, przebudowę dróg różnych kategorii na terenie miasta Kielce,

			drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	obszarów miejskich, w tym przemysłowych.	tys. ludności 2. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	Województwa Świętokrzyskiego		obszarze funkcjonalnym Kielc usprawniających połączenia komunikacyjne z jego rdzeniem, w tym inwestycje na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu na tych drogach (ITS).
	24,45 mln euro		7.4. rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowania działań służących zmniejszeniu hałasu	Poprawa jakości wewnętrznych połączeń komunikacyjnych w regionie, szczególnie w kontekście zwiększenia dostępu do transportu kolejowego, lokalnych rynków pracy oraz stref aktywności gospodarczej	1.Oszczędność czasu przejazdu 2. Całkowita długość nowych linii kolejowych	Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, zarządca infrastruktury kolejowej, zarządca infrastruktury dworcowej.	Nie ma wskazanej	W ramach priorytetu inwestycyjnego 7.4 planuje się realizację co najmniej jednego projektu, dotyczącego budowy i przebudowy infrastruktury kolejowej.
Oś priorytetowa 7	13,63 mln euro		8.2. wspieranie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako elementu strategii terytorialnej dla określonych obszarów, w tym poprzez przekształcanie upadających regionów przemysłowych i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturalnych oraz ich rozwój	Wspieranie nowych funkcji społeczno-gospodarczych terenów ze specyficznymi potrzebami.	1.Dynamika PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) rok poprzedni =100 2. Liczba nowych produktów turystycznych	Jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa świętokrzyskiego, partnerzy społeczni i gospodarczy w tym organizacje pozarządowe.	Nie ma wskazanej	W ramach priorytetu inwestycyjnego 8.2 przewidziane jest wsparcie dla obszarów dla których kluczowe jest nadanie nowych funkcji społeczno – gospodarczych tych terenów, uwzględniając poprawę dostępu do zasobów dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i naturalnego, rozwój zasobów kultury, jak również wspieranie rozwoju turystyki kulturowej (city & culture) oraz tworzenia nowych produktów turystycznych w oparciu o te zasoby w celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i pobudzenia rozwoju gospodarczego. Powinno ono wynikać ze strategii opracowanych dla terytoriów ze specyficznymi potrzebami. Cała infrastruktura powstała w ramach Priorytetu inwestycyjnego będzie

								dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
44,99 mln euro		9.1 inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych	Poprawa dostępności infrastruktury ochrony zdrowia oraz pomocy i integracji społecznej.	1. Oczekiwana, przeciętna długość życia 2. Liczba wspartych podmiotów leczniczych 3. Liczba wspartych obiektów z zakresu polityki społecznej	Jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa świętokrzyskiego, podmioty lecznicze, wykonujące na terenie województwa świętokrzyskiego działalność leczniczą finansowaną ze środków publicznych, stowarzyszenia i fundacje, instytucje działające na rzecz świadczenia usług społecznych.	Nie ma wskazanej	Interwencja, zaplanowana w priorytecie inwestycyjnym 9.1 dotyczy następujących typów przedsięwzięć: - infrastruktura ochrony zdrowia - inwestycje których celem jest poprawa dostępu do usług z zakresu ochrony zdrowia w tym profilaktyki zdrowotnej, medycy pracy, opieki nad matką i dzieckiem; oraz opieki paliatywnej, - inwestycje w infrastrukturę sanatoriów i szpitali uzdrowiskowych, - infrastruktura usług społecznych w zakresie pomocy społecznej w tym: usługi o charakterze profilaktycznym, opiekuńczym, opieki nad rodziną i pieczy zastępczej, usług towarzyszących procesowi usamodzielniania się, mieszkalnictwa wspomagane, chronionego, treningowego i socjalnego. Inwestycje dotyczące placówek/ośrodków interwencji kryzysowej, a także diagnozowania i monitoringu problemów społecznych.	

Część 4. Monitoring i ewaluacja strategii

4.1. Powołanie Zespołu Monitorującego realizację strategii.

Zarządzającym Strategią w imieniu Gminy Secemin będzie Wójt Gminy przy pomocy Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy. Zespół zostanie powołany stosownym Zarządzeniem Wójta i w jego skład wejdą:

- 3 przedstawicieli Wójta – w tym Pełnomocnik ds. Strategii Rozwoju Gminy, który będzie przewodniczył pracom Zespołu,
- 2 przedstawicieli Rady Gminy,
- 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- 1 przedstawiciel przedsiębiorców
- 1 przedstawiciel rolników oraz
- inne osoby wskazane przez Wójta.

Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy opracuje swój regulamin. Jego celem będzie nadzór nad skutecznością i jakością realizacji Strategii. Do zadań Zespołu będzie należało w szczególności:

1. przygotowywanie rocznych sprawozdań z realizacji Strategii,
2. przedkładanie Radzie Gminy propozycji zmian w treści Strategii,
3. zapoznanie się z uwagami Rady Gminy dotyczącymi rocznego sprawozdanie z realizacji Strategii,
4. opiniowanie wniosków przedkładanych przez organizacje pozarządowe, przedsiębiorców czy też mieszkańców dotyczących zadań realizowanych w ramach Strategii,
5. ewaluację Strategii,
6. podejmowanie decyzji odnośnie regulaminu prac Zespołu, wyboru sekretarza, itp.
7. inne określone w Regulaminie i mające znaczenie dla realizacji Strategii.

Uczestnictwo w pracach Zespołu ma charakter społeczny i za udział w nich nie przysługuje wynagrodzenie. Zespół spotyka się nie rzadziej niż dwa razy w roku. Decyzje podejmowane w ramach Zespołu są podejmowane - o ile to możliwe w ramach konsensu, szczególny tryb podejmowania decyzji zostanie zaproponowany w Regulaminie Zespołu.

4.2 System monitorowania strategii

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. **Funkcję instytucji monitorującej** wdrażanie Strategii będzie pełnił **Rada Gminy Secemin**. Co najmniej raz w roku będą analizowane postępy w realizacji Strategii. Rada Gminy jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

1. akceptację rocznych sprawozdań z realizacji Strategii przygotowanych przez Zespół ds. Wdrażania Strategii, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
2. analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Strategii,
3. aktualizację Strategii,
4. uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletniej prognozy inwestycyjnej lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Monitorowanie Strategii to systematyczne i ciągłe zbieranie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu jej wdrażania na potrzeby lepszego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz diagnozuje stan wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.

Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Secemin będzie skoncentrowany głównie na kontroli realizacji projektów inwestycyjnych. By podnieść jego przydatność, będzie on prowadzony w dwóch zakresach:

- **rzeczowym** - ma za zadanie dostarczyć dane i informację na temat aktualnego stanu wdrażania Strategii oraz przyczynić się do przeprowadzenia oceny jego wykonania na dany moment badawczy - raz w roku na podstawie sprawozdania z realizacji Strategii przygotowanego przez Zespół ds. Wdrażania Strategii. Zakres rzeczowy monitoringu będzie prowadzony w dwóch kategoriach i dotyczyć będzie:
 - wskaźników produktu,
 - wskaźników rezultatu.
- **finansowym** – będą obrazować go dane finansowe realizacji projektów, które będą podstawą do stwierdzenia czy postęp finansowy we wdrażaniu Strategii jest osiągnięty na zakładanym poziomie.

4.3 Sposoby oceny Strategii

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Strategii Rozwoju Gminy Secemin w odniesieniu do konkretnych problemów z jednoczesnym uwzględnieniem celów strategicznych Strategii i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Strategii.

Rada Gminy oceniając realizację Strategii będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- **skuteczność** – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Strategii zostały osiągnięte,
- **efektywność** – kryterium, które pozwala ocenić rezultaty jakie zostały osiągnięte dzięki wdrażaniu poszczególnych zadań inwestycyjnych
- **użyteczność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Strategii odpowiada potrzebom grup docelowych,
- **trafność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Strategii odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do obszarów problemowych,
- **trwałość** – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii będą trwać po jej zakończeniu.

Ocena wszystkich projektów i zadań inwestycyjnych Strategii Rozwoju Gminy Secemin powinna być formułowana w oparciu o:

- **ocenę ex - ante** (przed realizacją Strategii) - stanowiącą instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji, ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem Strategii,
- **ocenę mid - term** (w połowie okresu realizacji) – służy przede wszystkim jako instrument w wyniku, którego nastąpi aktualizacja Strategii,
- **ocenę ex - post** (na zakończenie realizacji Strategii) – służy ocenie zgodności realizacji Strategii z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie,
- **ocenę on - going (na bieżąco)** – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół ds. Wdrażania Strategii, który będzie corocznie przygotowywał sprawozdanie z jej realizacji.

Sprawozdania z oceny realizacji Strategii powinny być sporządzane zgodnie z zaleceniami Rady Gminy, instytucji przyznających dofinansowanie projektów

przewidzianych do realizacji w ramach Strategii z udziałem środków zewnętrznych. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację Programu jest Zespół ds. Wdrażania Strategii.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Zasada „partnerstwa” jest jedną z kluczowych zasad przyświecających przygotowaniu i wdrażaniu Strategii. Inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi stanowi kontynuację prac nad Strategią, gdzie do współpracy zostali zaproszeni przedstawiciele w/w sektorów. Współpraca ta będzie odbywać się także na poziomie Zespołu ds. Wdrażania Strategii, gdzie zostaną zaproszeni także przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, rolników.

W miarę możliwości i potrzeb informacje na temat wdrażania działań przewidzianych w Strategii w odniesieniu do obszarów problemowych będą przekazywane na zebraniach wiejskich, imprezach cyklicznych oraz za pomocą innych instrumentów, które przygotowuje Zespół ds. Wdrażania Strategii. Współpraca różnych środowisk reprezentujących mieszkańców Gminy Secemin w ramach Zespołu ds. Wdrażania Strategii ma na celu:

- wykorzystać potencjał organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego planu strategicznego akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

4.4 Komunikacja społeczna i promocja

Promocja gminy jest jednym z wymiarów marketingu, jak zauważa Jacek Pogorzelski³⁴. Poprzez marketing należy rozumieć zarządzanie wizerunkiem gminy, a każdy wizerunek prędzej czy później jest weryfikowany. Kształtowanie wizerunku gminy nie może zatem koncentrować się tylko na założeniu, że wizerunek ten będzie widoczny tylko z zewnątrz. Bowiem bezpośrednimi odbiorcami wizerunku gminy i jednocześnie osobami,

³⁴ J. Pogorzelski, *Praktyczny marketing miast i regionów*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012.

które doświadczają tego wizerunku są mieszkańcy. Dlatego też promując gminę warto problem ten potraktować wszechstronnie i uwzględnić działania mające na celu wewnętrzną promocję gminy, jako przyjaznego miejsca, z którym mieszkańcy w świadomy sposób się identyfikują, a zarazem działania mające na celu promocję zewnętrzną, skupioną wokół podnoszenia atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej regionu. Wśród działań podnoszących **atrakcyjność Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców** wymienić można **redagowanie gazetki gminnej pt. Prosto z Gminy. Biuletyn Informacyjny gminy Secemin**, budowę Gminnego Centrum Kultury czy stosowanie przez władarzy gminy metody partycypacji społecznej w podejmowaniu decyzji dotyczących gminy. Z kolei działania gminy ukierunkowane na jej **promocję zewnętrzną** to przede wszystkim **dbałość o miejsca zabytkowe**.

Informacja na temat realizacji Strategii będzie przekazywana mieszkańcom w sposób ciągły:

- na zebraniach wiejskich,
- na sesjach Rady Gminy,
- w Biuletynie Informacji Publicznej,
- w serwisie informacyjnym Gminy Secemin www.secemin.pl
- na serwisach np. ngo.pl,
- na tablicach ogłoszeniowych,
- podczas spotkań z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi.

Realizacja Strategii musi opierać się na właściwym odbieraniu informacji zwrotnej, tak aby móc dobrze ją modyfikować. Celem działań informacyjnych będzie:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych,
- zapewnienie bieżącego informowania o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań za które odpowiada Urząd Gminy Secemin,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,

- wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii.

Realizacji polityki informacyjnej służyć mają następujące instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych,
- wizytacje projektów, ekspozycje projektów (np. fortalicy Szafraków) – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej, a także informacje o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów,
- współpraca z mediami.

4.5 Aktualizacja Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, lecz w niektórych sytuacjach wręcz konieczne.

Ze względu na zmieniające się uwarunkowania, zarówno wewnątrz Gminy jak i w jej otoczeniu, zachodzi konieczność modyfikacji Strategii. Najlepszą metodą na wprowadzanie zmian w dokumencie jest ich weryfikacja w społecznym procesie, zbliżonym do tego, jaki towarzyszył tworzeniu Strategii. Wójt po zapoznaniu się ze sprawozdaniami przedstawionymi przez Zespół d/s Wdrażania Strategii podejmie decyzję o przedłożeniu aktualizacji Strategii na sesji Rady Gminy w celu zatwierdzenia.

Organem uprawnionym do aktualizacji Strategii jest Rada Gminy Secemin i będzie ona dokonywana w przypadku wniesionych uwag.

Spis tabel

Tabela 1: Zestawienie celów Strategii Rozwoju Gminy Secemin z celami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego i z celami Strategii Rozwoju Kraju.....	30
Tabela 2: Przebieg dróg na terenie Gminy Secemin	43
Tabela 3: Wskaźniki zwodociągowania w gminie	45
Tabela 4: Ujęcia wody pitnej i stacje uzdatniania wody.	46
Tabela 5: Kanalizacja sanitarna na terenie Gminy Secemin	46
Tabela 6: Oczyszczalnie ścieków komunalnych - stan na dzień 01.03.2014	47
Tabela 7: Wykaz jednostek (zakładów) zajmujących się wywozem odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych na terenie Gminy Secemin – stan na 26.04.2014r.	48
Tabela 8: Liczba podmiotów zarejestrowanych w Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Urząd Gminy w latach 1989-2013.....	52
Tabela 9: Restauracje w Gminie Secemin.....	54
Tabela 10: Zabytki na terenie Gminy Secemin według nazw i numerów w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego.....	54
Tabela 11. Pomniki przyrody na terenie Gminy Secemin.....	67
Tabela 12. Użytki ekologiczne na terenie Gminy Secemin.....	67
Tabela 13: Rodzaje gruntów w Gminie - wg stanu na dzień 14.03.2014r.....	69
Tabela 14: Użytkowanie gruntów - wg stanu na dzień 14.03.2014r.	69
Tabela 15: Dane dotyczące powierzchni i liczby gospodarstw	70
Tabela 16: Struktura ludności na terenie Gminy Secemin w latach 2010-2013.....	76
Tabela 17: Statystyka migracyjna w okresie od 01.01.2013r. do 10.04.2014r.....	77
Tabela 18: Procentowy udział mieszkańców poszczególnych sołectwa a ogólna liczba mieszkańców Gminy Secemin na dzień 29.04.2014.....	79
Tabela 19. Liczba rodzin i osób korzystających ze wsparcia GOPS w Seceminie z tytułu bezrobocia w latach 2010 - 2013.	80
Tabela 20. Bezrobotni z terenu Gminy zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2010-2013.....	80
Tabela 21. Struktura wieku osób bezrobotnych	81
Tabela 22. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych	81

Tabela 23. Czas pozostawiania bez pracy wśród osób bezrobotnych	82
Tabela 24. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z powodu ubóstwa	83
Tabela 25. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS	84
Tabela 26. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2010-2013	84
Tabela 27. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, trudności po opuszczeniu zakładów karnych, alkoholizmu, sytuacji kryzysowych i zdarzeń losowych w latach 2010-2013	84
Tabela 28. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń GOPS z tytułu przemocy w rodzinie w latach 2010-2013	84
Tabela 29. Wykaz stowarzyszeń działających na terenie Gminy – stan na 01.03.2014.....	86
Tabela 30. Wykaz OSP działających na terenie Gminy Secemin – stan na 01.03.2014.....	90
Tabela 31. Dane dotyczące aktywności wyborczej mieszkańców Gminy Secemin podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego 25.05.2014 na tle innych gmin powiatu i województwa.....	95
Tabela 32. Wykaz szkół oraz liczba uczniów w poszczególnych szkołach na terenie Gminy Secemin – według stanu na dzień 30.09.2013.	96
Tabela 33. Wykaz przedszkoli z terenu Gminy Secemin.....	101
Tabela 34. Wykaz boisk z terenu Gminy Secemin.....	102
Tabela 35. Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Seceminie.....	103
Tabela 36: Podsumowanie problemów infrastrukturalnych wskazanych przez mieszkańców Gminy Secemin podczas spotkań warsztatowych realizowanych w procesie tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.....	113
Tabela 37: Podsumowanie problemów gospodarczych wskazanych przez mieszkańców Gminy Secemin podczas spotkań warsztatowych realizowanych w procesie tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.....	123
Tabela 38: Podsumowanie problemów społecznych wskazanych przez mieszkańców Gminy Secemin podczas spotkań warsztatowych realizowanych w procesie tworzenia Strategii rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.....	128
Tabela 39: Podsumowanie problemów ujawnionych przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.	134
Tabela 40. Analiza SWOT	138
Tabela 41: Możliwość finansowania zadań z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego	221

Tabela 42: Możliwość finansowania zadań JST z RPOWŚ 2014-2020.....	227
---	------------

Spis map

Mapa 1. Mapa powiatu włoszczowskiego. Źródło: *Wirtualne Muzeum Ziemi Włoszczowskiej*, <http://www.wmzw.plenerownia.com/page/38/Mapa> 35

Spis schematów

Schemat 1: Metodyka wytyczania celów. Źródło: Waldemar Walczak, <i>Rola fazy planowania w zarządzaniu projektami</i> , <i>E-mentor</i> nr 1 (33) / 2010.	32
Schemat 2: Graficzny obraz harmonogramu prac nad Strategią Rozwoju Gminy Secemin na lata 2014 – 2020.	33

Spis zdjęć

Zdjęcie 1: Spotkanie 1 z radnymi i sołtysami – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.	11
Zdjęcie 2: Spotkanie 2 z przedstawicielami organizacji pozarządowych z terenu Gminy Secemin.	12
Zdjęcie 3: Spotkanie 3 z młodzieżą z terenu Gminy Secemin	13
Zdjęcie 4: Spotkanie 4 z przedsiębiorcami z terenu Gminy Secemin	14
Zdjęcie 5: Spotkanie 5 z rolnikami z terenu Gminy Secemin	15
Zdjęcie 6: Spotkanie 6 w miejscowości Brzozowa	16
Zdjęcie 7: Spotkanie 7 w miejscowości Secemin.....	17
Zdjęcie 8: Spotkanie 8 w miejscowości Marchocice.....	18
Zdjęcie 9: Spotkanie 9 w miejscowości Międzyzlesie.....	19
Zdjęcie 10: Spotkanie 10 Wola Czaryska -fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.....	20
Zdjęcie 11: Spotkanie 11 w miejscowości Bichniów- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. ...	21
Zdjęcie 12: Spotkanie 12 w miejscowości Psary - fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.....	22
Zdjęcie 13: Spotkanie 13 w miejscowości Kuczków- fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o. ...	22
Zdjęcie 14: Spotkanie 14 w miejscowości Wałkonowy Dolne –	24
Zdjęcie 15: Spotkanie 16 w miejscowości Żeliszawice	25
Zdjęcie 16: Rzeka Zwleczka. Źródło: http://www.garnek.pl/kalus15/7203825/rzeka-zwleczka	42
Zdjęcie 17: Dwór w Bichniowie – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.	55
Zdjęcie 18: Dwór w Czaryżu – fot. arch. ze zbiorów Jarosława Krzyżanowskiego.	56
Zdjęcie 19: Kościół p.w. św. Katarzyny i Jana Ewangelisty w Seceminie – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.	57
Zdjęcie 20: Fortalicja Szafranców – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.	58
Zdjęcie 21: Rynek w Seceminie (wygląd sprzed modernizacji marzec 2014).	59
Zdjęcie 22: Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w Kuczkowie	60
Zdjęcie 23: Kapliczki w Psarach (1), Brzozowie (2) oraz w Marchocicach (3).....	61
Zdjęcie 24: Pomnik poświęcony mieszkańcom Bichniowa pomordowanym przez hitlerowców – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.....	62

Zdjęcie 25: Sławomir Krzysztofik - Wójt Gminy Secemin prezentuje zbiory prywatnego Muzeum Wsi Polskiej – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.....	63
Zdjęcie 26: Ośrodek Zdrowia w Seceminie – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.....	86
Zdjęcie 27: Zespół szkół w Seceminie – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.....	98
Zdjęcie 28: Zespół Szkolno – Przedszkolny w Żeliszławicach	100
Zdjęcie 29: Boisko przy Zespole Szkół w Seceminie	102
Zdjęcie 30: Gminna Biblioteka Publiczna w Seceminie	104
Zdjęcie 31: Na zdjęciu ks. Jan Gosek. Fot. za: www.secemin.pl	106
Zdjęcie 32: Na zdjęciu Jan Lohmann. Fot. za: www.secemin.pl	106
Zdjęcie 33: Promocja tomików poezji Pani Sabiny Bąk oraz Ewy Napory w Zespole Szkół w Seceminie. Fot. za: www.secemin.pl	107